

ဒေါ်စု အမှု ပြင်ဆင်ချက်လက်ခံရေး ဗဟိုတရားရုံးက စဉ်းစားမည်ဆို

VOAဒီဇင်ဘာ ၄။ ။ နေအိမ်မှာ အကျယ် ချုပ်ကျခံနေရတဲ့ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုတရားရုံးကနေ လက်ခံသင့်မသင့်ကြားနာဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

ဒီလိုဆုံးဖြတ်တာဟာ နိုင်ငံရေးအရ အပြန် အလှန်ဆွေးနွေးပြောဆိုဖို့အတွက် တိုးတက်တဲ့ လက္ခဏာတရပ်လို့တော့ မမြင်တဲ့အကြောင်းကို ရှေ့နေ ကြီးဦးဉာဏ်ဝင်းက VOA ကို ပြောပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အကျိုးဆောင် ရှေ့နေတွေဘက်က တင်သွင်းခဲ့တဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံဗဟို တရားရုံးချုပ်ကနေ ပထမအဆင့်အနေနဲ့ လက်ခံသင့် မသင့်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ဖို့ဒီဇင်ဘာ ၂၁ ရက်ကို ရုံးချိန်း ပေးခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခြေအနေအသေးစိတ်ကို ရှေ့နေကြီးဦးဉာဏ်ဝင်းက အခုလို ရှင်းပြပါတယ်။

“ဒီနေ့ တရားရုံးချုပ်က သူ့လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပေါ့။ Notice Board မှာ အမှုစာရင်းတွေပေါ်တယ်။ အမှုစာရင်းတွေဆိုတာ ဒေါ်စု အမှုတင်မဟုတ်ဘူး။ ကျန်တဲ့အမှုတွေပါ အားလုံးအမှုစာရင်းပေါ့။ ပေါ်တော့ ၁၂ လပိုင်း ၂၁ ရက်နေ့မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အတွက် တင်ထားတဲ့အမှုကို လက်ခံသင့်မသင့်ကြား နာမယ်ဆိုပြီးတော့ ပေါ်တယ်။ အဓိပ္ပါယ်က ကျနော် တို့တင်တဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကြားနာမယ်။ အမှုကိုလက်ခံသင့်လား၊ လက်မခံသင့်ဘူးလား၊ ဆုံး ဖြတ်မယ်။ လက်ခံတာဆိုတဲ့စကားလုံးက မသုံးနိုင်

သေးဘူးလို့ ကျနော်တို့ယူဆပါတယ်။ ကျနော်တို့အ မှုကိုလုပ်တယ်။ အဲဒီ လုပ်တဲ့အမှုကို ၂၁ ရက်နေ့မှာ လက်ခံသင့် မသင့်ကြားနာမယ်လို့ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် အဲဒီအတိုင်းရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ၂၁ ရက်နေ့မှာ အန်ကယ်တို့ လျှောက်လဲချက်ပေးရမှာပေါ့။ အဲဒီ လျှောက်လဲချက်ပြီးရင် များသောအားဖြင့် အဲဒီနေ့ ညနေပိုင်းမှာပဲ လက်ခံသည့် လက်မခံသည့်ဆိုတာ အမိန့်ထွက်လာတယ်” ။

ဒါ့အပြင် အဲဒီပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားချက် တင်သွင်းရမယ့်နေ့ကျရင် သူ့ရဲ့အကျိုးဆောင်ရှေ့ နေတွေဘက်က အဓိက ထုချေလျှောက်လဲမယ့် အချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း ဦးဉာဏ်ဝင်းက အခု လိုပြောပြပါတယ်။

“ကျနော်တို့ လျှောက်လဲမယ့်အချက်ကို ပြောမှာက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ပတ်သက် ပြီးတော့ အရေးယူခဲ့တဲ့ ၁၉၇၄ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကမရှိတော့ဘူးလို့ တိုင်းရုံးက သဘောထူ တယ်။ အဲဒီလို မရှိတော့ဘူးဆိုရင် အဲဒီလို ဥပဒေပါ ပုဒ်မတွေကို ကိုင်တွယ်အသုံးပြုပြီးတော့ ထိန်းသိမ်း ထားတာရော အဲဒီလိုထိန်းသိမ်းမှုကို ဖောက်ဖျက် တယ်ဆိုပြီးတော့ အခုပုဒ်မ ၂၂ နဲ့ စွဲဆိုမှုရောက် မရှိတော့ဘူး။ အလိုအလျှောက် ဒါတွေဟာ ပျက် ပြယ်ပြီ။ ဥပဒေအချက်အလက်အားဖြင့် ကျနော်တို့ ဒါကို အဓိကလျှောက်ခံမှာပါ” ။

အခုလို ရှေ့နေတွေဘက်က တင်သွင်းမယ့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားချက်တွေဟာ

ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှုရှိတဲ့အတွက်လည်း ဗဟိုတရား ရုံးချုပ်အနေနဲ့ ဒီအမှုကို လက်ခံလိမ့်မယ်လို့ မျှော် လင့်ထားတဲ့အကြောင်းလည်း ရှေ့နေကြီးဦးဉာဏ် ဝင်းကပြောပါတယ်။ တကယ်လို့သာ ဗဟိုတရားရုံး ချုပ်ဘက်က ဒီအမှုကိုလက်ခံဖို့ ပယ်ချခဲ့မယ်ဆိုရင် လည်း ဥပဒေပြဌာန်းချက်အရ အထူးအယူခံဝင်ဖို့ လျှောက်ထားရမှာဖြစ်တယ်လို့လည်း ရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို ဗဟိုတရားရုံးချုပ်မှာ လျှောက်ထားရမယ့် အချက်တွေကို ပြင်ဆင်ပြီးရင်တော့ ကျနော်တို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အတည်ပြုပေးရမှာမို့ တွေ့ခွင့်ကို အာဏာပိုင်တွေ ဆီမှာ ထပ်မံတောင်းခံ ဖို့ရှိတယ်လို့လည်းဆိုပါတယ်။

အခုလို ဗဟိုတရားရုံးချုပ်ကနေ လက်ခံသင့် မသင့် ဆုံးဖြတ်ဖို့သဘောတူခဲ့တာ၊ မကြာသေးခင်က လပိုင်းတွေကလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ စာ ရေးတောင်းဆိုချက်တချို့ကို စစ်အစိုးရဘက်က လိုက်လျောခဲ့တာတွေရှိခဲ့တာတွေရှိတော့ ဒါဟာ နိုင်ငံရေးအရ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးဖို့အတွက် တိုးတက်တဲ့ လက္ခဏာတရပ်လို့ မြင်ပါသလားဆို တာကိုတော့ ရှေ့နေကြီးဦးဉာဏ်ဝင်းက အခုလိုပြော ပါတယ်။

“ကျနော်အမြင်ကတော့ လုံးဝမသက်ဆိုင် ဘူးလို့ ဒါက အခုလိုအမှုပေါ်တဲ့ ဘယ်နေ့မှာ ကြားနာ တယ်၊ ဘယ်နေ့မှာ ကြားနာသင့် မသင့်လက်ခံမယ်ဆို တာတွေက ဒါဟာ တရားရုံးချုပ်ရဲ့ ပုံမှန်လုပ်ထုံးလုပ်

စာမျက်နှာ ၈ သို့

အီးယူဥရောပခေါင်းဆောင် တွေ နအဖစစ်ဝန်ကြီးချုပ် နှင့် တွေ့ဆုံမည်	နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက် ပေါက်ကြားမှုအမှုစွဲရုံးထုတ် စစ်ဆေး	လင်းလက်ကြယ်အဖွဲ့လူငယ် များအပါအဝင် ဂျာနယ်အယ် ဒီတာများ လွတ်ပြီ	နအဖစစ်အုပ်စုကို အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်ခံရုံး တင်နိုင်ရန် ကြိုးစား	ကုလအရာရှိရဲ့ ပြောဆိုချက် အပေါ် အန်ဒီအက်စ်က ကြေညာ ချက် ထုတ်ပြန်
စာမျက်နှာ ၃	စာမျက်နှာ ၄	စာမျက်နှာ ၈	စာမျက်နှာ ၁၄	စာမျက်နှာ ၁၆

ချဉ်းကပ်မှုမတူခြင်းနှင့် တိုးတက်မှုမမြင်ရသေးခြင်း

ဘာရက်ဒိုဘားမားဦးဆောင်သည့် အမေရိကန်အစိုးရသစ်ပေါ်ထွန်းလာကတည်းက မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ အမေရိကန်မူဝါဒကိုပြောင်းလဲမည်ဟူသော အသံများထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလအတွင်း အမေရိကန် အရာရှိများနှင့် နအဖထိပ်တန်းအရာရှိများအကြား ဆွေးနွေးမှုများစတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး နှစ်ဘက်အကြားဆက်ဆံရေး တိုးတက်လာမည်မျှလင့်ချက်များမြင့်မားလာခဲ့သည်။ နအဖသတင်းစာများတွင် နှစ် ဘက်အကြားဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အပြုသဘောဆောင်သည့်ရေးသားချက်များကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ အမေရိကန်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ် သက်၍ ယခင်အစိုးရနှင့်ခြားနားသောချဉ်းကပ်မှုများကိုသုံးကာ ပေါ်လစီပြောင်းလဲရန်စဉ်းစားသုံးသပ်နေပြီဟုဆိုသည်။

အမေရိကန်အရာရှိတချို့မြန်မာပြည်သို့ သွားခဲ့သည်။ နအဖထိပ်တန်းအရာရှိများ၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအင်အားစုများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် နအဖတို့အကြားသိသာတိုးတက်သည့် ဆက်ဆံရေးပေါ်ထွက် လာပြီဟု ရှုမြင်သူများရှိသည်။ ပြစ်ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုများဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကို ဖော်ဆောင်၍မအောင်မြင်ဟု ဒိုဘားမားအစိုးရက သုံးသပ်သည်။

နအဖကလည်း ပြစ်ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုများကြောင့် နိုင်ငံစီးပွားရေးတိုးတက်စေရန်လုပ်ဆောင်၍မရဟု ဆိုသည်။ နှစ်ဘက်စလုံးက ပြစ်ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုဟူသော စကားရပ်ကို ၎င်းတို့အလိုရှိသောရလဒ်ထွက်ပေါ်နိုင်

ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်လာကြသည်။

အမေရိကန်က ပြစ်ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုနှင့် ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ နအဖက ပြစ်ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်ရေးတို့သည် နီးစပ် မယောင်နှင်ကွာဟနေသည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် မြန်မာပြည်သွားရောက်ခဲ့သည်မှာ တလပြည့်မြောက်လာခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း နောက်ဆက်တွဲအရေး ယူဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခုခုသော်လည်းကောင်း၊ သိသာထင်ရှားသည့် တိုးတက်မှုတစ်ခုခုသော်လည်းကောင်း ထွက်ပေါ်လာခြင်းမရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

နအဖစစ်အာဏာရှင်များက ရွေးကောက်ပွဲကို လွတ်လပ်၍တရားမျှစွာအကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်နိုင်လျှင် နိုင်ငံတကာ၏ထောက်ခံမှုကိုရရှိပြီး လက်ရှိ ကြုံနေရသည့်နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းကိုကျော်လွှားနိုင်ကာ အာဏာဆက်လက်ချုပ်ကိုင်နိုင်မည်၊ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက အသိအမှတ်ပြုလက်ခံမည်ဟု တွက်ဆလုပ်ကိုင်နေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲဆိုသည်မှာ နိုင်ငံရေးအာဏာကိုလွှဲပြောင်းမှုအတွက်၊ ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ပဓာနကျသော ခြေလှမ်း တလှမ်းဖြစ်သော်လည်း မြန်မာပြည်၏လက်ရှိဖြစ်ပျက်နေသောအခြေအနေနှင့် ချိန်ထိုးကြည့်လျှင် ကျင်းပမည်ဆိုသည့် ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ စစ်မှန် သော ဒီမိုကရေစီထွန်းကားရေးထက် စစ်တပ်ကကြီးစိုးချယ်လယ်နိုင်သည့် ဒီမိုကရေစီအရေမြို့ နိုင်ငံရေးစနစ်ကိုသာပေါ်ထွန်းစေမည်မှာ ရှင်းလင်းစွာမြင်နိုင်သည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံတည်ငြိမ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ စစ်မှန်သည့်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်နိုင်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီထွန်းကားရေး အတွက် ရိုးသားစစ်မှန်စွာဖြင့်လုပ်ဆောင်နေသူများ၊ အဖွဲ့အစည်းများက ၂၀၀၈ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင်ပါဝင်နေသည့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖိလာဆန်ကျင်ဖြစ်နေ သောအချက်များကိုသုံးသပ်ပြင်ဆင်ရေးအတွက် တောင်းဆိုနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းအင်အားစုများ၏သဘောဆန္ဒကို လျစ်လျူရှုပြီး နိုင်ငံတကာ၏ထောက်ခံမှုကိုရရန်ကိုသာ နအဖကကြိုးပမ်းနေပါက မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်း ကို ဆေးပြီးတိုဖြင့်ကုစားနေသည့်အဖြစ်ကိုရောက်ရှိမည်သာဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်အာဏာရှင်များအနေဖြင့် မြန်မာပြည်သူပြည်သားများအကျိုးနှင့် အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံအကျိုးအတွက် ပြည်တွင်းအင်အားစုများ၏ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရရှိရေး၊ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ ပံ့ပိုးမှုများရရှိရေးအတွက် ရိုးသားစစ်မှန်စွာဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ရေးသားလိုက်ရပေသည်။

ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတွေးခေါ်ပညာရှင်စာရင်းတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပါဝင်

VOA | ဒီဇင်ဘာ ၂။ ။ နေအိမ်မှာအကျယ်ချုပ်နဲ့ ထိန်းသိမ်းခံနေရတဲ့ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု Foreign Policy မဂ္ဂဇင်းက ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတွေးခေါ်ပညာရှင် ၁၀၀ စာရင်းထဲမှာ ထည့်သွင်းရွေးချယ်လိုက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာငြိမ်းချမ်းရေးအခြေခံမူနဲ့ အတူ အကြမ်းမဖက် စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာ မှုတိုက်ပွဲတွေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲအတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ စံပြရပ်တည်ချက်တွေကြောင့် အခုလို ဂုဏ်ပြုတာဖြစ်တယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်သူလူထုအတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ အမှောင်ထုအတွင်းက မျှော်လင့်ချက်တွေကို ရှင်သန်နေစေတဲ့ သင်္ကေတဖြစ်တယ်လို့ အမေရိကန် Foreign Policy မဂ္ဂဇင်းက တင်စားသုံးနှုန်းလိုက်ပြီး အခုလို ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတွေးခေါ် ပညာရှင် ၁၀၀ စာရင်းထဲမှာ ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနဲ့ ဘာသာရေးအပြင် ပညာရေးလိုကဏ္ဍ မျိုးတွေမှာပါမကျန် ထိပ်တန်းတွေးခေါ်ရှင်တွေကို ရွေးချယ်ဂုဏ်ပြုတဲ့အထဲမှာ ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ၂၆ ယောက်မြောက် စားရင်းထဲမှာထည့်သွင်းချီးမြှင့်ထားပါ တယ်။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်ရဲ့ အခြေခံမူနဲ့အတူ မဟတ္တမနိဗ္ဗာန် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲဝင်တဲ့ ရည်တည်ချက်တွေကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က စိတ် ရဲ့ခွန်အားတွေအဖြစ်သုံးပြီး ၁၉၈၀ ရွေးကောက်ပွဲ ယှဉ်ပြိုင်အနိုင်ရခဲ့ပုံတွေ၊ ထင်ရှား လှတဲ့ လူထုမိန့်ခွန်းတွေအပြင် ၁၄ နှစ်ကျော်နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ကာလတွေကို

လည်း ဖော်ပြထားပါတယ်။

အပြောင်းအလဲလှည့်ကွက်တွေနဲ့ အမျိုးမျိုးသောအကျပ်အတည်းတွေ ကြားမှ လူထုကိုကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ ကင်းဝေးစေဖို့ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များအတွင်းက Revolution of the Spirit လို့ခေါ်တဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအယူအဆတွေအပြင် အ ကြောက်တရားဟာ နေ့စဉ်ထုတ်လို့မရတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတခုဆိုတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ မိန့်ခွန်းတွေကြောင့် အခုလို ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်တာဖြစ်တယ်လို့လည်း ဖော်ပြထားပါ တယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမပြောင်းလဲဘဲ ရိုးရိုးသားသား ရည်တည်ချက်တွေကို ကမ္ဘာကအသိအမှတ်မပြုဘဲ မနေနိုင်ကြပါဘူးလို့ အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စု မေရီလန်ပြည်နယ်မှာနေထိုင်တဲ့ စွယ်စုံပညာရှင် ဆရာဦးဝင်းဖေ ကဆိုပါတယ်။

“ဗမာမှာထုံးစံရှိတယ်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဆိုတာ၊ လူတ ယောက်ဟာ သူတွေခေါ်မြှော်မြင်တဲ့အတိုင်း ပြောတတ်တယ်တဲ့။ သူတွေခေါ်မြှော် မြင်တဲ့အတိုင်း လုပ်တတ်တယ်တဲ့။ အဲတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ တွေးခေါ် မြှော်မြင်မှုကို သိရင်လို့ရှိရင် သူဘာပြောပြီး ဘာလုပ်သလဲဆိုတာကို ကျနော်တို့က ကြည့်ကြတာ။ သူ့ခြံကနေ ပြဿနာပေါင်းသောင်းခြောက်ထောင်ကို နေ့စဉ်အ မေးတွေကိုဖြေခဲ့တဲ့ အမေးအဖြေတွေရှိတယ် ဒါအလွန်အခြေခံကျတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ သူကဘယ်လိုဖြေတတ်တုန်းဆိုတော့ စဉ်းစားမနေဘဲ မြန် မြန်ထက်ထက်သူဖြေတယ်။ ပြီးတော့ ရဲရင့်ရင့်ဖြေတယ်။ ပြတ်ပြတ်သားသားဖြေ

စာမျက်နှာ ၅ သို့

အီးယူ ဥရောပခေါင်းဆောင်တွေ နအဖစစ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် တွေ့ဆုံမည်

VOAဒီဇင်ဘာ ၃။

၂။ ရှေ့သီတင်းပတ်အတွင်း ဒီန်းမတ်နိုင်ငံ ကိုပင်ဟေ့ဂင်မြို့မှာ ကျင်းပမယ့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ညီလာခံရဲ့ ပြင်ပမှာ နအဖစစ်ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်သိန်းစိန်ကို ဥရောပ ခေါင်းဆောင်တချို့က တွေ့ဆုံမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

နအဖစစ်အုပ်စုနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းမလုပ်ဘူးဆိုတဲ့ မူဝါဒကို ကိုင်ဆောင်လာတဲ့ ဥရောပခေါင်းဆောင်တွေက အခုလို နအဖစစ်ခေါင်းဆောင်တယောက်နဲ့ တွေ့ဆုံမယ့် အစီအစဉ်ကို မြန်မာအရေး လှုပ်ရှားသူတွေက မထောက်ခံကြပါဘူး။ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်ကနေ ၈ ရက်နေ့အထိ ဒီန်းမတ်နိုင်ငံ ကိုပင်ဟေ့ဂင်မြို့မှာ ကုလသမဂ္ဂက ကြီးမှူးကျင်းပမယ့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ညီလာခံကို နအဖစစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်သိန်းစိန်တက်ရောက်မှာ ဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီညီလာခံပြင်ပမှာ ဗိုလ်ချုပ်သိန်းစိန်နဲ့ သီးသန့်တွေ့ဆုံသွားဖို့ အီးယူခေါင်းဆောင်တွေက စီစဉ်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အီးယူအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေကို ကိုယ်စားပြုပြီး ဘယ်နိုင်ငံက ဗိုလ်ချုပ်သိန်းစိန်ကို တွေ့ဆုံမယ်ဆိုတာကို အခုချိန်ထိ မဆုံးဖြတ်ရသေးဘူးလို့ လက်ရှိ အီးယူအဖွဲ့ရဲ့ အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ ဆွီဒင်နိုင်ငံက အရာရှိတွေက ပြောပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သိသာတိုးတက်တဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးခင် အခုလို စစ်အုပ်စု အကြီးအကဲတယောက်ကို လက်ခံတွေ့ဆုံခြင်း မလုပ်သင့်သေးဘူးလို့ လန်ဒန်မြို့အခြေစိုက် ဥရောပ မြန်မာရုံးက ဒါမှိုက်တာ ဦးနွယ်အောင်က ပြောပါတယ်။

“ဒီဥစ္စာ ကျနော်တို့အမြင်ကတော့ မကြိုဆိုနိုင်သေးဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် စစ်အာဏာရှင်တွေဘက်က ဘာမှ အပြုသဘောဆောင်တဲ့ သတင်းမျိုး ဘာတခုမှ မပြသေးတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီဘက်ကနေ မုန်လာဥနီချည်းပဲ ကျွေးဖို့ ပြင်ဆင်နေကြတာတော့ ကျနော်တို့အနေနဲ့ ဒါကို သဘောမတွေ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် မကြိုဆိုသေးပါဘူး။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ရင် အီးယူမှာ သူတို့နဲ့တွေ့တိုင်း ကျနော်တို့ ပြောတာက Carrots တွေချည်းပဲ ပေးနေလို့မရဘူး။ လုပ်စရာ ကိုင်စရာရှိတာတွေလည်း လုပ်ဖို့လိုတယ်ဆိုပြီး ကျနော်တို့ပြောတာတွေရှိပါတယ်။”

“ဒါပေမယ့် အီးယူက အမေရိကန်ပေါ်လစီ ပြောင်းလာတဲ့အချိန်ကစပြီး သူတို့ကလည်း ပြောင်းစပြုနေတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ အပြောင်းအလဲတွေမြင်လာရတာကတော့ အဲဒါဟာမားအစိုးရ ကနေပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်မှာ ပေါ်လစီအပြောင်းအလဲတွေလုပ်လာတယ်။ ဒါ လူတိုင်းသိပါတယ်။ စကားပြောမယ်၊ တွေ့မယ်၊ ဆိုမယ်ဆိုပြီးတော့ လုပ်လာတဲ့အချိန်ကစပြီးတော့ အီးယူအနေနဲ့ က အမေရိကန်ပေါ်လစီလိုပဲ သူတို့က ဖြစ်နိုင်သမျှ အပြုသဘောဆောင်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေ လုပ်မယ်ဆိုပြီးတော့ အီးယူဘက်မှာလည်း ပြောင်းလဲလာတာဖြစ်ပါတယ်။”

ဒါပေမယ့် စစ်အုပ်စုခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့မိသားစုဝင်တွေအပေါ် အီးယူက လက်ရှိချမှတ်ထားတဲ့ ပြည်ဝင်ခွင့်မီဇာ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုကတော့ ဆက်ပြီးရှိနေတုန်းပဲလို့ ဦးနွယ်အောင်က ပြောပါတယ်။ ပြည်ဝင်ခွင့်မီဇာ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုကလည်း စစ်အုပ်စုအရာရှိတွေနဲ့ သူတို့မိသားစုဝင်တွေ သာမန်လာရောက်လည်ပတ်မှုနဲ့ တခြားကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စတွေအတွက်သာ ပိတ်ဆို့အရေးယူထားတာဖြစ်ပြီး အခုလို နိုင်ငံတကာ ညီလာခံကြီးတွေတက်ဖို့ လာကြတဲ့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကိုတော့ ပြည်ဝင်ခွင့်မီဇာ ထုတ်ပေးလေ့ရှိပါတယ်။

အမေရိကန်အစိုးရက စစ်အုပ်စုနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးကို ကျင့်သုံးသွားမယ်လို့ ထုတ်ပြန်ကြေညာပြီးနောက်ပိုင်း အီးယူနိုင်ငံတွေ အကြားမှာ စစ်အုပ်စုနဲ့ ဆက်ဆံရေး မဆက်ဆံရေးဆိုတဲ့ ကွဲပြားမှုတွေထွက်ပေါ်လာပေမယ့် အင်္ဂလန်ပြင်သစ်စတဲ့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း နိုင်ငံကြီးတွေကတော့ လက်ရှိမူဝါဒကိုဆက်လက်ဆုတ်ကိုင်ထားတုန်းပဲလို့ဆိုပါတယ်။

“အီးယူမှာလည်း အပိုင်းနှစ်ပိုင်းကွဲပြားနေတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလန်တို့ ပြင်သစ်တို့စတဲ့ နိုင်ငံကြီးတွေကတော့ တင်းခံနေတုန်းပါ။ ဒီပိတ်ဆို့မှုတွေဟာ လိုအပ်သေးတယ်ဆိုပြီးတော့ တပိုင်းကလည်း ဥပမာ ဂျာမဏီ

လိုနိုင်ငံမျိုးကြတော့ သူတို့ထင်တာက ပိတ်ဆို့မှုတွေကို လျော့ပေးဖို့လိုတယ်။ စသဖြင့် အီးယူခေါင်းဆောင်ပိုင်း နိုင်ငံကြီးတွေမှာလည်း နှစ်ပိုင်းကွဲနေတဲ့ ပုံစံမျိုး ဖြစ်နေတယ်။”

“နည်းနည်းသိသာလာတာကတော့ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုဟာ အမေရိကန်အစိုးရပြောလို့ ထိရောက်မှုမဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ အချိန်ကစပြီး ပိတ်ဆို့မှုကို လျော့ပေးဖို့ပြောတဲ့ နိုင်ငံလေးတွေပါ ပါလာတယ်ဆိုတာ ကျနော်တို့မြင်ရတယ်။ ကျနော်တို့ မြန်မာအသိုင်းအဝိုင်းတွေကတော့ ပိတ်ဆို့မှုကို ဆက်ပြီးထားဖို့ လိုတယ်ဆိုတာကို ဆက်ပြီးတော့ တောင်းဆိုနေတုန်းပဲဖြစ်ပါတယ်။”

အီးယူထိပ်ပိုင်းနိုင်ငံတွေအကြား မြန်မာစစ်အုပ်စုအပေါ် ထိတွေ့ဆက်ဆံသင့်၊ မသင့်ဆိုတဲ့ ပိတ်ဆို့မှု ကွဲပြားနေပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အီးယူ အထူးသံတမန် Mr.Piero Fassino ကတော့ မကြာခင်က အမေရိကန်က ပြောင်းလဲဆက်ဆံလာတဲ့ မူဝါဒသစ်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ တိုးတက်တဲ့ လက္ခဏာတွေပေါ်ထွက်လာတာကို တွေ့ရတယ်လို့ သူ့ရဲ့ အရှေ့တောင်အာရှ ခရီးစဉ်အပြီး ပြီးခဲ့တဲ့ သီတင်းပတ်အတွင်းမှာ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ဇော ၉၀ နှစ်မြောက်မွေးနေ့

DVBဒီဇင်ဘာ ၂။

၂။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ထဲက သက်ရှိထင်ရှားရှိနေဆဲ ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း ကျော်ဇောဟာ ဒီဇင်ဘာ ၃ ရက်မှာ အသက် ၉၀ ပြည့်ပါပြီ။

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း ကျော်ဇောကို ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃ ရက်နေ့မှာ သာယာဝတီခရိုင်၊ သုံးဆယ်မြို့၊ ဆိုင်းစုရွာမှာ အဘဦးပန်း၊ အမိဒေါ်မယ်တင့်တို့က မွေးဖွားခဲ့တာဖြစ်ပြီး မောင်နှမသားချင်း ခြောက်ဦးအနက် ဒုတိယမြောက်သား ဖြစ်ပါတယ်။ အမည်ရင်း ကိုရွှေ ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားဘဝမှာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ၁၃၀၀ ပြည်အရေးတော်ပုံကြီးမှာ စတင်ပါဝင်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ရဲဘော်သုံးကျိပ်အနေနဲ့ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာပြည်ထဲ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာသူ တရုတ်မြို့တွေကို အောင်မြင်စွာတိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းခဲ့တဲ့ ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး၊ ရန်ကြီးအောင်စစ်ဆင်ရေးတွေကို ဦးဆောင်ခဲ့တဲ့ မြန်မာ့တပ်မတော်ရဲ့တပ်မှူးကြီးတဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

တပ်မတော်အတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် အသက် ၃၈ နှစ် အရွယ် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့ စွပ်စွဲချက်နဲ့ တပ်ကနေ အငြိမ်းစားပေးခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရှိရာ တရုတ်နယ်စပ်ကို တောခိုလာခဲ့ပါတယ်။ ဒီဇင်ဘာ ၃ ရက်နေ့မှာကျရောက်တဲ့ သူ့ရဲ့ အသက် ၉၀ နှစ်မြောက် မွေးနေ့မှာ ပြည်သူလူထုနဲ့ တပ်မတော်ကို နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားပါတယ်။

“ကျနော် အသက် ၉၀ ပြည့်ပြီ။ ဆရာကြီးမှိုင်းပြောသလို အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျနော် ချစ်လှတဲ့ ပြည်သူတွေ ယခုအထိ ဆင်းရဲတွင်း နက်နေသေးတဲ့ အတွက် ကျနော်စိတ်မကောင်းနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျနော်တို့ ပြည်သူတွေ မတရားမှု ဖိနှိပ်မှုမျိုးစုံကို အလျော့မပေးဘဲ တဖိုလ်ကျ တဖိုလ်တက် စနစ်နဲ့ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်နေကြတာကို မပြတ်ကြားသိနေရတဲ့အတွက်၊ အဲဒီလို ပြည်သူတွေအတွက် ကျနော်အလွန်ဂုဏ်ယူပြီး အားရ ကျေနပ်မှုရှိပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့လည်း မလျော့တမ်းဖွဲ့နဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါလို့ အားပေးမှာကြားလိုပါတယ်။ မိမိတို့ အတွင်းမှာလည်း စည်းလုံးညီညွတ်ကြပါ။ သဘောထားကြီးကြပါလို့ပြောပါရစေ။” “နအဖနဲ့တပ်မတော်သားများကိုလည်း ‘ပြည်သူ့သာအမိ၊ ပြည်သူ့သာအဖ၊ ပြည်သူ့မျက်နှာပဲကြည့်ကြပါ။ ပြည်သူကို ရန်သူလို သဘောမထားကြပါနဲ့’ လို့ပန်ကြားလိုပါတော့တယ်။ ပြည်သူအများ လိုလားတောင်းတတဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ်ဟာ အမြန်ဆုံးရရှိနိုင်ပါစေ။ အားလုံး ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။”

နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက် ပေါက်ကြားမှု အမှုတွဲ ရုံးထုတ်စစ်ဆေး

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၃။ ။ နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်ပေါက်ကြားမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖမ်းဆီးခံထားရတဲ့ ဗိုလ်မှူးဟောင်း ဝင်းနိုင်ကျော်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက သူရကျော်နဲ့ ကိုပျံစိန်တို့ ၃ ဦး အမှုကို ဒီနေ့ အင်းစိန်ထောင်အတွင်း မြောက်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံးမှာ ရုံးထုတ်စစ်ဆေးခဲ့တယ်လို့ ထောင်အသိုင်းအဝိုင်းက တဆင့် သိရပါတယ်။

သူတို့ကို ဒုဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေး ရုရှားခရီးစဉ်ပေါက်ကြားမှု၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရရွှေမန်း မြောက်ကိုရီးယားခရီးစဉ်ပေါက်ကြားမှု၊ နေပြည်တော်မြေအောက်လှိုင်ဂူလုပ်ငန်းစဉ် ပေါက်ကြားမှုတွေနဲ့ ဖမ်းဆီးထားတာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အမှုကို နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့ကနေ စတင်ရုံးတင် စစ်ဆေးခဲ့တာဖြစ်ပြီး မြောက်ပိုင်းခရိုင် ဒုတရားသူကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ဦးမောင်မောင်အေးနဲ့ ဦးအုန်းသွင်တို့ က ကြားနာစစ်ဆေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။ စွဲဆိုထားတဲ့ ပုဒ်မတွေက နိုင်ငံခြားငွေလက်ဝယ်ကိုင်ဆောင်မှု ပုဒ်မ ၁၄-၁၊ နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်ပေါက်ကြားမှု ပုဒ်မ ၆-၃၊ နိုင်ငံတော်အရေးပေါ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ အလက်ထရောနစ်ပုဒ်မ ၃၃-ခ တွေနဲ့

ဒေါ်စုကမ်းလှမ်းမှု အဖွဲ့ချုပ်ဝင်များကြိုဆို

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၂။ ။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က နအဖ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေထံ ပေးပို့ခဲ့တဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး ကမ်းလှမ်းချက်အပေါ် မန္တလေးတိုင်း မိတ္ထီလာနဲ့ ကချင်ပြည်နယ် မိုးညှင်းမြို့နယ် အဖွဲ့ချုပ်တွေက ထောက်ခံကြိုဆိုလိုက်ပါတယ်။

မနေ့က ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ မိတ္ထီလာ အဖွဲ့ချုပ်အစည်းအဝေးမှာ ဒီလို ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာလို့ အဖွဲ့ချုပ် မိတ္ထီလာမြို့နယ်အတွင်းရေးမှူးဒေါ်မြင့်မြင့်အေးက ပြောပါတယ်။

“ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေထံ တင်ပြထားတဲ့ စာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျမတို့ ကအကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်တယ်၊ ထောက်ခံတယ်။ ဒီနေ့ ဒီအချိန်မှာ မြန်မာပြည်သူလူထုနဲ့ ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်တွေကပါ ထောက်ခံနေတဲ့ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အင်မတန်ကိုလိုအပ်တဲ့အချက်ဖြစ်တဲ့ ရွှေ့ကိုင်ကြေညာချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်အစိုးရက လိုက်လျောလာအောင် တိုက်တွန်းတောင်းဆိုတယ်။ ကျိုင်းတုံ အကျဉ်းထောင်မှာရောက်နေတဲ့ ကိုမင်းကိုနိုင်ရဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအတွက်၊ လိုအပ်နေတဲ့ ဆေးဝါးအတွက် သူတို့မိသားစုကို ထောက်ပံ့ပို့ မိတ္ထီလာအဖွဲ့ချုပ်အနေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတယ်။”

ကချင်ပြည်နယ် မိုးညှင်းမြို့နယ် အဖွဲ့ချုပ် အစည်းအဝေးမှာလည်း ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေထံ ပေးပို့တဲ့စာကို ထောက်ခံလိုက်ကြောင်းနဲ့ ရွှေ့ကိုင်ကြေညာချက်ကို ထောက်ခံကြောင်း ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်လို့ ကချင်ပြည်နယ် စည်းကော်မီတီဝင် ဦးဘမောင်တင်က ပြောပါတယ်။ မကွေးတိုင်း ရေနံချောင်းမြို့မှာလည်း အဖွဲ့ချုပ်အစည်းအဝေးမနေ့က ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့ မကွေးတိုင်း အဖွဲ့ချုပ် အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင် ဒေါ်ခင်စောဌေး က ပြောပါတယ်။

“လူငယ်အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ တယောက်လျော့နေတဲ့အတွက် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းဖို့ သူတို့တင်ပြတယ်။ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဖို့ ကျမက တိုင်းတာဝန်ခံ တယောက်အနေနဲ့ မကွေးတိုင်း ၂၅ မြို့နယ်ကို စာတွေပို့ထားပါတယ်။ မြို့နယ်အသီးသီးမှာ အဆင်သင့်ဖြစ်တဲ့အခါ သွားပြီး ဖွဲ့စည်းပေးရမှာ။ နောက်ပိုင်း ခရီးထွက်ရမယ်ဆိုတော့ ရေနံချောင်းကိုအရင်ဆုံး မြို့နယ်စည်းဖွဲ့စည်းဖို့ ကိစ္စ မြို့နယ်စည်းတွေကို တင်ပြရတယ်။ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ အရင်တုန်းကလည်း ဖွဲ့ထားတာရှိပေမယ့် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းတာပေါ့။”

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေထံ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးအတွက် နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်ကတည်းက စာရေးသားပေးပို့ခဲ့တာပါ။ အဲဒီစာကိစ္စကို ပဲခူးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မကွေးတိုင်းအဖွဲ့ချုပ်တွေက ထောက်ခံခဲ့ပြီး သံဃာနဲ့ ကျောင်းသားတွေကလည်း ထောက်ခံကြောင်း ကြေညာချက် အသီးသီး ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေအပါအဝင် နအဖဘက်က ဘာမှမတုံ့ပြန်သေးပါဘူး။

စွဲဆိုထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီပုဒ်မတွေအရ သေဒဏ်အပါအဝင် ထောင်ဒဏ်တသက်တကျွန်း ကျခံရ နိုင်တယ်လို့ ဥပဒေပညာရှင်တွေက ပြောပါတယ်။ ဗိုလ်မှူးဟောင်း ဝင်းနိုင်ကျော်ဟာ အသက် ၅၅ နှစ် အရွယ်ရှိပြီး လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး သေဆုံးသွားတဲ့ နအဖအတွင်းရေးမှူး ၂ ဗိုလ်ချုပ်တင်ဦးရဲ့ ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်နဲ့ ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးစိုးသာရဲ့ ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်ရာထူးတွေကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

တပ်မတော်ကနေအနားယူပြီးတဲ့နောက် ယူအန်ဒီပီ လက်အောက်ခံ အန်ဂျီဒီ ဝန်ထမ်းတာဝန်နဲ့ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံမှာ သင်တန်းတက်ပြီး အပြန် ဒီနှစ်လူလိုင် ၂၉ ရက် ရန်ကုန်လေဆိပ်မှာ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူရကျော်ကတော့ ဖမ်းဆီးခံရတဲ့အချိန်မှာ လက်ရှိ နေပြည်တော် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနရုံး ဥရောပရေးဆိုင်ရာ အကြီးတန်းစာရေးတဦးဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ကို ဖမ်းဆီးစဉ် သူတို့ရဲ့ကိုယ်ပိုင် ကွန်ပျူတာတွေထဲက ဒုဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေး ရုရှားခရီးစဉ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရရွှေမန်း မြောက်ကိုရီးယားခရီးစဉ် နေပြည်တော်မြေအောက်လှိုင်ဂူမှတ်တမ်းတွေကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ဒီသတင်းတွေကို ဗိုလ်မှူးအောင်လင်းထွဋ်ကတဆင့် မီဒီယာတွေကို ပို့တယ်ဆိုပြီး အစိုးရအာဏာပိုင်တွေက စွပ်စွဲထားပါတယ်။

ကိုပျံစိန်ကတော့ မဆင့်ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးကတဆင့် နေပြည်တော် လှိုင်ဂူသတင်းကိုပို့ပြီး မီဒီယာမှာ သတင်းရေးသားခဲ့သူလို့ စုံစမ်းသိရပါတယ်။ ဒီအမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခြားတပ်မတော်အတွင်းက အရာရှိအချို့လည်း ဖမ်းဆီးခံရပြီး အဲဒီအထဲက တဦးဖြစ်တဲ့ ကကကြည်း ကွန်ပျူတာဌာန အထူးအရာခံဗိုလ်အောင်ကျော်လင်းကတော့ အထူးစစ်ခုံရုံးကနေ တိုက်ရိုက်အမိန့်ချထားပြီး စစ်ထောင်မှာပဲ ထိန်းသိမ်းထားပါတယ်။

ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ စည်းရုံးရေးဆင်း

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၃။ ။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ထဲကို မကြာမီ ရောက်ရှိလာတော့မှာဖြစ်ပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ့်ပါတီတွေဟာ တရားဝင် စည်းရုံးခွင့်မရရှိသေးတဲ့ အကြောင်းကို ရန်ကုန်မြို့မှာ ရုံးခန်းဖွင့်ပြီး စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းတွေလုပ်နေတဲ့ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဦးသုဝေက ပြောပါတယ်။

“ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ့်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့အတွက် ပြင်ဆင်ပေးမယ့်လို့ တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေမရှိသေးဘူး။ အဲဒါကြောင့် ကျနော်တို့က လုပ်နိုင်တဲ့ နည်းနဲ့ပြင်ဆင်တယ်။ ရပ်ကွက်တွေ၊ မြို့နယ်တွေဆင်းပြီး ကိုယ့်အချင်းချင်း ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်နဲ့ ဆွေးနွေးကြတယ်။ ပါတီဝင်တွေ စုတယ်၊ စည်းရုံးရေး ကော်မတီတွေ ဘာတွေဖွဲ့တယ်။ အဲဒါက ဥပဒေလွှတ် ကျနော်တို့လိုက်လုပ်နေတာပေါ့။”

အလားတူ ပါတီရဲ့ စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေတုန်းမှာ အာဏာပိုင်တွေက လိုက်လံစောင့်ကြည့်တာတွေကိုလည်း ခံနေကြရဆဲပါ။

“အဲဒီလိုလိုက်လံတဲ့နေရာမှာ သက်ဆိုင်ရာတွေကပြောထားတဲ့ ဥပဒေနဲ့လည်း လွှတ်အောင်လုပ်တယ်ဆိုတော့ ကျနော်တို့ကို ဘာမှ အတားအဆီးမရှိဘူး။ သို့သော် ကျနော်တို့လုပ်တဲ့နေရာတွေမှာ အကုန်လုံး သူတို့လိုက်ပြီး သတင်းယူမှာပေါ့။ သူတို့ ခိုပေးရမှာပေါ့။”

အလားတူ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့မှာ ကချင်တိုင်းရင်းသားပါတီတစ်ခုက ရုံးခန်းဖွင့် စည်းရုံးနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ တချိန်တည်းမှာပဲ ရခိုင်ပြည် မြို့နယ်တချို့မှာလည်း ရုံးခန်းဖွင့်ပွဲတွေ မကြာခင်က လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ့်သူတွေဟာ ပါတီများမှတ်ပုံတင်ခွင့် အပါအဝင်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေထွက်လာသေးတဲ့အတွက် အခက်အခဲရှိနေကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက မကြာခင်ကပဲ ရွေးကောက်ပွဲကို တရားမျှတအောင်လုပ်ပေးမယ်ဆိုပြီး ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်ကလည်း အလားတူ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတခု ပြုလုပ်ပေးခဲ့ ပူးပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကလည်း ရွေးကောက်ပွဲပြီးရင် အာဏာလွှဲပေးမယ်လို့ စစ်အစိုးရက ကတိပေးခဲ့ပေမယ့် ၁၉ နှစ်ကြာလာတဲ့ ဒီနေ့ထိ ကတိအတိုင်း အာဏာလွှဲပေးတာ မရှိသေးပါဘူး။

ကမ္ဘာ့အသံအားကျဆင်းမှုရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အဖွဲ့ချုပ်ရုံးတွင် ကျင်းပ

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၁။ ။ ဒီနေ့ကျရောက်တဲ့ ကမ္ဘာ့အသံအားကျဆင်းမှုရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးနေ့မှာ အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ရန်ကုန် ရွှေဝဲတိုင်လမ်းမှာ အခမ်းအနားကျင်းပပါတယ်။

အခမ်းအနားကို မနက် ၁၀ နာရီကနေ နေ့လည် ၂ နာရီခွဲအထိ ကျင်းပပြီး ရန်ကုန်ရှိ အေအိုင်ဒီအက်စ် ဝေဒနာသည် ၂၅၀ ခန့်နဲ့အတူ အဖွဲ့ချုပ် ထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အမေရိကန်သံရုံးက အရာရှိနဲ့ နိုင်ငံခြားဦးစီးဌာနတစ်ချို့ စုစုပေါင်း ပရိသတ် ၃၀၀ လောက် တက်ရောက်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အခမ်းအနား ကျင်းပပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အေအိုင်ဒီအက်စ်ကူညီရေးအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ချုပ်ဝင်ကိုရာဇာ က ပြောပါတယ်။

“ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ထဲက ဦးညွန့်ဝေကစပြီး နှုတ်ခွန်း ဆက်စကားပြောပြီး အိတ်ချ်အိုင်စီပရိုဂရမ် ကြီးကြပ်သူ ဦးလှမင်းက စကားပြော တယ်။ မဖြူက နှစ်သိမ့်အားပေးစကားပြောတယ်။ သူပြီးတော့ ကျနော် ကျေးဇူး တင်စကားပြောတယ်။ အဘဦးဝင်းတင်က အမှတ်တရစကားမျိုးပြောတယ်။ နောက် ပန်းကန်တွေ တဘက်စောင်တွေ၊ အလှူရှင်တယောက် လူလိုက်တဲ့ ပိုက် ဆံ ၅ သောင်းရယ်ကို ကံစမ်းမဲ ဖောက်ပေးလိုက်တယ်။”

အဖွဲ့ချုပ် အေအိုင်ဒီအက်စ် ကူညီရေးအစီအစဉ်ကို နေအိမ်အကျဉ်းကျနေ တဲ့ ခေါင်းဆောင်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်နဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၇ နှစ်က စတင် တည်ထောင်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး အခမ်းအနားအဖြစ် ကျင်းပလာတာ ၄ နှစ် ရှိပြီ

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အိမ်ပြင်ခွင့် ရပြီ

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၁။ ။ နိုဘယ်လ်ဆုရှင်လည်းဖြစ်၊ အတွေးအခေါ် ပညာရှင် လည်းဖြစ်တဲ့ အကျဉ်းကျခံနေရဆဲဖြစ်သူ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သူ့နေအိမ် ပြင်ဆင်ဖို့ ကြိုးစားနေပါတယ်။

အမေရိကန်နိုင်ငံသား ရွှန်ယတ်ထော အင်းလျားကန်ဘက်ကနေ ရေ ကူးဝင်ပြီးကတည်းက သူ့အိမ်ကို လုံခြုံရေးအရ ပြင်ဆင်ဖို့ကြိုးစားနေတာဖြစ်ပြီး ပြီးခဲ့တဲ့ သီတင်းပတ်ကမှ အာဏာပိုင်တွေဆီက ခွင့်ပြုချက်ရခဲ့တာလို့ သူ့ရှေ့နေ ဦးဉာဏ်ဝင်းက ပြောပါတယ်။ ခွင့်ပြုချက်ဟာ နေအိမ်ပြင်ဆင်ခွင့်ပဲ ရှိသေးပြီး နေ အိမ်ထဲ အင်ဂျင်နီယာနဲ့ ပစ္စည်းတွေ သွင်းရေးအတွက် ခွင့်ပြုချက် ထပ်မံတောင်း ခံရကြောင်းနဲ့ အခု အဲဒီ ၂ ခုစလုံးရပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် မနက်ဖြန်မှာ အိမ်ပြင်မှု စတင်လုပ်နိုင်ဖွယ်ရှိတယ် ဦးဉာဏ်ဝင်း က ပြောပါတယ်။

“မနေ့ကနဲ့ ဒီနေ့ အလုပ်သမားစာရင်းတွေ သွင်းမယ့်ပစ္စည်းစာရင်းတွေ ကို သက်ဆိုင်ရာတွေကို တင်ပြခွင့်ပြုချက်တောင်းနေတာ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် က ဒီအိမ်မှာ အကျယ်ချုပ်ရုံနဲ့အတူ အိမ်ကို ဝင်ထွက်ဖို့ကိစ္စညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်နေတာ ဒီအပတ်ထဲမှာ စပြီးခွင့်ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေတဲ့အိမ်ရဲ့ လသာဆောင် ဝန်ဆောင်မှု အကြီး ၁ ခု၊ အသေး ၁ ခုရှိတယ်။ အဲဒီ ၂ ခုစလုံးကို အခန်းအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်မယ်။”

“ပင်မအိမ်မှာ သံပန်း သံတခါးတပ်မယ်။ ခြံဝင်းထဲမှာ ပြိုလုနီးနီးဖြစ်နေတဲ့ ပျဉ်ထောင်အိမ်တလုံးရှိတယ်။ အဲဒီဟာကိုလည်း ဖြိုဖျက်လိုက်မှာပေါ့။ ဘာမှ အ သုံးလည်းမကျဘူး။ သစ်ပင်ခြံနွယ်တွေနဲ့ဖြစ်နေတယ်။ ရေစပ်မှာ ခပ်သေးသေးတ လုံးရှိတယ်။ ခြံဝင်းအဝမှာ ဂိတ်သဘောမျိုးတခု ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ဖျက်ဖို့အ ထဲမပါသေးဘူး။”

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ကနေ လွှတ်ပေးဖို့တောင်း ဆိုထားတဲ့ အယူခံလွှာကို ဗဟိုတရားရုံးဆီတင်ထားပြီး လက်ခံ၊ လက်မခံဆိုတာ ကို သောကြာနေ့တိုင်း အဲဒီရုံးက ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်မှာ သွားကြည့်နေရတယ် လို့ ဦးဉာဏ်ဝင်းက ပြောပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ သောကြာနေ့မှာ ဘာမှမတွေ့ရတဲ့ အတွက် ဒီတပတ်သောကြာမှာ တရားရုံးကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ် သွားကြည့်ဖို့ ပြင် နေဆဲဖြစ်တယ်လို့ ဦးဉာဏ်ဝင်းက ပြောပါတယ်။

လို့အဖွဲ့ရဲ့ တာဝန်ခံမဖြူဖြူသင်းက ပြောပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကမ္ဘာ့အသံအဖွဲ့အစည်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နေချိန်မှာ စစ်အစိုးရက အဖွဲ့ချုပ်ဝင်တွေရဲ့ အေအိုင်ဒီအက်စ်ကူညီရေး ကို နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ခြိမ်းခြောက်ဟန့်တားသလို အဖွဲ့ချုပ်ဝင်တွေ ကူညီသူတွေကို လည်း ဖမ်းဆီးထောင်ချတာတွေ လုပ်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတယ်လို့ မဖြူဖြူသင်းက ပြောပါတယ်။

“အဓိက ကူညီဖို့တည်ထောင်ခဲ့တာ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဆိုရင် တည် ထောင်ပြီးချိန်ကနေစပြီး အခုလို ဝေဒနာသည်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့ပွဲကို တခါမှတက် ရောက်နိုင်တာမရှိဘူး။ ကျမတို့ နှစ်တိုင်း ဝေဒနာသည်တွေကို ကူညီပေးနေတဲ့ အဖွဲ့ချုပ် အဖွဲ့ဝင်လူငယ်တွေ၊ ရဟန်းသံဃာတွေ၊ ကိုမြအေးတို့ ကျမ ဒီမှာ အခမ်း အနားလုပ်ရင် အမြဲတမ်းတက်ရောက်ပြီး အားပေးခဲ့တာတွေ ရှိတယ်။ သူတို့တွေ အားလုံးလည်း ထောင်ထဲမှာဆိုတော့ ကျမတို့စိတ်မကောင်းဖြစ်မိပါတယ်။”

ဒါပေမယ့် ဘယ်လို အခက်အခဲမျိုးဖြစ်ဖြစ် သူတို့ ဖြစ်စေချင်တဲ့ဆန္ဒကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြည့်ဆည်းပေးနိုင်ဖို့ နှစ်စဉ်အခမ်းအနား ဖြစ်မြောက်ရေးကို အဖွဲ့ ချုပ်ဝင် လူငယ်တွေနဲ့ပူးပေါင်းပြီး ဆက်လက်အကောင်အထည် ဖော်သွားမယ် လို့မဖြူဖြူသင်းက ပြောပါတယ်။ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ အေအိုင်ဒီအက်စ်၊ အိတ်ချ်အိုင်စီ ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအစီအစဉ်အရ ၂၀၀၂ ကနေ ၂၀၀၉ အထိ လူနာပေါင်း ၃ ထောင်ကျော်ကို ကူညီကုသပေးနေပြီး တနှစ်ထက်တနှစ် ရောဂါပိုးကူးစက်သူ ပိုတိုးလာသလို အေအာဒီဆေးရရှိဖို့လည်း များစွာလိုအပ်နေတယ်လို့ ပြောပါ တယ်။ နယ်တွေမှာလည်း လူနာတွေ ဆေးကုလိုမရသေးတဲ့ အတွက် ရန်ကုန်ကို လာပြီး ကုသနေသူ ၉၀ လောက် ရှိတယ်လို့ မဖြူဖြူသင်းက ပြောပါတယ်။

စာမျက်နှာ ၂၄

တယ်။ တရားမျှတမှုရှိနိုင်သမျှရှိအောင် သူပြောဆိုနိုင်တယ်။ အဲဒီလိုသဘောတရား တွေရှိတယ်။ အခုနှစ်ပေါင်း ၂၀ လောက် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ထားပေမယ့် သူဟာ သူ့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ သူ့လုပ်ရပ်ကို ဘာမှမပြောင်းလဲဘဲနဲ့ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင် သူ့ဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်း မယိမ်းမယိုင်နေနေတယ်။ ဒါ သူလုပ်တဲ့လုပ်ရပ်။ နောက် သူ့ကိုတကယ်လို့ အကျယ်ချုပ်ချုပ်မထားဘူးဆိုရင် ရဲရဲရင့်ရင့် သွားမယ် လာမယ် လူတိုင်းသိတယ်။ သူ အချိန်မရွေးအန္တရာယ်ကြီးတယ်။ အဲဒါတွေကို သူကရုကိုမစိုက်ဘူး။ သူရဲ့တွေး ခေါ်မြော်မြင်မှုဟာကမ္ဘာ့အဆင်မရှိဘူးဆိုလို့ကတော့ ဘယ်လိုမှမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။”

ဒီလိုခိုင်မာတဲ့စံပြရပ်တည်ချက်တွေနဲ့အတူ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အခြေအ နေတွေနဲ့ ကိုက်ညီမယ့်အတွေးအခေါ်တွေနဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲတွေ ရောက်အောင် ဖောက်ထွက်နေတာတွေကလည်း အာဏာရှင်တွေအတွက် အ ကြောက်တရားဖြစ်စေတာမျိုးတွေ့ရတယ်လို့ ဆရာဦးဝင်းဖေကဆိုပါတယ်။

“ဒီကနေ့အထိ ထိပ်တန်းလူကြီးတွေကရင်ဆိုင်ပြီးတော့ ဆွေးနွေးပွဲတို့ဘာ တို့ပြောပို့ ကို အတော်လန့်ပုံရတယ်။ ယှဉ်ပြီးပြောလို့ရင် ငါတို့ယှဉ်ပြီးပြောနိုင်ပါ မလား၊ လက်တန်းဆိုရင် အဲဒီလိုစိုးရိမ်မှုပါပုံရတယ်။ ရွဲ့တယ်ပေါ့ဗျာ။ ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်မှာလည်း စစ်ခေါင်းဆောင်တွေအဲဒီအထိရှိပုံရတယ်လို့ ကျနော်တွေ တယ်ဗျာ။ သူ့ရဲ့အနေအထား သူ့ရဲ့ရပ်တည်ချက်ကို မယိုင်မလဲ မပြောင်းမရွှေ တည်တည်တံ့တံ့ရပ်ပြတာလောက် ကြီးကျယ်တဲ့စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးအရ သူ ဆန္ဒကိုထုတ်ဖော်တာ ဘယ်ရှိမလဲဗျာ။ နည်းတဲ့အတိုင်းအတာမှမဟုတ်တာ။ ဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်မှုသိပ်ကြီးပါတယ်။ ဒီထက်ဘာထိခိုက်စရာရှိအုန်းမှာတုန်း။ နိုင်ငံတကာ ကကို ဒါကိုမချိုးကျူးဘဲ အသိအမှတ်မပြုဘဲမနေနိုင်ဘူး။ ဒါ တရားပါတယ်ဗျာ။”

စွယ်စုံပညာရှင် ဆရာဦးဝင်းဖေပြောပြခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ နေ့စွဲနဲ့ ထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတွေ့ဆုံပညာရှင် စာရင်း ၁၀၀ ထဲမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့အတူ အမေရိကန်သမ္မတ Barack Obama ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်ကြီး Pope Benedict ၊ ချက်သမ္မတဟောင်း Vaclav Havel၊ အမေ ရိကန်သမ္မတဟောင်း Bill Clinton နဲ့အတူ မိုက်ခရိုဆော့ဖ်သူဌေးကြီး Bill Gates တို့ပါဝင်သလို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှာ ဆင်းရဲတဲ့အမျိုးသမီးတွေကို အသေးစားငွေ ချေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ပေးတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုင်ငံလံဆုရှင် Muhammad Yunus တို့လည်း ဂုဏ်ပြုဖွဲ့တမ်းတင်စာရင်းထဲမှာ ပါဝင်ကြပါတယ်။

ယခင်တပတ်မှအခက်

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အင်အားစု

ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများသည် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် တိုက်ရိုက် ထိတွေ့နေသောအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်အတွက် လူထု၏လိုအပ်ချက်၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း ဖြစ်ပျက်နေသည့်များနှင့် အပြောင်းအလဲများကိုသိရှိကြသည်။ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်လည်း ကြိုးစားကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ ကျွမ်းကျင်ရာ၊ စိတ်ပါဝင်စားရာ၊ အားသန်ရာလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်သည့် အတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတို့က ၎င်းတို့ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများကို တိုးတက်ထိရောက်မှုများဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ နာရေးကူညီထောက်ပံ့မှုအသင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဒုက္ခသည်လျှောက်ထားသူများကို ကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးနေသည့် Japan Association for Refugees (JAR) ကဲ့သို့သောအသင်းများသည် လုပ်ငန်းတခုကိုစောက်ချလုပ်ကိုင်သောကြောင့် လုပ်ငန်းတွင်ကျွမ်းကျင်မှုများရှိသကဲ့သို့ အများ၏ယုံကြည်အားကိုးမှု၊ လေးစားမှုကိုရကြသည်။

ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ဆောင်နေသော နိုင်ငံများတွင် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများလုပ်ဆောင်ချက်များသည် လူထုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေသောကြောင့် အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်သူလူထုအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်တာဝန်များကို အဆိုပါပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများက မျှဝေထမ်းဆောင်သည့်သဘောသက်ရောက်နေသည့်အတွက် အစိုးရသည် နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးသောကိစ္စများကို ပိုမိုအားစိုက်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေကိုရရှိစေသည်။ ဤသို့သောအခြေအနေများကြောင့် အချို့သောနိုင်ငံများတွင် အစိုးရများသည် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးကပ်သောဆက်ဆံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားသည်။ ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ရာတွင် ထိရောက်သောအင်အားစုများအဖြစ် သတ်မှတ်လာကြသည်။

ဤသည်က ပြောင်းလဲလာသည့် အယူအဆတခုပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြောင်းလဲလာသောအခြေအနေကို ဟန်ဂေရီမှပညာရှင်တဦးက nonrevolutionary political concept တော်လှန်ရေးမဆန်သောနိုင်ငံ ရေးခံယူချက်ဟု သတ်မှတ်ပြီး ထိုကဲ့သို့သောအယူအဆက ဟန်ဂေရီနိုင်ငံအား ဒီမိုကရေစီသို့အသွင်ကူးပြောင်းရာတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာဖြင့်၊ ညှိနှိုင်းမှုများဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်ဟုသုံးသပ်ထားသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများက ပြည်သူလူထုအား အာဏာရှင်စနစ်အောက်မှ ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို အခြေပြုသော ဒီမိုကရေစီထွန်းကားသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းရာတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စရပ်များအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုပေးခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့အထောက်အကူပြုနိုင်ခြင်းမှာ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများသည် အများ၏ယုံကြည်မှု၊ လေးစားမှုကိုရထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများသည် ဒီမိုကရေစီအခြေပြုအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဆက်လက်ရှင်သန်ရေးနှင့် ထိုအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အရ ပြည်သူလူထုအတွက် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အခြေအနေများအကြား ကွာဟနေမှုများကို ပေါင်းကူးပေးသည့်နေရာမှ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အစိုးရက ပြည်သူလူထုအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်ပျက်ကွက်နေသည့် ကိစ္စရပ်များကို ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများက ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ဒီမိုကရေစီတောင့်တင်းခိုင်မာလာစေရေးအတွက်ဆိုလျှင် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများ အားကောင်းရန်လိုအပ်ပေသည်။ ပြည်သူ့ရေးရာ အဖွဲ့အစည်းများ အားကောင်းခိုင်မာလျှင် ပြည်သူလူထုနှင့်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်သလို အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေးသမားများ၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်

ပုံများကိုလည်း ပြန်လှန်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်နိုင်ပေသည်။ အထူးသဖြင့် လူနည်းစုအတွက် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသောသူများအတွက် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများက ကိုယ်စားပြုလုပ်ကိုင်လှုပ်ရှားကြသည်။

ယခင်တုန်းကဆိုရင် စာနယ်ဇင်း၊ မီဒီယာတို့ကို အစိုးရ၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများအား စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသောသူများ watchdog အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ယနေ့ခေတ်ကာလတွင် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများသည် ထိုကဲ့သို့စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသောနေရာသို့ တဖြည်းဖြည်းရောက်ရှိလာနေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင် ကိစ္စအကြောင်းတရပ်ကိုသာ အလေးထား အာရုံစိုက်၍လုပ်ကိုင်လှုပ်ရှားလာသည့် NGO များအထူးပင်များပြားလာသည်ဟု သိရသည်။ ထိုအထဲတွင် ယခင်တပတ်က ဖော်ပြခဲ့သည့် နိုင်ငံရေးသမားများထဲမှလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးလောကအတွင်း ဝင်ရောက်လာသောသူများအား လေ့လာဆန်းစစ်မှုများပြုကာ ထိုသူများသည် လူထုအတွက် အမှန်တကယ်အကျိုးပြုနိုင်မည်ဟု ဟုတ်မဟုတ်၊ ယခင်က နာမည်ပျက်ရှိခဲ့ခြင်းရှိမရှိ၊ အကျင့်ပျက်ဖောက်ပြန် ခဲ့မှုများ ရှိမရှိဆိုသည်ကို လေ့လာကာ လူထုသိစေရန်ထုတ်ဖော်မှုများပြုနေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ပိုမိုစိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်မှာ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်အတွင်း ဝန်ကြီးဌာနများအတွင်း၊ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးအတွင်း NGO များ၏ ဆက်သွယ်ရေးကော်မတီများထားရှိထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်က ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများသည် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား၊ ဥပဒေပြု ယန္တရားတို့တွင် နီးကပ်စွာစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများပြုနေသည်ဆိုသည့်သဘောဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအတွက် အရေးပါသော ဥပဒေများရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပြည်သူလူထု၏အကျိုးစီးပွားအတွက် ထိရောက်သော နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်ခြင်းရှိ မရှိဆိုသည်ကို လေ့လာစောင့်ကြည့်ရုံသာမက လိုအပ်ပါက မိမိတို့၏ကျွမ်းကျင်မှုများဖြင့် ကူညီပံ့ပိုးမှု များပေးနိုင်သည့် အနေအထား၌ပါရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများသည် ပြည်သူများ၏လိုအပ်ချက်များကို မိမိတို့ကျွမ်းကျင်ရာနယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဝင်ရောက်ဖြည့်ဆည်းလျက်ရှိသည့်အတွက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုနှုန်းလျင်မြန်လျက်ရှိသည့်ယနေ့ခေတ်တွင် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းဆောင်ရွက်စရာအရေးကိစ္စများသည်လည်း တိုးတက်များပြားလာနေသည်။ ယခင်အတိတ်ကာလက အစိုးရတရပ်အနေဖြင့် ထမ်းဆောင်ရသည့်တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် ယနေ့ခေတ်အစိုးရများ ထမ်းဆောင်ရသည့်တာဝန်ဝတ္တရားများသည် လုံးဝခြားနားနေသည့်အပြင် လုပ်ငန်းဆောင်တာများသည်လည်းများပြားလာနေသည်။ ထိုသို့သောအခြေအနေတွင် ပြည်သူ့ရေးရာအဖွဲ့အစည်းများက ၎င်းတို့ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လာနေသည့်အတွက် အစိုးရအနေဖြင့် ထမ်းဆောင်ရသည့်ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ လျော့ကျလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ထမ်းဆောင်ရသည့်တာဝန်များ လျော့ပါးလာခြင်းသည် ပိုမိုအဓိကျသော ပိုမိုအရေးပါသောကိစ္စရပ်များကို အလေးပေးလုပ်ဆောင်လာနိုင် သည့်အနေအထားသို့ ရောက်ရှိလာနိုင်သည်ဆိုသည့် စဉ်းစားတွေးတောမှုများလည်း ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။

ထိုအယူအဆ သဘောတရားများကိုလက်ခံသည့် အစိုးရများရှိသကဲ့သို့ မိမိတို့၏လုပ်ပိုင်ခွင့် နှင့် အာဏာများယုတ်လျော့သွားမည်လော ဆိုသည့်ဘက်မှ တွေးတောသည့်အစိုးရများလည်းရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ အားပြိုင်လွန်ဆွဲမှုများ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများရှိနေမည်မှာ ဖြစ်သည် ထိုသို့သော အားပြိုင်လွန်ဆွဲမှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများက အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် တိုးတက်ရေးတို့အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သောအရာများဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

မြင်းခြံက နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၉ ဦး အတွက် ရွှေနေ ၃ ဦး လိုက်မည်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၃။ ။ မြင်းခြံမြို့မှာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်လကျော်က အဖမ်းခံရတဲ့ ဒေါက်တာဝင်းသူ၊ ကိုမျိုးဟန်၊ ကိုယုမျိုးကျော် ခေါ် အီးဘီ၊ ကိုစိုးရာဇာဖြူ၊ ကိုကိုနိုင်၊ ကိုသန်းထိုက်အောင်၊ ကိုဝေဖြိုး၊ ကိုကြည်စိုးနဲ့ ဦးပဉ္စင်း ဦးနန္ဒဝံသတို့အတွက် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေတွေဖြစ်တဲ့ ဦးမြင့်သွင်၊ ဦးရွှေလှနဲ့ ဦးမျိုးဆွေ ရွှေနေ ၃ ဦးက လိုက်ပါဆောင်ရွက်မှာပါ။

ဒီ ၉ ဦးကို နယ်မြေခံအထူးရဲက ဖမ်းသွားစဉ်ကတည်းက မိသားစုကို အကြောင်းမကြားပါဘူး။ တဆင့်စကား တဆင့်နားနဲ့ သူတို့တတွေ မန္တလေး အိုးဘို ထောင်မှာရောက်နေတယ်ဆိုတာ မိသားစုဝင်တွေ သိကြပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဖမ်းမှန်းလည်း မသိရပေမယ့် လွန်ခဲ့တဲ့ တလလောက်က သူတို့ကို မန္တလေးမြို့ အောင်မြေသာဇံတရားရုံးမှာထုတ်ပြီး မြှောင့်ချက်ယူသွားတယ်လို့ မျက်မြင်တွေ ကပြောပါတယ်။ သူတို့တတွေကို တရားစွဲဆိုတယ်ဆိုတာသိလို့ ရွှေနေပါဝါရယူ တာမဟုတ်ဘဲ တကယ်လို့ တရားစွဲရင် လိုက်ပါနိုင်အောင် ထောင်ပိုင်ဆိကတဆင့် ရွှေနေ လိုက်ခွင့်တောင်းနေတာပါ။ ဒီအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုဦးမြင့် သွင်က အခုလိုပြောပါတယ်။

“သူတို့ ၉ ယောက်ရဲ့ မိသားစုတွေ လိုက်လာပြီးတွေ့ပါတယ်။ ကျနော် တို့ကလည်း အမှုစစ်ရင်းနဲ့ အဲဒီလို သတင်းတွေကြားရတော့ မိသားစုဝင်တွေကို သွားတွေ့ဖို့၊ အက်စ်ဘီနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းကို တွေ့ဖို့ မှာ ပါတယ်။ ကျနော်တို့ ရွှေနေပါဝါကို ထိုးခွင့်တောင်းထားပါတယ်။ သူတို့ အနေနဲ့ ထိုးခွင့်ကို မရသေးပါဘူး။ သူတို့မိသားစုတွေကတဆင့် ကျနော် သိရတာက သူတို့ ကို အမှုစစ်တဲ့အချိန်ကျရင် အသိပေးပါမယ်။ အခု စစ်ကြောရေးကာလလို့ပဲ

ပြောပါတယ်။”

တရားဝင်လမ်းကြောင်းက သိတာမဟုတ်ပေမယ့် မိသားစုဝင်တွေရဲ့ အပြောအရ အဖမ်းအဆီး ခံရသူတွေဟာ တရားမဝင်ငွေကြေး လက်ဝယ်တွေ့မှု၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဓာတ်ပုံ လက်ဝယ်မိတဲ့သူကို အရေးပေါ် စီမံမှုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ ည၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ၊ နိုင်ငံတော်အကြည်အညို ပျက်စေမှုစတဲ့ ပုဒ်မတွေနဲ့ တရားစွဲခံရဖွယ်ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီနေ့အထိတော့ ကိုယ်စားလှယ်ပါဝါ ထိုးယူခွင့်မရသေးဘူးလို့ ဦးမြင့်သွင်က ပြောပါတယ်။

“ထောင်မှူး၊ ထောင်ပိုင်ကိုပဲ လိပ်မူတပ်ပြီး လျှောက်တဲ့အခါမှာ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သက်ဆိုင်ရာထောင်မှူး၊ ထောင်ပိုင်တွေက အက်စ်ဘီရဲ့ ခွင့်ပြုချက်တွေနဲ့မှ ထိုးခိုင်းလေ့ရှိပါတယ်။ ကျနော်တို့ အခု ဝင်မေးတယ်ဆိုရင် ဦးရွှေလှတို့သွားတဲ့အခါမှာ ထောင်မှူးထောင်ပိုင်တွေကနေပြီး သူတို့မရှိသေးတဲ့အကြောင်းရယ်၊ အက်ဘီကလည်း သူတို့ လက်မှတ်ထိုးပေးဖို့အတွက် သူတို့မှာ မရှိသေးဘူး။ ကျနော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်စာတွေကို ဒီနေ့အထိ သွားယူလို့ မရသေးပါဘူး။ သူတို့စစ်တယ် မစစ်ဘူးဆိုတာ ကျနော်တို့ အတိအကျ မသိရသေးဘူး။”

အချုပ်အနှောင်ခံရသူ ၉ ဦးဟာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွေကို တက်တက်ကြွကြွလုပ်ဆောင်သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့နဲ့အတူ စက်တင်ဘာ ဖမ်းဆီးမှုအပြီး အိုးဘိုထောင်ထဲရောက်ခဲ့သူ တွေထဲက မြင်းခြံမြို့က ကိုဖြိုးဝေ၊ လှတင်၊ ကိုအောင်မျိုးလတ်၊ အပါအဝင် ၅ ဦးကတော့ မကြာသေးခင်က ခံဝန်နဲ့ပြန်လွတ်လာပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ တလလောက်က သူတို့ကို မန္တလေး အောင်မြေသာဇံတရားရုံးမှာ ရုံးထုတ်ပြီး မြှောင့်ချက်ယူသွားတယ်လို့ မျက်မြင်တွေက ပြောပါတယ်။

ကလေး-တမူးကားလမ်းငွေကောက်ခံ

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၄။ ။ စစ်ကိုင်းတိုင်း ကလေးမြို့အထွက် ကလေး-တမူးကားလမ်းမှာ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီက ကန်ထရိုက်ယူပြီး ငွေစတင်ကောက်ခံနေတာကြောင့် ကားခတွေ့ ဈေးတက်သွားပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း ကလေးမြို့ကအထွက်မှာ မကြာသေးခင်က ဂိတ်သစ်တခု ဖွင့်လှစ်ပြီး လမ်းခွန်ကောက်ခံနေတယ်လို့ မြို့ခံတဦးက ပြောပါတယ်။ အေးအေးခိုင် အမည်ရှိ ကုမ္ပဏီက ကလေးကနေ အိန္ဒိယနိုင်ငံဘက်သွားတဲ့ ကလေး-တမူးလမ်းမှာ ကောက်တာလို့ဆိုပါတယ်။ အဲဒီဂိတ်ဟာ ကလေးမြို့နဲ့ ခြောက်မိုင်အကွာ အင်းတိုင်ကြီးကျေးရွာမှာ ဂိတ်ဖွင့်ပြီး ကောက်ခံနေတာဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ ငွေကောက်မှု အခြေအနေကို မြို့ခံတဦးက ပြောပါတယ်။

“အေးရှားဝေါလမ်းတွေ တောင်မှ ၁၂ ဘီးတစ်ကို ၂၀၀၀ ပဲ ပေးရတယ်လို့ ပြောတယ်။ အိန္ဒိယက လာဖောက်ပေးတဲ့လမ်းကို သူတို့ ကုမ္ပဏီက ကန်ထရိုက်ယူတာပေါ့။ ပြီးခဲ့တဲ့လကမှစတာ။ ကလေးမြို့မှာ အရင်တုန်းက သွားနေကြတာ ဒီအတိုင်းတိုင်ပင် ဘာမှပေးစရာမလိုဘူး။ မြို့အဝင် ဘီးခွန်လောက်ပဲ ပေးရတာ။”

ခြောက်ဘီးကားတစ်ကို ကုန်ပါရင် တသောင်းခွဲ၊ ကုန်မပါရင် ရှစ်ထောင် ပေးရတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်တစ်ကို ငါးရာ၊ အိမ်သုံးထော်လာ ဂျီတစ်ကို ထောင်ငါးရာ၊ ဆယ်ဘီး၊ ဆယ်နှစ်ဘီးတွေဆိုရင် ကျပ်နှစ်သောင်း ကောက်ပါတယ်။ ကားတစ်ကို အသွားအတွက် တကြိမ်၊ အပြန်အတွက် တကြိမ် လမ်းဖြတ်သန်းတိုင်း ကောက်ပါတယ်။ အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ထုံးကား အစီး ၂၀ ကျော်က တစ်ကို တနေ့နှစ်ခေါက်တော့ အနည်းဆုံး ပြေးခွဲနေကြတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ တခြားမြို့တွေမှာ ဆယ်ဘီးကားတွေတောင်မှ ကုန်ပါရင် ကျပ်နှစ်ထောင်ပဲ ကောက်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒီဂိတ်ပေါ်လာပြီးနောက်မှာ ကလေးမြို့ကနေ တမူးမြို့ ကိုသွားတဲ့ကားခ ဈေးတက်သွားတယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။

“ကုန်ဈေးနှုန်းတော့ အဲဒီလောက်ကြီး မတက်သေးပါဘူး။ တမူးကား သမားတွေကို ခရီးသွားတော့ ၂၀၀ လောက် ပိုပေးရတယ်ထင်တယ်။” အေးအေးခိုင်ကုမ္ပဏီက ဂိတ်ဖွင့်ငွေ ကောက်ခွင့် သုံးနှစ်ကန်ထရိုက်ရထားတယ်လို့ သူကပြောပါတယ်။ အဲဒီကုမ္ပဏီကို ဆက်သွယ်ဖို့ကြိုးစားပေမယ့် မရသေးပါဘူး။

ဒေါ်စုကို ထောက်ခံသူ ထောင်ချ

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၄။ ။ ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကိုထောက်ခံတဲ့ ရန်ကုန်တိုင်း ခရမ်းမြို့နယ်က ဦးပဉ္စင်းတပါးကို ဒီနေ့မှာ စစ်အုပ်စုက ၂ နှစ် ထောင်ချလိုက်တယ်လို့ မိသားစုနဲ့ နီးစပ်သူတဦးက ပြောပါတယ်။

အဲဒီ ဦးပဉ္စင်းက ခရမ်းမြို့နယ်က အရှင်စန္ဒာတိက ခေါ် ညီညီစံဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်း ဗဟန်းမြို့နယ်တရားရုံးက တရားသူကြီး ဒေါ်တိုးတိုးရင်က အမိန့်ချခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အရှင်စန္ဒာတိက ဟာ ပဲခူးမြို့နယ်ရှိ ဒေသစွန့်ပျက်ကြီးကျောင်းမှာ ဒုလ္လဘဝတ်နေချိန် ဩဂုတ်လက အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ထားဆီးမိန့်ချိုးဖောက်မှုနဲ့ ထောင်မိန့်ချတဲ့နေ့မှာ သွားရောက်နား ထောင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သာသနာ့ဦးစီးဌာနအောင်လုပ်မှု ပုဒ်မ ၂၉၅-က နဲ့ အမိန့်ချလိုက်တာလို့ ပြောပါတယ်။ အမှန်က အရှင်စန္ဒာတိက ဟာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ရဲ့ခွင့်ပြုချက်ရပြီး သွားတာလို့မိသားစုဝင်နဲ့ နီးစပ်သူကပြောပါတယ်။

“အန်အယ်လ်ဒီ လူငယ်အဖွဲ့ကနေပြီး ဒုလ္လဘဝတ်ပြီးတော့ ဒေသစွန့်ပျက်ကြီးကျောင်းမှာ ဘုန်းကြီးဝတ်နေတာ။ အဲဒီလို ဝတ်နေရင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမိန့်ချတဲ့နေ့က သူ့ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဆီကနေပြီးတော့ ခွင့်ပေးပြီးတော့ အမိန့်လားနားထောင်တဲ့နေ့မှာ အင်းစိန်ကနေ အန်အယ်လ်ဒီရုံးကိုသွားတယ်။ အပြန်လမ်းမှာ သူ့ကို ကားပေါ်ကို ခေါ်တင်ပြီး ဖမ်းဆီးသွားတာပဲ။”

အမိန့်ချတဲ့ ဒီနေ့မှာ ခရမ်းမြို့နယ်က အဖွဲ့ချုပ်ဝင်လူငယ်တွေ သွားရောက်နားထောင်ခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။ ရုံးထုတ်လာရာမှာ ဦးပဉ္စင်းဟာ ဖျားနာနေပြီး အူကျတဲ့ရောဂါ ခံစားနေတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဦးဖင်းရဲ့ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဝါးကုသဖို့လိုအပ်ကြောင်း အကျဉ်းဦးစီးဌာနက ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ထောင်အာဏာပိုင်တွေ၊ ထောင်ဆရာဝန်တွေကလည်း အထက်အာဏာပိုင်တွေဆီ တင်ပြထားပါတယ်။ အထက်အမိန့်မကျလာလို့ ဆေးကုမပေးရဲတဲ့အတွက် အဖျားဝင်တာလို့ တရားရုံးကို သွားနားထောင်ခဲ့တဲ့ ခရမ်းမြို့နယ်လူငယ်တဦးကပြောပါတယ်။

တရားမဝင် ငါးဖမ်းသင်္ဘောသားများ အင်းစိန်ထောင်တွင် ထိန်းသိမ်း

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၃ ။ မြန်မာ့ရေပိုင်နက်မှာ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းလိုက်တဲ့ ထိုင်ဝမ် သင်္ဘောတစ်စင်းမှာပါလာတဲ့ သင်္ဘောသား ၁၂၈ ယောက်ကို အင်းစိန် ထောင်မကြီး ၁ အဆောင်မှာ ထိန်းသိမ်းထားတယ်လို့ ထောင်အသိုင်းအဝိုင်း ကနေ သိရပါတယ်။

သူတို့အထဲက တချို့ကိုတော့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ဆိုးဝါးနေလို့ ထောင်ဆေးရုံမှာ တင်ထားပေးပေမယ့် ကျန်တဲ့ အဆောင် ၁ မှာ ပို့ထားတဲ့ ငါး ဖမ်းသမားတွေကလည်း ချောင်းဆိုး၊ ပျားနာရောဂါတွေပါလာတဲ့အတွက် အ ဆောင်မှာရှိနေတဲ့ အကျဉ်းသားတွေအတွက် စိတ်ပူနေရတယ်လို့အကျဉ်းသား မိသားစုဝင်တဦးက ပြောပါတယ်။

“သင်္ဘောသားတွေမှာ ရေငှက်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီရောဂါတွေ ပါလာ တယ်။ ချောင်းဆိုး၊ နေမကောင်းတာတွေဖြစ်နေတယ်။ အခြေအနေဆိုးတဲ့ သူ တွေကျတော့ ထောင်ဆေးရုံတွေမှာ တင်ထားတယ်။ အခြေအနေမဆိုးတဲ့သူတွေ ကျတော့ အဲဒီ ၁ အဆောင်ဘက်ကို ပို့ထားလိုက်တယ်။ ၁ အဆောင်ဘက်နေတဲ့ အကျဉ်းသားတွေအတွက် စိုးရိမ်ရတာပေါ့။”

သူတို့ ရောဂါက အခုနောက်ဆုံးပေါ်တဲ့ အိတ်ချိုက်အနီဝမ်းဆိုလား။ အ ချို့ကျတော့လည်း ရေငှက်တုပ်ကွေးလို့ပြောတယ်။ အဲဒီ ရောဂါတွေက အရမ်း ကူးစက်လွယ်တယ်လို့ ပြောတယ်။”

အဆောင်မှာရှိနေတဲ့ ငါးဖမ်းသမားတွေဟာ အဝတ်တထည်ကိုယ်တခုနဲ့ စားစရာလည်းမရှိတာကြောင့် ၁ အဆောင်မှာရှိတဲ့ မြန်မာအကျဉ်းသားတွေဆီ က အဝတ်ကအစ ဟင်းစားအဆုံး လိုက်ပြီးတောင်းနေလို့ အကျဉ်းသားတွေက ကူညီနေရတဲ့အကြောင်း အဲဒီလူက ပြောပါတယ်။

“စောင်တွေကလည်းမရှိ၊ အဝတ်တထည်ကိုယ်တခုနဲ့ ရာသီဥတု က လည်း ညဆိုရင်အေး၊ နေ့ခင်းကျရင်ပူ၊ စားစရာကလည်း လုံလုံလောက်လောက် မရှိ၊ အကျဉ်းသားတွေ ဆီမှာလိုက်ပြီး အလှူခံတယ်။ ကော်ဖီမစ် တထုပ်တတိုင် နိုင် တတ်နိုင်၊ ဘာလေးဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ ဂျိတ်သူလည်း ထည့်ပေါ့။ မရှိတဲ့သူလည်းမထည့် ဘူးပေါ့။ မထည့်တာများပါတယ်။ ကိုယ့်ဟာနဲ့ကိုယ် ထောင်ဝင်စာက မဝရစာ စားနေရတာ။”

ထိုင်ဝမ်သင်္ဘောပေါ်က သင်္ဘောသား အများစုဟာ အင်ဒိုနီးရှား၊ ထိုင် ဝမ်နဲ့ တရုတ်တို့က ဖြစ်ပြီး သံရုံးတွေက လာတွေ့တယ်လို့သိရပေမယ့် လူ ၁၀၀ ကျော်စာအတွက်တော့ အလုံအလောက်မပေးနိုင်သေးဘူးလို့ သိရပါတယ်။ ဖမ်းဆီးခံထားရတဲ့ အများစုသင်္ဘောတွေဖြစ်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားလူမျိုးတွေ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ သံရုံးဘက်က ဘယ်လို ဆက်သွယ် ကူညီနေတယ်ဆိုတာကို သိ ရဖို့ ရန်ကုန်အခြေစိုက် အင်ဒိုနီးရှားသံရုံးကို ဆက်သွယ်ခဲ့ပေမယ့် သံရုံးအရာရှိ မရှိသေးဘူးလို့ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံဘာ ၁၈ ရက်နေ့က မြန်မာရေပိုင်နက်မှာ တရားမဝင် ငါးဖမ်းတဲ့ သင်္ဘော ၁၀ စီးနဲ့အတူ ဒီသင်္ဘောသားတွေကို ဖမ်းဆီးခဲ့ တာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီအထဲက သင်္ဘောတစ်စင်းဟာ ထိုင်ဝမ်ပိုင် သင်္ဘောဖြစ်ပေမယ့် တရုတ် အစိုးရအနေနဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေကို ကာကွယ်ဖို့တာဝန်ရှိတယ်ဆိုပြီး ဖမ်းထား တဲ့ ငါးဖမ်းသမားတွေကို လွှတ်ပေးဖို့ မြန်မာစစ်အစိုးရကို တောင်းဆိုထားကြောင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသား ၁၄ ဦးလည်းပါတာကြောင့် ဖိလစ်ပိုင်သံရုံးက ၃ ကြိမ် သွား တွေ့ခဲ့ပြီးဖြစ်သလို လွှတ်မြောက်ရေးအတွက်လည်း ကြိုးစားနေကြောင်း ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က အေပီသတင်းတွေအရ သိရပါတယ်။

လင်းလက်ကြယ်အဖွဲ့လူငယ်များအပါအဝင် ဂျာနယ်အယ်ဒီတာများ လွတ်ပြီ

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၃ ။ နာဂစ်မုန်တိုင်း ဒုက္ခသည်တွေကို အကူညီပေးမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖမ်းဆီးခံထားရတဲ့ လင်းလက်ကြယ်အဖွဲ့လူငယ်တွေ အပါအဝင် ဂျာနယ်အယ်ဒီတာ ကိုခန့်မင်းထက်နဲ့ ၃ ဦး စုစုပေါင်း ၁၇ ဦးကို အာဏာပိုင်တွေ က မနေ့က ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့တယ်လို့ မိသားစုဝင်တွေက ပြောပါတယ်။

လူငယ် ၁၇ ဦးက အလင်္ကာဝတ်ရည်ဂျာနယ် အယ်ဒီတာ ကိုခန့်မင်းထက်၊ ဖော့ဒမ်းအက်ဖဲ ဂျာနယ်အယ်ဒီတာ ကိုသန့်ဇင်စိုး၊ ပြည်မြန်မာဂျာနယ် အယ်ဒီ တာဟောင်း ကိုပိုင်စိုးဦးနဲ့အတူ အဖမ်းခံရတဲ့ လင်းလက်ကြယ်အဖွဲ့က ကိုကြီး၊ ဇော်ကြီး၊ လင်းယုန်၊ ရွှေမိုး၊ အောင်မြတ်ကျော်သူ လူငယ်တွေနဲ့ အလှူရှင် သက်ကို မြင့်သိန်းနဲ့ မင်းမင်းတို့ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အားလုံးကို ပြန်မလွှတ်ပေးခင် အာ ဏာပိုင်က မိဘတွေကို အောင်သပြေစစ်ကြောရေးစခန်းမှာ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံပြီး မိဘတွေလက်ထဲ ပြန်အပ်ပေးခဲ့တာပါ။ လွတ်လာသူတွေထဲက ကိုခန့်မင်းထက်ရဲ့ ဖခင် ကဗျာဆရာ မောင်စိမ်းနီက ပြောပါတယ်။

မျက်နှာဖုံးမှ

နည်းပုံဖြစ်တယ်။ သီးခြား ထူးထူးခြားခြားစဉ်းစားတွေပေါ်စရာတော့ ကျနော်တို့ ဘာမှမတွေ့ပါဘူး။”

ရှေ့နေကြီးဦးဉာဏ်ဝင်းပြောခဲ့တာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့မေလက ဒေါ်အောင်ဆန်းစု ကြည်ရဲ့ နေအိမ်ကို အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဂျွန်ယက်ထော တရားမဝင် ရေကူးဝင် ရောက်ခဲ့မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး နအဖစစ်အုပ်စုက သူ့ကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ် စည်း ကမ်းဖောက်ဖျက်မှုနဲ့ အရေးယူခဲ့ပြီး ဩဂုတ်လမှာ အကျယ်ချုပ် ၁ နှစ်ခွဲ ထပ်မံ ချခဲ့တာပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အကျိုးဆောင်ရှေ့နေတွေဘက်ကလည်း ဒီအမှုအယူခံကို တိုင်းတရားရုံးမှာ တင်သွင်းခဲ့ပေမယ့် အောက်တိုဘာလမှာ ပယ် ချခံခဲ့ရတာပါ။

“အဲဒီမှာ ၁၇ ယောက်ရှိတယ်။ မိဘတွေကို ခေါ်ပြီး သူတို့ ပြန်အပ်တာ ပေါ့။ သိရှိတဲ့အကြောင်း၊ နောက်နောင် ဒါမျိုးတွေ ကိုယ့်သားသမီးကို ထိန်းသိမ်း ပါမယ့်အကြောင်းပေါ့။ အဲဒါလေးတွေပါပဲ။ နောက်နောင်ဒါမျိုးမဖြစ်အောင် ဝန်ခံ ကတိပေါ့။ သူတို့လုပ်ခဲ့တဲ့အလုပ်တွေအရ သူတို့ကို အရေးမယူဘဲဘူးပေါ့။ သူတို့ တတွေ အရေးယူမယ်ဆိုရင် ရပါတယ်။ သို့သော် အရေးမယူဘဲနဲ့ တကြိမ်တခါ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ နောက်ကြောင်းလည်း ရှင်းတဲ့သူတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် ပြန်ပြီး အပ်ပေးတာပေါ့။”

မိဘတွေဘက်က သားသမီးတွေကို ထိန်းသိမ်းပါမယ်လို့ ခံဝန်လက်မှတ် ထိုးရသလို လူငယ် ၁၇ ဦးကိုလည်း အာဏာပိုင်တွေက အခုအမှုအရ ထောင်ချ မယ်ဆို ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ကနေ ၁၀ နှစ်အထိ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်ပေမယ့် ပထမ အကြိမ်အဖြစ် ခွင့်လွှတ်လိုက်ပြီး နောက်နောင် ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ဆက် သွယ်တာ၊ ငွေကြေးလက်ခံတာတွေကို မလုပ်ပါဘူးလို့ လူငယ် ၇ ဦးကို လက်မှတ် ထိုးခိုင်းခဲ့တယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။ ဒီလို မလွှတ်ပေးခင် လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ ပတ် လောက်တုန်းက Amnesty International, Humanright Watch နဲ့ နိုင်ငံတ ကာလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့က နာဂစ်မုန်တိုင်း ဒုက္ခသည်တွေကို ကူညီမှုနဲ့ ဖမ်းဆီး ထားသူတွေကို လွှတ်ပေးဖို့ ပြင်းပြင်း ထန်ထန်တောင်းဆိုခဲ့ပြီးနောက် လူငယ် ၁၇ ဦးလွှတ်မြောက်လာခဲ့တာပါ။

၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ နာဂစ်မုန်တိုင်း ဒုက္ခသည်တွေကို ကူညီမှုနဲ့ ဖမ်းဆီးထောင် ချခံထားရတဲ့ စွယ်စုံအနုပညာရှင် ဇာဂနာ၊ အားကစားအယ်ဒီတာ ဇော်သက် တွေ၊ နာဂစ်မုန်တိုင်းတွင်း သေဆုံးသူအလောင်းကောက်တွေကို ကောက်မှုနဲ့ ဖမ်းဆီးခံထားရတဲ့ ဒေါက်တာနေဝင်း၊ ဗကသကျောင်းသူ မပြီးပြီး ရှိန်းရာဇာစတဲ့ သူတွေကို ထောင်ဒဏ်နှစ်ရှည်တွေချပြီး နယ်ဝေးထောင်ကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။

2009						
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

သတင်းဗဟို

- နိုဝင်ဘာ ၁၉၊ Narinjara**။ နအဖသည် ကျောက်ဖြူဘက်တွင် လက်တူး ရေနံတွင်းများကို တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်များအကျိုးအတွက် သိမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း။
- နိုဝင်ဘာ ၂၄၊ Khonumthung News**။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲသည် တိုင်းရင်းသားများ၏အကျိုးနှင့် သာတူညီမျှအခွင့်အရေးများပေးနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ဒုအကြိမ်ချင်း အမျိုးသားညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များမှ ဆို၏။
- နိုဝင်ဘာ ၂၄၊ Narinjara**။ နအဖသည် မောင်းတောဘက်တွင် ရွေးကောက်ပွဲတိုင်မီ မူဆလင်များအား အစိမ်းရောင်နိုင်ငံသားလက်မှတ်များထုတ်ပေးမည်ဟုဆိုကြောင်း။
- နိုဝင်ဘာ ၂၆၊ S.H.A.N**။ နအဖသည် တိုင်းရင်းလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအား နယ်စောင့်တပ်ဖွဲ့များသို့ ကူးပြောင်းခြင်း ထင်သလောက်မအောင်မြင်၍ အဆောတလျှင် တပ်သားစုသစ်တန်းပေးဖွဲ့ စည်းနေကြောင်း။
- နိုဝင်ဘာ ၂၆၊ Kaowao**။ ဖွန်ပြည်နယ် ကျိုက်မရောမြို့နယ်ရှိရွာများတွင် နေရာကွက်ကျားရှိ ကြံ့ခိုင်သည့် ရွေးကောက်ပွဲလှုပ်ရှားမှုမဲဆွယ်မှုများလုပ်နေကြောင်း။
- နိုဝင်ဘာ ၂၇၊ Kachin News Group**။ နအဖအတားအဆီးများကြားမှ ကချင်မနောပွဲကို ဗန်မော်တွင်ကျင်းပရာ၊ နအဖ တိုင်းစစ်ဗဟိုဌာနမှ ဗိုလ်မှူးကြီးခင်မောင်မော် သည် အရပ်ဝတ်ဖြင့်၎င်း၊ KIO မှ ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး N'ban La Awng တို့လည်းတက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၁၊ DVB**။ အဖွဲ့ချုပ် အင်္ဂါနေ့ဆုတောင်းအဖွဲ့မှ နော်အုန်းလှ၊ မချီချိုလှ၊ မချီချိုအားနှင့် မစန်စန်းမြင့်တို့အား နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၅(ခ)ဖြင့် ဖမ်းဆီးတရားလိုက်ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၁၊ DVB**။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်လွှတ်မြောက်ရေး အင်္ဂါနေ့ဆုတောင်းပွဲကို ရန်ကုန်တိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းနှင့်မကွေးတိုင်းတို့တွင်တပြိုင်တည်းကျင်းပခဲ့၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၂၊ DVB**။ မြန်မာစစ်အစိုးရအား ကျူးလွန်ခဲ့သည့်စစ်ရာဇဝတ်မှုများဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲ ဗြိတိသျှပါလီမန်တွင် ကျင်းပခဲ့၏။ Burma Justice Committee မှ Sappho Dias ၊ လူကော ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့မှ နော်ထူးထူးဆာစေးတို့လည်းပါဝင်၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၂၊ DVB**။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေထံ ဆွေးနွေးရေးကမ်းလှမ်းချက်ကို မိတ္ထီလာ၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်အဖွဲ့ချုပ်များမှ ထောက်ခံကြံဆိုကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၃၊ DVB**။ ပဲခူးတိုင်းအတွင်း တပ်မတော်အတွက် စပါးဈေးသတ်မှတ်ရာတွင် လက်ရှိပေါက်ဈေးထက်များစွာ နည်းကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၃၊ DVB**။ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒုက္ခသည်များကူညီမှုနှင့်ဆက်စပ်၍ အပမ်းခံနေရသူ လင်းလက်ကြယ်စာရေးစာတည်းအဖွဲ့ဝင် ၁၇ ဦး ယနေ့ပြန်လွှတ်လာကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၃၊ DVB**။ ဇရာဝတီတိုင်းမှ ဆားလုပ်ငန်းရှင်များ အစိုးရထုတ်ပေးသည့် ချေးငွေတဝက် ပြန်ဆပ်ရန်သတ်မှတ်ချိန် ၂ လကျော်ခဲ့သော်လည်း လေးဦးလျှင်တဦး ပြန်မဆပ်နိုင်ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၃၊ DVB**။ နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက် ပေါက်ကြားမှုဖြင့် ဖမ်းဆီးခံနေရသူ ဗိုလ်မှူးဟောင်းဝင်းနိုင်ကျော်၊ သူရကျော်(နိုင်ငံခြားရေးဌာန)နှင့် ကိုပျံစိန်တို့၏အမှုကို အင်းစိန်ထောင်တွင်း မြောက်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံးမှ ရုံးထုတ်စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၃၊ DVB**။ ရန်ကုန်ရှိ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ရုံးနှင့် နေပြည်တော်အရာရှိများ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လယ်ပြန်လုပ်ရင်းထောင်ဒဏ်အပေးခံရသူ ဦးသန်းစိုးနှင့် ၁၁ ဦးအမှုအား သရက်ခရိုင်တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်မည်ဟု မိသားစုဝင်တဦးမှဆို၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ DVB**။ မင်းကိုနိုင်ဦးဂမ္ဘီရနှင့်ဇော်ဇော်ထက်ကိုကိုတို့၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ တနေ့ထက်တနေ့ဆိုးလာကာ အသက်အန္တရာယ်စိုးရိမ်ရ၍ ဆေးကုသခွင့်ရရန်လိုကြောင်း Amnesty International မှ ဆို၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ DVB**။ ရွေးကောက်ပွဲအကြံ ကချင်ပြည်နယ်တိုးတက်ရေးပါတီသည် ဥပဒေထွက်လာရန် စောင့်ဆိုင်းနေရင်း ပါတီဖွဲ့စည်းရန်ကိစ္စများ ပြင်ဆင်နေကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ DVB**။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အားထောက်ခံသူ အရှင်စန္ဒိမာ (လူမည် ကိုညီညီစံ)အား အာဏာပိုင်များမှ ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်ချမှတ်လိုက်ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ DVB**။ မိမိတို့လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များသည် အခြေအနေမကောင်း၍ မူးယစ်ဆေးဝါးလုပ်နေသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ၏တင်ပြချက်ကို မြန်မာပြည်မှ လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသားများ အဖွဲ့ များမှကန့်ကွက်ငြင်းဆို၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၁၊ DVB**။ ကမ္ဘာ့အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ၁၀၀ ရွေးချယ်ရာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား အဆင့် ၂၆ အဖြစ် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးမှု မဂ္ဂဇင်းမှ သတ်မှတ်၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၁၊ DVB**။ ပဲခူးတိုင်း အုတ်ဖိုမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အမတ် ဦးသာမောင်(ခ) ဗိုလ်သာမောင် (၉၃) သည် ၂၉ နေ့တွင် လူကြီးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ Irrawaddy**။ နိုဝင်ဘာ ၂၄-၂၈ လေးလပတ် စစ်တပ်ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေသည် လတ်တလောအရေးအခင်းထက် ရွေးကောက်ပွဲလွှန်စီးပွားရေးတိုးတက်မှုများအကြောင်းဦးစားပေးခဲ့၍ တက်ရောက်သူများ အံ့အားသင့်ခဲ့ရကြောင်း။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်ပတ်သက် ဘာမှ မပြောဆိုခဲ့ကြောင်း တက်ရောက်သူအချို့မှဆို၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ Irrawaddy**။ Euro Burma Office ရံပုံငွေသည် မြန်မာမှ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၊ ပစ်ခတ်မှုမကင်းသောဒေသများမှ ပြည်တွင်း အိုးအိမ်အခြေပြုန်နယ်လွှင့်လူများကို ဦးစားပေးမည်ဟု ထိုရုံးဒါရိုက်တာ Harn Yawnghe မှဆို၏။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ Irrawaddy**။ ကိုပင်ဟေဂင်တွင် ကျင်းပမည့် ကုလအစည်းအဝေးတွင် ဥရောပသမဂ္ဂသည် နအဖဝန်ကြီးချုပ်သိန်းစိန်နှင့် တွေ့ဆုံဖွယ်ရှိကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ OnLine Asia**။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏အမှုအယူခံကို လွှတ်တော်ချုပ်မှ ကြားနာရန်လက်ခံခဲ့ကြောင်း။
- ဒီဇင်ဘာ ၄၊ Kantarawaddy Times**။ KNPLF အားနယ်စောင့်တပ်အဖြစ်ပြောင်းခဲ့၍ ကရင်ပြည်နယ်ရှိလူများသည် နအဖစစ်တပ်၏ပိုမိုခိုင်မာခြင်းခံရမည်ဟု KNPPမှဆို၏။

သုံးဆယ်ရေကာတာ နွေစပါးအတွက် ဆည်ရေလွှတ်ရန် အခက်အခဲ ဖြစ်နေ

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၂။ ။ ပဲခူးတိုင်း သာယာဝတီမြို့နယ်ရှိ နွေစပါး စိုက်ခင်း တွေထဲ ဆည်ရေလွှတ်ပေးမယ့် ရေတံခါး ယိုယွင်းမှုကြောင့် ခေတ္တဆိုင်းငံ့လိုက် ပါတယ်။ သာယာဝတီမြို့နယ် အရှေ့ခြမ်းကလယ်သမားတွေ နွေစပါးစိုက်ရမယ် လို့မြို့နယ်အာဏာပိုင်တွေက နိုဝင်ဘာလဆန်းက ညွှန်ကြားခဲ့တာဖြစ်ပြီး ဒီစီမံ ကိန်းအရ မနေ့က သုံးဆယ်ဆည်ကနေရေလွှတ်ပေးဖို့ စီစဉ်ခဲ့တာပါ။

မနေ့က ရေစမ်းသပ် လွှတ်တဲ့အခါမှာ ရေလွှတ်တံခါး ၂ ထဲက ပိတ်ထား တဲ့ တံခါးပေါက်က ရေစိမ့်ထွက်တာကြောင့် အစီအစဉ်ရပ်နားလိုက်တာလို့ ဒေသ ခံတဦးက ပြောပါတယ်။

“အောက်အဆင့် ရေတံခါးမှာ ရေတံခါးကို တဆင့်ချလိုက်တဲ့အခါ ရေမ လွှတ်ရတဲ့ဘက်က ရေမလုံဘဲနဲ့ ရေလွှတ်ရမယ့်ဘက်ကို ရေမထွက်ဘူး ဖြစ်သွား တယ်။ အဲဒါနဲ့ ပြန်ရပ်လိုက်ရတာ။ ဒီနေ့ ရယ်ကကို ခေါ်ပြီးတော့ အစည်းအဝေး ခေါ်တယ်လို့ ပြောတယ်။”

ဒီနေ့ ပြုလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေး နောက်ဆက်တွဲကိုတော့ မသိရသေးပါဘူး။ သုံးဆယ်ရေကာတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တာဝန်ခံဖြေဆိုနိုင်မယ့် သုံးဆယ် ဆောက် လုပ်ရေး ၉ က အကြီးတန်းအင်ဂျင်နီယာ ဦးစိန်ကြည်ကို ဆက်သွယ်ဖို့ကြိုးစားခဲ့ ပေမယ့် မအားလပ်ဘူးလို့ဖုန်းကိုင်သူက ပြောပါတယ်။ သာယာဝတီ အရှေ့ခြမ်း က လယ်သမားတွေဟာ တခါမှ နွေစပါးမစိုက်ဖူးသေးတာကြောင့် ဆည်ရေ ဘယ် နေရာအထိရောက်မယ်ဆိုတာ မသိကြသေးဘဲ ရေမရောက်ဘူးထင်တဲ့ နေရာတွေ

မှာပဲ စိုက်ကြပါတယ်။ ဒေသတွင်း လယ်မြေသုံးပုံနှစ်ပုံခန့်က ပဲစိုက်ထားကြပါတယ်။ တကယ်လို့ ဆည်ရေသာ ပဲခင်းတွေထဲ ဝင်မယ်ဆိုရင် ဆုံးရှုံးနစ်နာကြလိမ့်မယ့်လို့ သာယာဝတီမြို့နယ်က ပြောပါတယ်။

“ဘယ်နေရာလောက် လာမယ်မှန်းမသိဘူး။ ၆ မိုင်လုံးလုံးကို မစိုက်ခိုင်း ဘဲထားတယ်။ ကျနော်တို့ အသံပြန်ပေးလိုက်တော့မှ အာဏာပိုင်တွေက တချို့ ရေလွှတ်တဲ့နေရာ စိုက်လို့ရပါတယ်လို့ ပြောတာ။ လုပ်ငန်းစဉ်ကို အာဏာပိုင် တွေက သေချာမပြောတော့ ဘယ်အပေါက်က ရေဝင်မယ်ဆိုတာမသိရဘဲ လူတွေ က မှန်းစိုက်ရင်း သုံးပုံနှစ်ပုံလောက် ပြန်စိုက်ဖြစ်သွားတာ။ ဒီ အရင်းအနှီးက တ ကေ ၁ သိန်းလောက်ကျတယ်ဆိုတော့ ပျက်သွားတာနဲ့ ပေါက်ကွဲမှာ။ လွှတ်သွား ပြီဆိုရင်တော့ အရမ်းပျော်သွားမှာပေါ့။”

နွေစပါးစိုက်မယ်ဆိုပြီး ရေစောင့်နေတဲ့ လယ်သမားတွေအတွက် ဆည် ရေမရောက်ရင် ပဲရော စပါးပါဆုံးရှုံးရမယ့် အခြေအနေဖြစ်တယ်လို့ သူကပြော ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ လပိုင်းက အစိုးရသတင်းစာမှာ ရေးသားဖော်ချက်အရ သုံးဆယ် ရေကာတာကနေ ရေလွှတ်မယ်ဆိုရင် လယ်မြေကေ ၅ သောင်းကို ရေပေးနိုင် မယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ စပါးကိုအားထားပြီး ဆည်ရေမျှော်တဲ့ လယ်သမား တွေက နွေစပါးရာသီမှာ ရေအပြည့်မရမှာနဲ့ လုပ်ငန်းမကျွမ်းကျင်သေးလို့ ဆုံးရှုံး မှာကို စိုးရိမ်နေကြပါတယ်။ တခြားနယ်တွေမှာလည်း ဒီလိုအလားတူပြဿနာ မျိုးဖြစ်ပွားခဲ့ဖူးပြီး အများကြီး နစ်နာခဲ့ရတယ်လို့ မြို့ခံတွေက ပြောပါတယ်။

နာဂစ် ၁ နှစ်ခွဲပြည့်၊ အဓိက စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အကူအညီတွေ လိုအပ်နေဆဲ

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၂။ ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ခဲ့တာ ၁ နှစ်ခွဲတင်းတင်း ကြာသွားပြီဖြစ်ပေမယ့် မုန်တိုင်းဒဏ် အဆိုးဆုံးခံရတဲ့ မြစ်ဝကျွန်း ပေါ်ဒေသက ဘိုကလေး၊ လွတ္တာမြို့နယ်တွေမှာ အကူအညီလိုအပ်နေဆဲပဲလို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

အထူးသဖြင့် နယ်စွန်နယ်များက ကျေးလက်ဒေသခံတွေဟာ စားဝတ်နေ ရေးအတွက် ပုံမှန်အနေအထား မရောက်ကြသေးဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ လွတ္တာ မြို့နယ်အပိုင် ပိုးလောင်းကြီးကျေးရွာကို စံပြကျေးရွာအဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး ဝါဝါဝင်း ကုမ္ပဏီက လာဆောက်ထားတဲ့ အိမ်ယာမှာ နေခိုင်းထားပေမယ့် စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေလို့ မိမိနေရပ်ဆီ ပြန်ချင်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအိမ်ယာမှာ ပိုးလောင်းကြီး ရွာခံက ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ ရှိပြီး ကျန်တဲ့ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းက ရွာငယ်လေးတွေက လူတွေဖြစ်ပြီး အများစုဟာ အရင်အကူအညီတွေ ရစဉ်တုန်း က စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုတွေမရှိခဲ့ပေမယ့် အခု အခက်အခဲရှိလာချိန်မှာ နေရင်း ရွာတွေဆီ ပြန်ချင်ပေမယ့် ပြန်ခွင့်မပေးဘူးလို့ ကျေးလက်ဒေသခံတဦးက ပြောပါ တယ်။

သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုကြောင့် ဝမ်းစာအတွက် အဓိကလယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးမှာ အထွက်နှုန်းကျသွားတာက ပိုဆိုးတယ်လို့ လွတ္တာနဲ့ ဘိုက လေးမြို့ခံတွေကပြောပါတယ်။ သောက်သုံးရေသန့်ရရှိရေးအတွက် ဒီနေ့မှာ ဦးအုန်း ကြိုင်ဦးဆောင်တဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ နာဂစ်ကူညီရေးအဖွဲ့လည်း ဘိုကလေးမြို့ကို ရောက်ရှိနေပြီး လိုအပ်တဲ့နေရာမှာ ကူညီပေးဖို့ ကွင်းဆင်းနေတယ် လို့ ဘိုကလေးမြို့ခံတဦးက ပြောပါတယ်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ အဓိက စပါး စိုက်ပျိုးတဲ့ဒေသဖြစ်တာကြောင့် နိုင်ငံတကာနဲ့ ပြည်တွင်းအကူအညီပေးသူတွေ အနေနဲ့ လာမယ့် မိုးရာသီအတွက် မျိုးစပါး ပံ့ပိုးပေးဖို့ ဒေသခံတွေက လိုလားနေ တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

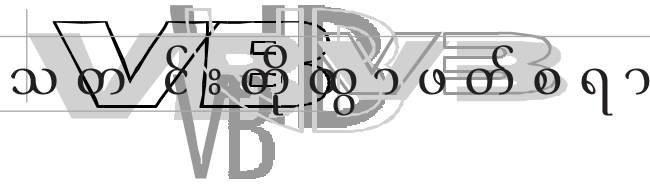
ဒါ့အပြင် နိုင်ငံတော်စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ လယ်တကေ

ကျပ် ၈ ထောင်ကျော်နှုန်းနဲ့ ထုတ်ချေးပြီး အကန့်အသတ်နဲ့ ချေးပေးတာက အလုပ်မဖြစ်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် လယ်သမားတွေ အဆင်ပြေနိုင်မယ့် အခြေအနေကို ဘိုကလေးက လယ်သမားတဦးက ပြောပါတယ်။

“စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်တွေမှာ ဝန်ထမ်းတွေအများကြီး ထားတယ်။ ဝန်ထမ်း တွေက ခရီးစရိတ်ကို နိုင်ငံတော်က တောင်းပြီး လယ်သမားတွေလက်ထဲ တိုက် ရိုက်လာပြီး ချေးမယ်ဆိုရင် အချိန်ကုန် ငွေကုန်တာ အဆင်ပြေသွားနိုင်ပါတယ်။ ၁ ကေကို ၈ ထောင်ဆိုတာက ဆိတ်ပါးစပ်ကို နှမ်းပက်သလောက်ပဲ။ လယ် ၁ ကေရင်းရတာ အနည်းဆုံး ငွေ ၇ သောင်းနဲ့ ၈ သောင်းကြားမှာရှိတယ်။ ၁ ကေ ကို ၅ သောင်းနှုန်းနဲ့ စိုက်ကေအလိုက် ချေးမယ်ဆိုရင်အဆင်ပြေမယ်လို့ ကျနော် မြင်ပါတယ်။”

အင်္ဂလန်နိုင်ငံရောက် မြန်မာနိုင်ငံသားတွေ စုပေါင်းဖွဲ့ထားတဲ့ စီစာရာ ဏယဟ လူမှုကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့က မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသက နာဂစ်ဒုက္ခသည် တွေအတွက် မြန်မာကျပ်ငွေ သိန်း ၁၀၀ မကြာခင်သွား ရောက်လှူဒါန်းမယ်လို့ သိရပါတယ်။ နာဂစ် ၁ နှစ်ခွဲ ပြည့်တဲ့နေ့မှာ ဒီလို သတင်းထွက်ပေါ်လာတာဖြစ်ပြီး ဒီအလှူငွေထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံက ဂီတပညာရှင်တွေ လန်ဒန်မှာ ဖျော်ဖြေခဲ့တဲ့ပွဲက ရတဲ့ရန်ပုံငွေလည်း ပါဝင်မယ်လို့ အဲဒီပွဲကို သွားရောက်သီဆိုခဲ့သူ တေးသံရှင် ဆောင်းဦးလှိုင်က ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့ အင်္ဂလန်မှာဆိုထားတဲ့ ရတဲ့ပိုက်ဆံက သိန်း ၁ ရာလောက် တော့ မကြာခင် လှူနိုင်မယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဘယ်ဒေသကို ရွေးမလဲဆို တာတော့ မသိဘူး။ ရန်ပုံငွေရှာထားပေးတဲ့ အင်္ဂလန်က စေတနာရှင်တွေ ဒီပွဲကို ဦးစီးကျင်း ပတ်သူတွေလာပြီး နာဂစ်ဒေသကို သွားပြီးလှူမှာပါ။ ကျနော်တို့ အနုပညာဘက် ကလည်းသွားမယ်။ သိပ်မကြာခင်မှာ ရောက်ကြမယ်လို့ အဆက်အသွယ်ရ ထားတယ်။” ဒါဟာ စီစာရာဏယဟ လူမှုကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့ရဲ့ တတိယ အကြိမ်လှူဒါန်းမှုဖြစ်တယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။

တန့်ပတ်လုံးပြသမယ့်ကျောက်ပြွဲ

ရန်ကုန်မြို့က ကန်တော်ကြီးဟိုတယ်မှာ ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲကို တနှစ်ပတ်လုံးပြသရောင်းချဖို့ စီစဉ်နေပြီလို့ သိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းတိုးတက်စေဖို့နဲ့ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအောင်မြင်စေဖို့ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်နဲ့ လုပ်တာဖြစ်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ပြခန်းပေါင်း ၆၀ ထားရှိမယ့် အဲဒီပြပွဲကို နောင်နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာ ဖွင့်လှစ်မယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒါအပြင် ကျောက်မျက်ရတနာလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးမှုတွေကိုလည်း လုပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ (XINHUA, 2.12.2009)

မြန်မာပြည်မှ ဒုက္ခသည် ၁၁၀၀၀

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်ဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးရုံးက မလေးရှားမှာရှိနေတဲ့ မြန်မာပြည်သားတွေထဲက ၁၀၀၀ ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ဒုက္ခသည်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ချင်းတိုင်းရင်းသားတွေက ၅၀၀ လောက်ပါဝင်ပြီး၊ မွန်တိုင်းရင်းသားတွေက ၁၈၀ လောက် ကချင်နဲ့ရှမ်း တွေက ၁၀၀ လောက်ရှိပြီး ကျန်တဲ့သူတွေကတော့ တခြားတိုင်းရင်းသားတွေလို့ သိရပါတယ်။ ဒီနှစ်ထဲမှာတော့ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတွေမပါဘူးလို့ ဧရာဝတီစာ စောင်ထဲမှာဖော်ပြထားပါတယ်။ ကုလသမဂ္ဂက အခုလို အမြောက်အမြား အသိအမှတ်ပြုတာဟာ ပထမဦးဆုံးဖြစ်တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ (MALAYSIA MIR-ROR, 2.12.2009)

ပိုလျှပ်သန်းရွှေစကားကို အကောင်းမြင်ခြင်း

နအဖဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက မကြာသေးခင်က ကြံ့ဖွတ်အစည်းအဝေးမှာ ၂၀၁၀ ကျရင် ရွေးကောက်ပွဲကို လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတစွာနဲ့ ကျင်းပမှာဖြစ်တယ်လို့ ပြောခဲ့တဲ့စကားဟာ အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံခြမ်းချင်းသာယာရေးအတွက် အကောင်းဘက်ဆောင်တဲ့လက္ခဏာဖြစ်တယ်လို့ အဲဒီအဲလဲဒီပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဦးကြည်ဝင်းက ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။ နိုင်ငံအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်မယ့်အခွင့်အလမ်းတွေကို ပယ်ချတာမျိုးမရှိတဲ့ မိန့်ခွန်းမျိုးဖြစ်တယ်လို့ သုံးသပ်တဲ့အကြောင်းဆိုပါတယ်။ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲကို လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတစွာနဲ့ ကျင်းပမယ်လို့ ပြောတာကိုတော့ ဦးကြည်ဝင်းက ဘာမှပြောဆိုခြင်းမရှိပါဘူး။ အဲဒီအဲလဲဒီကတော့ နအဖကို ဆွယ်တရားဟောနေဆဲပါ။ (DVB, VOB, 30.11.2009)

ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး လူထုအားလုံးသိသာရေး

နအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းသို့ နော်အုန်းလှအပါအဝင် အမျိုးသမီး ၄ ဦးကို ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၅(၁)အရ ပြည်သူလူထုရဲ့အေးချမ်းသာယာရေးကို နှောင့်ယှက်တယ်ဆိုပြီး စွဲချက်တင်လိုက်တယ်လို့သိရပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာ ၃ ရက်နေ့က အပမ်းခံခဲ့ရတဲ့သူတို့ ၄ ဦးဟာ ဒဂုံမြို့သစ်နယ်မှာရှိတဲ့ မကွေးကျောင်းတိုက်မှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးကို ကမ္ဘဝါစာ ၄၂ ရွက်လူ့အခွင့်အရေးမဏ္ဍိုင်၊ မငြိမ်မသက်ဖြစ်အောင်လှုံ့ဆော်တယ်လို့ အာဏာပိုင်တွေက စွပ်စွဲခဲ့တယ်လို့ သူတို့ရဲ့ရှေ့နေ ဦးကျော်ဟိုးက ပြောပါတယ်။ **(MIZZIMA, 1.12.2009)**

ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်နေ့တွင်ကျရောက်သည့် ကမ္ဘာ့ AIDS နေ့အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် ရန်ကုန်ရှိ အိန်အယ်ဒီရုံးချုပ်တွင်ကျင်းပခဲ့ရာ မြန်မာ့ AIDS လှုပ်ရှားသူ မဖြူဖြူသင်းနှင့်အဖွဲ့က ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သူမဟာ ရန်ကုန်မှာ AIDS နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကုသမှုပေး၊ ဆေးဝါးဖြန့်ချိပေး၊ အတိုင်ပင်ခံတာတွေကို လုပ်ပေး နေပါတယ်။ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေမပြေလည်သေးပေမဲ့လည်း ဒီလုပ်ငန်းကို ထိခိုက် စေလို့တော့ မဖြစ်ဘူးလို့ဆိုပါတယ်။ နအဖစစ်အာဏာပိုင်များကလည်း ဒီရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ငွေအား လူအားသုံးပြီး အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေ တယ်လို့ထုတ်ပြန်ပြောဆိုပါတယ်။ (EARTH TIMES, CHANNEL NEWS ASIA, 1.12.2009)

တောထိပ်တန်းတွေ့ခေါ်ပြောရင်

အမေရိကန်အခြေစိုက် ထင်ရှားတဲ့မဂ္ဂဇင်းတစောင်ဖြစ်တဲ့ Foreign Policy ကပြန်မာဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတေးခေါ်ပညာရှင် ၁၀၀ စာရင်းထဲတွင် အဆင့် ၂၆ အဖြစ် သတ်မှတ်ဖော်ပြခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။ သူမကို အမှောင်ထဲမှသူများအတွက် မျှော်လင့်ချက်သင်္ကေတဖြစ်တယ်လို့ ရေးသားဖော်ပြထားပါတယ်။ (IRRAWADDY, 1.12.2009)

ပြန်မော့ထိပ်တန်းဟိုတယ်ဆု

ဗြိတိန်အခြေစိုက်ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့တဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံက ဆီဒိုနာဟိုတယ်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ထိပ်တန်းဟိုတယ်တခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလိုက်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ၁၆ ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ခရီးသွားဆုချီးမြှင့်ပွဲကို လန်ဒန်မှာကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားကလာရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားတဲ့ဟိုတယ်ရဲ့မန်နေဂျာက အခုလိုဆုချီးမြှင့်ခံရတာဟာ ဟိုတယ်ရဲ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြုရုံတင်မကဘူး၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့လုပ်ငန်းတွေကိုပါ အသိအမှတ်ပြုရာရောက်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ (XINHUA, 4.12.2009)

ကျေးလက်ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ကျရေး

၂၀၁၁ ခုနှစ် စီးပွားရေးနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ ကျိုးကြောင်းစတင်လမ်းညွှန် ဘာသာရေး၊
မြို့တော်နေပြည်တော်ကိုသွားပြီး ကျေးလက်ဒေသဆင်းရဲမွှင်တွေ မူလကျေးရွာများ
ပတ်သက်တဲ့ပေါ်လစီတွေကို ကျွမ်းကျင်သူတွေ အရာရှိတွေနဲ့ ဟောပြောဆွေး
နွေးမယ်လို့ သိရပါတယ်။ ယူနက်စကုပ်က ကြီးမှူးပြီး ဒီဇင်ဘာ ၁၅ ရက်နေ့မှာ
ကျင်းပမယ့် ဟောပြောပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ယူနက်စကိုထိပ်တန်းအရာရှိတိုင်းက
နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ အခံချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ
ပြီးဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်တာတွေနဲ့ ပေါ်လစီတွေတွက်ချက်ရေးမှာ ပိုပြီး တောင့်တင်း
လာနိုင်စေလိုမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ (AP, 3.12.2009)

ထောင်အတွင်း HIV-AIDS ကိုယ်ခန္ဓာ ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ ကူးစက်

DVB3 ဇီဝဏာ ၂။ ။ ထောင်တွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ညံ့ဖျင်းလို့ ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ HIV/AIDS ကူးစက်ပြီး သေဆုံးတဲ့ အကျဉ်းသားတွေရှိခဲ့ပေမယ့် ဒီအခြေအနေတွေဟာ ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုမရှိဘူးလို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း မြန်မာနိုင်ငံ AAPPB က ပြောပါတယ်။

အကျဉ်းထောင်တွေအထဲ တခါသုံးဆေးထိုးအပ် မသုံးတာ၊ လိင်ကုသက်
ဆံ့မှုတွေကြောင့် ရောဂါကူးစက်ဖို့ အခွင့်အလမ်းပိုများတယ်လို့ အေအေပီပီဘီ
က ဆိုပါတယ်။ HIV/AIDS ရောဂါကူးစက်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့တဲ့ အကျဉ်းသား
၁၀ ဦးနဲ့ အထက်ရှိခဲ့ပြီး အဲဒီအထဲ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေ ပါဝင်ကြောင်း
အေအေပီပီဘီ အတွင်းရေးမှူးကတိတ်တိနိုင်က ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့က တိတိကျကျလိုက်လို့မရတဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေရှိပါတယ်။ ဦးလှသန်းဆိုရင် ကျနော်တို့တိတိကျကျသိရသလို ဒီအမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ကိုကိုးကွန်းမြို့နယ်အမတ်လည်းဖြစ်တယ်။ သူဟာ ၉၆ ခုနှစ်မှာ အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ သေဆုံးခဲ့ပြီး အိပ်ချ်အိုင်စီ ပေါ့စတစ်ဆိုတာ ဆရာဝန်ရဲ့ ထွက်ချက်ရှိပါတယ်။” ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂက ကိုစည်သူရဲ့ဆေးစာ အတိအကျ ကျနော်တို့ရထားတယ်။ သူထောင်ထဲမှာ နှစ်အကြာကြီး နေခဲ့တာကြောင့် သေချာပေါက် ထောင်ထဲမှာကူးစက်ခဲ့တဲ့ ရောဂါဆိုတာပြောလို့ရတယ်။ ဒါကလည်း ဆရာဝန်စစ်ချက်ကိုက ပါတာပါ။“

အနူး ခေါ် တင်ဝင်း က သာယာဝတီ အကျဉ်းထောင်မှာ AIDS ရောဂါနဲ့ ဆုံးတယ်။ ဒိုင်စီအစီဝင်လာတဲ့ နောက် တစ်သုံးဆေးထိုးအပ်တွေ သုံးခဲ့ပေမယ့် အကန့်သတ်ရှိပါတယ်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် နောက် ဒိုင်စီအစီ ပြန်ထွက်သွားတော့ တစ်သုံးဆေးထိုးအပ်နေရာမှာ အတော်နည်းတဲ့ အခြေအနေမျိုးရှိပါတယ်။”

အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါကူးစက်မှုကြောင့် ထောင်တွင်းသေဆုံးခဲ့တဲ့ ကို ကိုးကျွန်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှသန်းဟာ တပ်မတော် (ရေ) မှာ ၁၂ နှစ်ကြာ တာဝန်ထမ်းခဲ့ဖူးပြီး တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေတဦးလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဦးလှသန်းကို ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှာ အာဏာပိုင်တွေက ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ထောင်ဒဏ် ၂၅ နှစ်ချကာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ အင်းစိန်ထောင်အတွင်းကွယ်လွန်ခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက် ပြီး ထောင်တွင်း အခန်းချင်းကပ်လျက် ခဏနေခဲ့ဖူးတဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ် ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင် ကော်မတီဝင် ဦးဝင်းတင်က ပြောပါတယ်။

“ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမှာ ထူးထူးခြားခြား ကိုကိုးကွင်းလို နေရာမျိုးမှာ စစ်အစိုးရရဲ့ရာဇဝင်တွေကို တုန်လှုပ်သွားလောက်တဲ့ အဖြစ်မျိုးကို ကြုံခဲ့တဲ့ အောင်ပွဲခံခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ့။ ဘယ်လိုမှမထင်ဘူး။”

“တည်းခိုပြီးတောင်မှာ ဒေသခံများက နေရာမပေးဘူးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တကယ် ပြည်သူတွေရဲ့ လျှို့ဝှက်မဲဆန္ဒပေးတော့ ကိုကိုးကျွန်းမှာ အောင်ပွဲခံခဲ့တဲ့ အတွက် ဦးလှသန်းကို တလျှောက်လုံး သူရဲကောင်းတယောက်လို သဘောထားတယ်။ “ကျနော်ကိုယ်တိုင် အကျဉ်းကျခံနေရပြီး အစာငတ်ခံကိုပွဲ ဝင်ခါနီးမှာ ဦးလှသန်းကလည်း အော်ဟစ်ပြီး ဘေးကရဲဘော်တွေကို အသိပေးလုပ်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ တသသနဲ့ တွေ့ချင်ရက်နဲ့ မတွေ့လိုက်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။”

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး ဦးဘိုနီ အောင်ဟာ ထောင်ကလွတ်ပြီး မကြာခင် ခုခံအားကျဆင်းတဲ့ ရောဂါနဲ့ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။

“ထောင်ထောင်တဲ့အချိန် သူဘာမှ မဖြစ်ဘူး။ ထောင်ကထွက်တဲ့အချိန် မှ ညဉ့်ပမ်းနိပ်စက်ခံရပြီး စိတ္တဇရောဂါ ဖြစ်လာတာပါ။ စိတ်ဝေဒနာသည်အနေ နဲ့ကျမနဲ့သိတယ်။ သူ့အပြင်ရောက်တဲ့အခါ ကျမနဲ့ နောင်နှမလိုပဲခင်မင်ပြီး သူကျန်း မာရေးကို ကျမစောင့်ရှောက်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ကုသနေရင်းနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ရောဂါရုံလာတော့ ဘားလမ်းဆေးရုံတက်ပြီး ကုတဲ့အခါ သွေးတွေ့ဘာတွေ့ စစ် ကြည့်တော့ အိပ်၍ အိုင်ဗို ကူးစက်ခံထားရတယ်လို့ သိရတယ်။”

ဆေးရုံဆင်းပြီး ၂ လအတွင်း သူ့ဆုံးသွားတယ်။ ထောင်ထဲမှာ နေကတည်းက သူ မကျဘဲ နေမကောင်းဖြစ်တယ်။ ဆေးထိုးအပ်ကနေ ကူးတာ။ ကျမကို အဲလိုပဲ ပြောတယ်။ သူက ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ စိတ်ဓာတ်ကောင်းတယ်။ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာတယ်။ အင်မတန်တော်တဲ့ လူတယောက်ပါ။”

တစ်ခါသုံး ဆေးထိုးအပ် အသုံးပြုမှုမရှိတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အင်းစိန်ထောင် အတွင်း ခဏခဏဆေးရုံတက်ဖို့ခွဲတဲ့ သတင်းစာဆရာကြီး ဦးဝင်းတင်က သူ့ အတွေ့အကြုံကို ပြောပါတယ်။

“ဣဒ လောက်မှာ ကျနော် ထောင်ဆေးရုံကို တက်ဖူးတယ်။ ကျနော်စ ပြီးတက်တဲ့အချိန် အနားကလူတွေက ကျနော်ကို အဘဆေးထိုးမခံနဲ့လို့လှမ်းအော် ပြောတယ်။ ကျနော်က သိပ်နားမလည်ဘူး။ နောက်မှ ကျနော်သိရတာ။ တအပ် တည်းနဲ့ ဆေးရုံတရုံကို တသက်လုံး သုံးနေသလား မသိဘူး။ ကျနော်အမြင်ပေါ့။ ကျနော်အတွေ့အကြုံအရ ကျနော်အခန်းဘေးကလူတွေကို ဆေးထိုးတဲ့အခါ ဆေးထိုးတဲ့လူက ဝန်ထမ်းမဟုတ်ဘူး။ သာမန်ထောင်ကျတွေ့ကို ခိုင်းတယ်။ “ကျနော်မျက်စိထဲမှာ ဒီနေ့အထိမြင်နေတယ်။ သာမန်ထောင်ကျတွေက ဆေးထိုး အပ်တွေ ဘာညာတွေ အကုန်ထည့်ထားတဲ့ ဆေးပန်းကိုင်လာတယ်။ အဲ့ဒီလူတွေ က ဘာမှမပြောတော့ဘူး။ လူနာတယောက်၊ နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်ကို အပ်တ ခုတည်းနဲ့ ဆေးအစုံကို စုပ်ပြီးထိုးသွားတာပဲ။”

အခြေနေတွေဟာ လက်ရှိမှာ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုမရှိတဲ့အပြင် နယ်ထောင်တွေက အကျဉ်းသားတွေရဲ့ ကျန်းမာရေး အခြေအနေလည်း ပိုပြီးစိုးရိမ်စရာကောင်းတယ်လို့ အေအေပီပီဘီ အတွင်းရေးမှူး ကိုတိတ်နိုင် က ပြောပါတယ်။

၉ ကြိမ်မြောက် တုန့်စည်ပြပွဲ ကျင်းပ

DVB-3 ဇင်ဘာ ၂။ ။ မြန်မာ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ကုန်စည်ပြပွဲကို ဒီနေ့ မနက်ပိုင်း မူဆယ်တဘက်ကမ်း တရုတ်နိုင်ငံ ကျယ်ဂေါင် နယ်စပ်စီးပွားရေးဇုန် နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေး ကုန်စည်ပြပွဲ စင်တာမှာ ကျင်းပဖွင့်လှစ်ပြီး ၂ နိုင်ငံတ ကုန်စည်တို့ကို ခင်းကျင်းပြသ ရောင်းချနေပါတယ်။

ကုန်စည်ပြုစု ဖွင့်ပွဲကို မြန်မာဘက်က စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဒုဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ထွန်း၊ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန ဒုဥပဌာနကြီးရေးမှူးချုပ် ဒုဗိုလ်မှူးကြီးလှမောင်ဦး၊ မူဆယ် ၁၀၅ မိုင် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ဇုံတာဝန်ခံ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး ရန်နိုင်ထွန်း၊ ကုမ္ပဏီမြို့ မြန်မာကောင်စစ်ဝန်ချုပ် ဗိုလ်မှူးဇော်ဖြိုးဝင်း၊ မူဆယ်ခရိုင်ဥက္ကဋ္ဌဦးထွန်းမင်းဇော်တို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံဘက်က ယူနန်ပြည်နယ် ဒုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ တယ်ဟုန်ခရိုင်နဲ့ ရွှေလီမြို့အာဏာပိုင်တွေတက်ရောက်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်နေ့၊ ၃ ရက်နေ့၊ ၄ ရက်နေ့၊ အထိ ၅ ရက်ကြာပြုလုပ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားကို ထိုင်နိုင်ငံ အာဏာပိုင်တချို့နဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေတက်ရောက်ပါတယ်။ မြန်မာဘက်က ပင်လယ်ရေထွက်ပစ္စည်းတွေ လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းတွေ၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းတွေ ပြသရောင်းချနေပြီး တရုတ်ဘက်က လျှပ်စစ်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး၊ လယ်ယာသုံးနဲ့ အခြားစက်ကိရိယာပစ္စည်း၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုး၊ အစားအသောက်နဲ့ အဝတ်အထည်တွေ ပြသထားပါတယ်။ တရုတ်အာဏာပိုင်တွေက ဆိုင်ခန်းအများအပြား စီစဉ်ထားပေမယ့် စီးပွားရေးသမား အနည်းငယ်သာ လာရောက်ခင်းကျင်းပြသပါတယ်။ ကုန်စည်ပြပွဲကျင်းပစဉ်မှာ ၂ နိုင်ငံ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနဲ့ ကုန်သည်ကြီးများ အစည်းအဝေး၊ မန္တလေးကုန်သည်ကြီးများနှင့် တရုတ်ကုန်သည်ကြီးများ အစည်းအဝေး၊ ထိုင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တရုတ်ကုန်သည်ကြီးများ အစည်းအဝေး၊ မြန်မာကျောက်မျက်အသင်း ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်ဆွေးနွေးပွဲ၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လက်မှတ်ထိုးခြင်း အခမ်းအနားနဲ့ မူဆယ်မြို့ ဂေါက်ကွင်းမှာ ၂ နိုင်ငံ ဂေါက်ရိုက်ပြိုင်ပွဲတွေ ပြုလုပ်မယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီနှစ် ၂ နိုင်ငံ ကုန်စည်ပြပွဲကို တရုတ်နိုင်ငံက ဦးဆောင်ကျင်းပတာဖြစ်ပြီး “သဟဇာတရှိရေး၊ အတူတကွ တိုးတက်ရေး၊ ဘက်ပေါင်းစုံပလ္လင်ရေး၊ အတူတကွ အကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး” လို့ ကြွေးကြော်ထားပါတယ်။ တရုတ်-မြန်မာ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ကုန်စည်ပြပွဲကို ၂၀၀၁ က စတင် ပြုလုပ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံမှာ တလှည့်စီ ကျင်းပနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

သရက်ထောင်က လယ်သမား ၁၂ ဦးအတွက် အယူခံဝင်မည်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၃။ ။ ရန်ကုန်-အိုင်အယ်လ်အိုရ်နဲ့ နေပြည်တော်အရာရှိရဲ့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့ ယာပြန်လုပ်ရင်း ထောင်ဒဏ်အသီးသီးချခံရတဲ့ ဦးသန်းစိုးအပါအဝင် အောင်လံမြို့နယ်က လယ်သမား ၁၂ ဦးအတွက် မနက်ဖြန်မှာ သရက်ခရိုင်တရားရုံးကို အမှု အယူခံတင်မယ်လို့ မိသားစုဝင်တဦးက ပြောပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်က မြေကျော်နင်းမှု အကျိုးစီးပွား ဖျက်စီးမှုနဲ့ စွဲချက်တင်ပြီး ထောင်ဒဏ်ချလိုက်တဲ့အပေါ် ဥပဒေကြောင်းအရ မညီညွတ်တဲ့အကြောင်း အယူခံတင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဘိုးဘွားပိုင်လယ်ယာ မြေကို အာဏာပိုင်တွေက အဓမ္မသိမ်းယူတဲ့အပြင် အမှုမဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ထောင်ချခဲ့တာလို့ မိသားစုဝင်တွေက ပြောပါတယ်။ ဒီလို ထောင်ကျခံရတာဟာ မြို့နယ်မြေစာရင်းရုံးဌာနက တာဝန်ပျက်ကွက်မှုကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ မိသားစုဝင်ကပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့ ဘက်က တင်ပြတယ်။ အားလုံးအချက်အလက်တွေ ပေးနိုင်တယ်။ မပေးနိုင်တာတစ်ခုက ဘာလဲဆိုတော့ အဲဒီ ၁၂ ရက်၊ ၃ လ၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ ဗိုလ်မှူးယုလွင်အောင်နဲ့ စတိတ်မာရှယ်တို့ မယကရုံးထဲမှာ ကျနော်တို့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးတိုင်ပင်လိုက်တဲ့အခါ ကျနော်တို့ကို ဒီယာမြေတွေကို ရပိုင်ခွင့် ကျနော်တို့ကို ပေးပြီးသား၊ သဘောတူပြီးသား စာရွက်မှာ လက်မှတ်ထိုးခိုင်းတယ်။ အဲဒါကို ကျနော်တို့ လက်ထဲကို မပေးဘူး။ မပေးတဲ့အခါ ကျနော်တို့ လက်ထဲမှာ စာရွက်စာတမ်းကိုမပြနိုင်ဘူး။ မပြနိုင်တော့ ကျနော်တို့က အထက်အာဏာပိုင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုယ်တိုင်ချမှတ်ပေးပြီးသားပဲ၊ စတိတ်မာရှယ်တို့ကိုယ်တိုင်ပေးပြီးသားပဲ။ ကျနော်တို့ တောင်သူတွေက ဝင်ပြီးလုပ်ကြ ထွန်ကြတာ။ အဲဒီ အထောက်အထား မပြနိုင်လို့ ဒီဥစ္စာက မပေးလို့ ဆိုပြီး ထောင်ချလိုက်တာပေါ့။”

အခု ထောင်ချမှုဟာ အာဏာပိုင်တွေက လက်စားချေတဲ့ သဘောဖြစ်နေတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါ့ပြင် ဘိုးဘွားပိုင်မြေယာမှာ စဉ်ဆက်လုပ်ကိုင်လာတဲ့ မြေယာတွေဖြစ်နေတာကတကြောင်း၊ အာဏာပိုင်တွေက အဓမ္မသိမ်းယူခဲ့ပြီး တာတောင် အိုင်အယ်လ်အိုရ်နဲ့ နအဖအရာရှိတို့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့ လုပ်ခွင့်ပြန်ရပြီးဖြစ်လို့ တောင်သူတွေအပေါ် စွပ်စွဲချက်တွေဟာ အထမမြောက်ဘူးလို့ တောင်သူ

မိသားစုဝင်က ပြောပါတယ်။ ဦးသန်းစိုးအပါအဝင် လယ်သမား ၁၂ ဦးက အောင်လံမြို့နယ် စမ်းကလေးကျောင်းစုရွာက ဖြစ်ပြီး၊ ယာမြေက ၁၀၀ ကျော် ပိုင်ဆိုင်ထားသူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်က အမှတ် ၅ သကြားစက်ရုံက ကြံစိုက်ခိုင်းပြီး အဓမ္မမြေယာသိမ်းတဲ့ စမ်းကလေးကျောင်းစုအပါအဝင် ရွာပေါင်း ၉ ရွာက ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ကေ ၁၀၀၀ ကျော်ထဲက အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူ မကွေးတိုင်း နတ်မောက်မြို့က နယ်မြေခံစစ်တပ်ရဲ့ လယ်ယာသိမ်းမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သရက်မြို့အကျဉ်းထောင်မှာ ထောင် ၁၀ နှစ်ကျလွှားတဲ့ အောင်လံ နယ်သားကိုဇော်ဌေးက စားသောက်ရေးအခက်အခဲဖြစ်နေပါတယ်။ ထောင်ဝင်စာတွေခွင့်ကို တခြားအကျဉ်းသားတွေ နည်းတူမရတဲ့အတွက် အခက်အခဲ ဖြစ်နေတာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ စနေနေ့တုန်းက ဦးသန်းစိုးတို့ လယ်သမားတွေကို မိသားစုဝင်တွေကို ထောင်ဝင်စာတွေခွင့် သိခဲ့ရတာလို့ အဲဒီလူက ပြောပါတယ်။

“ထောင်ထဲမှာ နိုင်ငံရေးသမားတွေလည်း ကျထားတာရှိတယ်။ လူတွေ အချင်းချင်းအထဲမှာ သူများတွေ ကျတော့ တလကို နှစ်ကြိမ်တွေခွင့်ရတယ်တဲ့။ သူ့ကျတော့ တလမှ တကြိမ်ပဲတွေခွင့်ရတယ်တဲ့။ သူဆိုတာက နတ်မောက်ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အိုင်အယ်လ်အိုရ်ကို တိုင်ကြားရင်း ထောင်ကျသွားတာ။ အဲတော့ သူ့မှာ သူ့ရဲ့ မယားမှာ မိသားစုလေးယောက်ရှိတယ်။ ကျောင်းသားတွေချည်းပဲ။ အဲတော့ သူ့ရဲ့ အိမ်သားဆိုရင် မိသားစုလေးယောက် တာဝန်ကိုထမ်းရသေးတယ်။ ကျောင်းစရိတ်ကိုလည်း ထမ်းရသေးတယ်။ သူက မရှိဆင်းရဲတဲ့သူဆိုတော့ တလကို တကြိမ်သွားတွေ့တဲ့အခါမှာ တလလုံး စားသောက်ဖို့ သူ့မှာမပြည့်ဆည်းပေးနိုင်ဘူး။ မပိုနိုင်တော့ ကိုဇော်ဌေးက ထောင်ထဲမှာ စားရေး သောက်ရေး အခက်အခဲရှိတာပေါ့။”

ကိုဇော်ဌေးက အောင်လံမြို့နယ် အဖွဲ့ချုပ်ဝင်ဖြစ်ပြီး၊ မကွေးတိုင်း နတ်မောက်မြို့နယ်က လယ်ကေ ၅,၀၀၀ ကျော်ကို နယ်မြေခံစစ်တပ်က လျှော်ကြေး မပေးဘဲ သိမ်းယူတာကို ရန်ကုန်ရှိ အိုင်အယ်လ်အိုရ်ဆီ တိုင်ကြားပေးခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို အာဏာပိုင်တွေက အစိုးရလျှို့ဝှက်ကိစ္စ ပေါက်ကြားမှုနဲ့ တရားစွဲထောင်ချလိုက်တာပါ။

တပ်ရဲကွာအတွက် စပါးများဈေးနှိပ်ဝယ်ရာတွင် လယ်သမားများ နှစ်နာ

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၃။ ။ ပဲခူးတိုင်းအတွင်း တပ်ရဲကွာအတွက် စပါးဈေး သတ်မှတ်ရာမှာ လက်ရှိပေါက်ဈေးနဲ့ အတော်လေးကွာနေပါတယ်။ ပဲခူးတိုင်းညောင်လေးပင်မြို့မှာ လက်ရှိစပါးပေါက်ဈေးက ၃၃၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပေမယ့် တပ်ရဲကွာအတွက် စပါးဝယ်မယ့် ဈေးက ၂၆၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်တယ်လို့ မြို့ခံ လယ်သမားတွေက ပြောပါတယ်။

ဒီအခြေအနေမှာ ကုန်သည်တွေကလည်း သူတို့အကျိုးမြှောက်တဲ့ တွက်ပြီးဈေး ထပ်နှိပ်ဖို့ရှိလို့ အတော်လေး နှစ်နာရမယ့် အခြေအနေလို့ လယ်သမားတဦးက ပြောပါတယ်။

“ဒီနှစ် စပါးပေါက်ဈေးက ကောင်းပါတယ်။ စပါးအမျိုးအစား အလိုက်ကို ပေါက်ဈေးကောင်းတယ်။ စပါးအုပ်စုမှာဆိုရင် အခုကျနော်တို့ဘက်မှာ စိုက်နေတဲ့ ဧည့်မထ အုပ်စု၊ ရွှေဝါထွန်းနဲ့ မနော်စပါးတွေကတော့ ၃၃၀,၀၀၀ ကျပ် ရောင်းရတယ်။ ငစိန်အုပ်စု ကျော်ဇေယျ စပါးက ၃၀၀,၀၀၀ ကျပ် ဈေးလောက် ပေါက်တယ်။ “ဒီဘက်မှာ ကုန်သည်တွေက ဈေးကောင်းပေးထားပေမယ့် မနှစ်ကလို စစ်တပ်က အခု ၂၆၀,၀၀၀ ကျပ်ဆိုပြီး ကုန်သည်တွေဆီက ဈေးဖွင့်ပြီး ဝယ်နေတယ်။ အဲဒီလိုဝယ်လိုက်တော့ ကုန်သည်တွေက ကျနော်တို့ လယ်သမားတွေကို မနှစ်ကလိုပဲ ဈေးနှိမ်ပြီး ၂၀၀,၀၀၀ ကျပ် လောက်ပဲပြန်ဝယ်တယ်။”

“ကျနော်တို့က ဈေးကောင်းတွေရနေပေမယ့် လက်ရှိက ပဲစိုက်ချိန်ဖြစ်နေတော့ လယ်ထဲမှာ ပဲလုပ်ငန်းအတွက် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေရတဲ့ အချိန်ဖြစ်နေတော့ လယ်ကွက်ထဲမှာ ကောက်လိုင်းတွေ ဒီတိုင်းပဲ ပုံထားရသေးတယ်။ သလင်းတောင် မလုပ်ရသေးဘူး။ စပါးတွေကလည်း မစီရသေးဘူး။ အဲတော့ အရှုံးနဲ့

ရင်ဆိုင်ရောင်းရအုံးမှာပဲ။ ဒီနှစ်လည်းမနှစ်ကလိုပဲ။”

မနှစ်တုန်းကလည်း စပါးပေါက်ဈေး ၂၆၀,၀၀၀ ရှိချိန်မှာ တပ်ရဲကွာအတွက် စပါးဈေးက ၂၃၀,၀၀၀ သတ်မှတ်ပြီး ကုန်သည်က ၁၇၀,၀၀၀ ဈေးနဲ့ ဝယ်လို့ မနှစ်က စိုက်ပျိုးစရိတ် အကြွေးတောင် မကျေသေးဘူးလို့ အဲဒီလယ်သမားကပဲ ဆက်ပြောပါတယ်။

“စိုက်ပျိုးစရိတ်က လုံးဝမကာမိတော့ဘူး။ ဈေးကောင်းလေးရလို့ရောင်းရရင်တော့ နည်းနည်းသက်သာတာပေါ့။ မနှစ်က တင်ထားတဲ့ အကြွေးတွေ ဆပ်နိုင်တာပေါ့။ အခုလိုမျိုး ထပ်ရှုံးအုံးမယ်ဆိုရင် မနှစ်ကအကြွေးတွေတောင် ဘယ်လို ဆပ်ရမှန်းမသိဘူး။ အခု နွားသုံးကောင်တော့ မျက်ခုံးလုပ်နေပြီ။ ရောင်းဖို့ပဲ ကျန်တယ်။ “အဓိက ကျနော်တို့ ပြောချင်တာက ငွေကြေးချမ်းသာတဲ့ အာဏာရှိကြတဲ့အဖွဲ့တွေ ဈေးပြိုင်စနစ်တွေ လုပ်တယ်ဆိုပေမယ့် ကျနော်တို့ မသိနားမလည်တဲ့ ဒုက္ခရောက်တဲ့ ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ထားတဲ့ လယ်သမားတွေ မျက်နှာတော့ ထောက်ထားသင့်တယ်။ ကျနော်တို့က စပါးတွေကို ဈေးကောင်းနဲ့ရောင်းချင်တာပေါ့။ အဲဒီလို ဈေးပြိုင်စနစ်တွေနဲ့ တဦးကိုတဦး လုပ်မယ်ဆိုရင် အချိန်ကာလကိုစောင့်ကြပေါ့။ လယ်သမားရိတ်သိမ်းပြီး ရောင်းချပြီးမှ ကုန်သည်ကို သူအနိုင်ကိုင်ပြီး ဝယ်ချင်ဝယ်ပေါ့။ ဈေးပြိုင်လိုက်လုပ်မယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့နှစ်နာတာပေါ့။”

သာယာဝတီမြို့နယ်မှာ စပါးဈေး ၃၆၀,၀၀၀ ကျပ် ပေါက်ဈေးရှိပြီး တပ်ရဲကွာအတွက် စပါးဈေး မသတ်မှတ်ရသေးဘူးလို့ မြို့ခံလယ်သမားတဦးက ပြောပါတယ်။ တပ်ရဲကွာအတွက် စစ်တပ်က စပါးဈေးပြောလာရင် ဈေးပိုရအောင်လို့ ကုန်သည်တွေက ဆန်ဈေးကျပေမယ့် စပါးဈေးကို တင်ထားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဆားထွက်နည်း၍ ဆားလုပ်ငန်းရှင်များ အစိုးရချေးငွေ ပြန်မဆပ်နိုင်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၃။

။ ရောဂါတိုင်းက ဆားလုပ်ငန်းရှင်တွေကို အစိုးရ ထုတ်ပေးထားတဲ့ ချေးငွေတဝက်ပြန်ဆပ်ဖို့ သတ်မှတ်ချိန် ၂ လ ကျော်လွန်ပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ၄ ဥ ၃ ပုံလောက်က ပြန်မဆပ်နိုင်ကြဘူးလို့ ဆားလုပ်ငန်းရှင်တွေက ပြောပါတယ်။

နာဂစ်မုန်တိုင်းအပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ချိန် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အာမခံချက်နဲ့ အစိုးရက ရောဂါတိုင်း လက္ခဏာရှိနေသော ဆားလုပ်ငန်းရှင်တွေ ကို လုပ်ငန်းပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် မနှစ်က တနှစ်ကို တဝက်နှုန်းနဲ့ ၂ နှစ်ပြန်ဆပ်ရမယ့်လို့ ပြောပြီး ထုတ်ချေးခဲ့တာကြောင့် အခု ရာသီချိန် တနှစ်အ ကုန်မှာ ချေးငွေတဝက်ပြန်ဆပ်နိုင်တာပါ။ ဆားလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်နေတဲ့ လက္ခဏာရှိနေသော ဆားဖိုသူကြီးတဦးက ပြန်မဆပ်နိုင်တဲ့ အဓိက အခက်ခဲတွေကို ပြောပါတယ်။

“ရာသီဥတု ဖျက်သွားလို့ ဆားမထွက်တာရယ်၊ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းနဲ့ အလုပ်သမားအခက်အခဲ၊ စက်ကိရိယာ အခက်အခဲ အဲဒီလို အခက်အခဲအများ ကြီးနဲ့ လုပ်ကိုင်လာပြီး ဆားမထွက်တော့ တကယ်လုပ်ပြီး လှေလှော်ရင်း တက် ကျိုးသလိုဖြစ်တာ။ အခုဆိုရင် ဆားက ဝယ်လက်တောင်မရှိဘူး။ ကျနော်တို့ လုပ် ငန်းရှင်တွေက ပေးတော့ ပေးချင်ကြတယ်၊ မပေးနိုင်ဘူးဆိုတော့ ငြိမ်နေရတာ။”

မနှစ်က ဆားဈေးဟာ တပိဿာကို ကျပ် ၂၅၀ အထိ ရှိပေမယ့် ဒီနှစ် ၉၀-၁၀၀ ဈေးအထိ ကျနေတာတောင် ဝယ်သူမရှိဘူးလို့ ဆားဖိုသူကြီးက ပြော ပါတယ်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းပြီးကာစ ရောဂါတိုင်းက ဆားကွင်းတွေ ဖျက်သွားချိန် တုန်းက ရခိုင်ပြည်နယ်နဲ့ထိုင်းနိုင်ငံဘက်က ဆားတွေ မြန်မာပြည်ထဲကို သွင်းလာ

ရာကနေ မြန်မာ့ ဆားဈေးကွက် ဖျက်သွားတာလို့ သူက ပြောပါတယ်။

“တချို့က ဆားလေးကျန်တာလေး ရောင်းပြီး လုပ်ဖို့ကိုင်ဖို့တောင်မှ အခု ရခိုင်နဲ့ထိုင်းဘက်က ဝင်နေတော့ ဝယ်လက်မရှိဘူး။ ဗမာပြည်က ဆားက ကွာလတိကတော့ မမီဘူးပေါ့။ အဲဒီအခါကျတော့ ကုန်သည်တွေက ခပ်လွယ်လွယ် ပဲ ဝယ်လိုက်ကြတယ်။”

တချို့ဆားလုပ်ငန်းရှင်တွေဟာ ချေးငွေရဲ့ ဆယ်ပုံတပုံ၊ ငါးပုံတပုံ စသည့် ပြိုင် ပြန်ဆပ်နိုင်ကြပေမယ့် ပြန်ဆပ်လိုက်ရင် နောက်နှစ်အတွက် လုပ်ငန်းအရင်းအ နှီးမရှိတော့ဘူးလို့ဆိုပါတယ်။ ချေးငွေပြန်မဆပ်နိုင်တဲ့ ဆားတောင်သူတွေကို အစိုးရဘက်က ခေါ်ယူ မေးမြန်းတာတွေရှိသလို ချေးငွေရဲ့ အတိုးဆပ်ဖို့လည်း ပြောဆိုတယ်လို့ပြောပါတယ်။ ချေးငွေကို အဓိကတာဝန်ယူ ကောက်ခံပေးတဲ့ လက္ခဏာရှိနေသော သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ရှိသူတဦးက ချေးငွေပြန်မဆပ် နိုင်တဲ့ ဆားတောင်သူတွေကို ခေါ်ယူ ပြောဆိုတာတွေ ရှိနေသလို ပြန်မဆပ်ရင် ချေးငွေ ထုတ်ပေးတော့ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

“ဒီနှစ်မှာ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ပြန်ဆပ်ရမယ်။ လာမယ့်နှစ် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အကြေ မဖြစ်မနေပြန်ဆပ်ရမယ်။ နိုင်ငံတော်ချေးငွေက မဆပ်လို့မရဘူး။ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း မကျေသေးတော့ ဆက်ချေးဖို့ အစီအစဉ်မရှိပါဘူး။”

အစိုးရဘက်က ကြွေးမြန်တောင်းနေပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ဘယ်နည်းနဲ့မှ ပြန် ဆပ်နိုင်မှာ မဟုတ်သလို ဆက်လုပ်ရမယ့် ဆားလုပ်ငန်းအတွက်လည်း စရိတ် ထပ်လိုနေတယ်လို့ ဆားလုပ်ငန်းရှင်တွေက ပြောပါတယ်။ နာဂစ်ရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေ ကို အခုထိ ခံစားနေကြရဆဲပါ။

နအဖစစ်အုပ်စုကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်ခုံရုံး တင်နိုင်ရန် ကြိုးစား

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၂။

။ မြန်မာစစ်အစိုးရ ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ စစ်ရာဇဝတ်မှု တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆွေ့နွေးပွဲတခု မနေ့က ဗြိတိသျှပါလီမန်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့မေလက ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ ဟားဗတ်ဥပဒေကျောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးဌာနရဲ့ အစီရင်ခံစာကို အခြေခံပြီး ဆွေ့နွေးပွဲကြတာပါ။

ဒီအစီရင်ခံစာကို ထိပ်တန်းဥပဒေရေးရာ ပညာရှင် ၅ ယောက်က ရေး သားခဲ့ကြတာဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံထဲက စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေအပါအဝင် ကုလသမဂ္ဂရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုမှတ်တမ်းတွေကိုပါထည့် သွင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ အဓိက ဦးဆောင်ဆွေ့နွေးတဲ့ သူတွေက အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်ခုံရုံးက ဒု တရားစွဲ အရာရှိချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ Sir Geoffrey Nice၊ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဥပဒေရေးရာတွေ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ Burma Justice Committee ရဲ့ဥက္ကဋ္ဌ Miss Sappho Dias နဲ့ ယူကေ ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းက နော်ထူးခူဆာစေးတို့ ပါဝင်ပါတယ်။

ဆွေ့နွေး ပွဲကို ဗြိတိသျှပါလီမန် အစည်းအဝေးခန်းမတခုမှာ ကျင်းပခဲ့ တာဖြစ်ပြီး မြန်မာ့အရေးလှုပ်ရှားနေတဲ့ အဖွဲ့တွေနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တွေ တက်ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဓိကကတော့ ဒီဆွေ့နွေးပွဲကနေတဆင့် မြန်မာ စစ်အစိုးရကို သူကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်ခုံရုံး ICC ကိုတင်နိုင်အောင်ကြိုးပမ်းနေကြတာလည်းဖြစ်ပါတယ်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ် ခုံရုံး ICC ရဲ့ သဘောတူစာချုပ် Rome Statue မှာ မြန်မာနိုင်ငံပါဝင် လက်မှတ် ထိုးထားတာ မဟုတ်တဲ့အတွက် စစ်အစိုးရကို ဘယ်လိုမျိုး ရာဇဝတ်ခုံရုံးတင်မှာ လဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး Miss Sappho Dias က ပြောပါတယ်။

“မြန်မာစစ်အစိုးရက ဒီသဘောတူညီချက်မှာ လက်မှတ်ထိုးထားတာ

နဲ့ ဘာမှလုပ်လို့မရဘဲ လမ်းဆုံးပြီ ဆိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကုလသမဂ္ဂကနေ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဖွဲ့ပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီကို တင်သွင်းမယ်ဆိုရင် ဒီကိစ္စ ကို လျစ်လျူရှုလို့မရပါဘူး။ စစ်အစိုးရကို တရားစွဲဖို့လုပ်ကို လုပ်ရမှာပါ။ ဒါကြောင့် လက်မှတ်ထိုးတယ်၊ မထိုးဘူးဆိုတာ ဒီနေရာမှာ အရေးမကြီးပါဘူး။”

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကရော ဒီကိစ္စကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါ့မလားဆိုတာကို Sir Geoffrey Nice ကဖြေဆိုပါတယ်။

“အထူးခုံရုံးဖွဲ့ပြီးတော့ စစ်ဆေးမယ်ဆိုရင် ဒီကိစ္စအကောင်အထည်ဖော် ဖို့ လုံခြုံရေးကောင်စီထဲမှာ နိုင်ငံရေးနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်တဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေ မပါမှဖြစ်မှာပါ။ အဖွဲ့ဝင်တွေဖြစ်တဲ့ တရုတ်၊ ရုရှနဲ့ အိန္ဒိယတို့လို ဒီအဆင့်ကို ကန့်ကွက်နိုင်ချေရှိတဲ့ သူတွေကို ဆိုလိုတာပါ။ ဒါကို ကျော်လွန်ဖို့အတွက် အလွန် ခိုင်မာတဲ့ အထောက်အထားအချက်လက်တွေလိုပါတယ်။ အခုတင်ပြတဲ့ အစီ ရင်ခံစာမျိုးလိုပေါ့။ ဆူဒန်ကိစ္စဆိုရင် သူ့ရဲ့ မဟာမိတ် တရုတ်ရှိပေမယ့် ခုံရုံးတင်နိုင်ခဲ့တာပါ။”

ဒီအစီရင်ခံစာကို အများကပီပြီး လက်ခံလာနိုင်အောင် ကြိုးစားမယ်၊ ဗြိတိ သျှအစိုးရအနေနဲ့လည်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ လူသားချင်း မစာ နာတဲ့ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တာတွေရှိတယ်ဆိုတာ လက်ခံဖို့ မျှော်လင့်တယ်လို့ လည်းပြောသွားပါတယ်။ ဗြိတိသျှအစိုးရဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာကို အခုအချိန်အထိ တရားဝင်ထုတ်ဖော် အသိအမှတ်ပြုပြောဆို တာမျိုးမရှိပါဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေး ဗြိတိသျှပါလီမန်အမတ် များအဖွဲ့ All Party Parliamentary Group ကတော့ စစ်အစိုးရကျူးလွန်တဲ့ ပြစ်မှုတွေကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖို့အဆိုကို အဆင့်မြင့် ပါလီမန်အမတ်တွေ အပါအဝင် အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၄၀ ကျော် ထောက်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါတယ်။

ဈေး ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းမှုကြောင့် ထောင်ချီသည့် ဈေးသည်များ အခက်တွေ့

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၃။

။ ရေဝတ်တိုင်း ဘိုကလေးမြို့အာဏာပိုင်တွေရဲ့ မြို့လယ်ကဈေး မြို့အစွန်ကိုပြောင်းရွှေ့ရေးစီမံချက်ရဲ့ သက်ရောက်မှုအဖြစ် ဈေးသည် ၁ ထောင်ခန့်နဲ့ သူတို့ရဲ့ မိသားစုဝင်တွေ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး အခက်အခဲတွေနဲ့ စတင်ရင်ဆိုင်နေရပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဘိုကလေးမြို့နယ် အေးချမ်းပြီးနဲ့ စည်ပင်သာယာပျမ်းပေါင်းအဖွဲ့က မြို့လယ်လမ်းဘေးဝဲယာက ဈေးသည် ၁ ထောင်နီးပါးကို မြို့ပြင်က ရေကန်ကြီးနား ပြောင်းခိုင်းခဲ့တာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၅ ရက်နေ့ ကတည်းကဖြစ်ပါတယ်။ အာဏာပိုင်တွေက တပတ်အတွင်း ၄ ကြိမ်ပြောင်းခိုင်းပေးမယ့် နေရာသစ်ဟာ သူတို့အတွက် အလုပ်မဖြစ်ဘူးဆိုပြီး ပြောင်းဖို့ငြင်းဆန်နေကြတာပါ။ အခု သီတင်းတပတ်အတွင်းရောက်လာတဲ့အခါ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲဖြစ်နေပုံကို မိသားစုဝင် ၆ ယောက်ကို ဟင်းသီးဟင်းရွက်ရောင်းကျွေးနေတဲ့ ဈေးသည်အမျိုးသမီးတဦးက ပြောပါတယ်။

“အန်တီတို့ မိသားစုက တနေ့ဝင်ငွေ ၂ ထောင်လောက်ဆိုရင် အချွန်ဆန်လေး၊ ဝတ်ရည်ချိုကောင်းကောင်းလေးနဲ့ စားလို့ရတယ်။ သားငါးကတော့ တပတ်ကို တခါလောက်ပေါ့။ ကျောင်းသားတွေကတော့တယ်လေ။ ဈေးမရောင်းရတဲ့ ရက်က ၇-၈ ရက်ဖြစ်လာပြီဆိုတော့ ကလေးမုန့်ဖိုးမပေးနိုင်တဲ့အခြေရောက်နေပါတယ်။”

နေရာသစ်မှာ သတ်မှတ်ပေးထားတဲ့ ဈေးခိုင်းခန်းတခန်းဟာ ၃ပေ၊ ၄ပေအကွက်ငယ် လေးတွေသာဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ ၁ ရက်ကျော်က ချောင်းရေတက်တုန်းမှာ ရေမြှုပ်ကုန်တယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ သမဝါယမကနေ ထုတ်ချေးငွေအတွက် နေ့စဉ် ၁,၂၀၀ ကျပ် ပြန်ဆပ်နေရတာကို မသွင်းနိုင်သလို ထမင်းစားဖို့ မရှိ ဖြစ်နေပါတယ်လို့ အဲဒီ ဈေးသည်အမျိုးသမီးက ဗိုယိုပြီးပြောဆိုပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အာဏာပိုင်တွေဘက်က ဈေးမပြောင်း ပြောင်းအောင် အင်အားသုံးမယ်လို့ ကောလာဟလ ပျံ့နှံ့နေပေမယ့် အခုထက်ထိတော့ မထူးခြားသေးပါဘူး။ ဈေးသည်တွေ မပြောင်းလိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်က နေရာသစ်ဟာ မြို့အစွန်ကျတာ၊ နေရာကျဉ်းတာ၊ လူသွားလူလာ နည်းတာကြောင့် ရောင်းမကောင်းမှာ စိုးပြီး လက်ရှိနေရာလောက် အာမခံချက်မပေးနိုင်တာ၊ ချောင်းရေတက်ရင် ရေမြှုပ်တာ၊ သောက်ရေကန်ညစ်ပတ်ရင် သူတို့နဲ့ မြို့လူထုနဲ့ အချင်းများဖွယ်ရှိတာ တွေကြောင့်လို့ ပြောပါတယ်။

အခု သတ်မှတ်ပေးတဲ့နေရာထက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့နေရာတခု စီစဉ်

ပေးစေချင်ကြပါတယ်။ ပြောင်းရွှေ့ရေးကော်မတီက နေရာသစ်ကို ပြောင်းဖို့စီစဉ်တာဟာ ဈေးသည်တွေကို နေရာတကျဖြစ်အောင် စီစဉ်တာဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့လယ်လမ်းဘေးဝဲယာမှာ သားငါးသည်တွေရှိနေတာဟာ သန့်ရှင်းမှုကို ထိခိုက်ကြောင်း၊ အခုပြောင်းရမယ်ဆိုတဲ့ ဈေးနားက သောက်သုံးရေကန်ကိုလည်း ခြံမတ်ထားကြောင်း ပြောပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြို့ခံတွေနဲ့ ဈေးသည်တွေကတော့ ခြံမတ်ထားပါဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဒီလို မတည်မငြိမ် အခြေအနေကြောင့် ဈေးတန်းမှာ လူအသွားအလာနည်းသွားပြီး အရင်းအနှီးနည်းပါးတဲ့ ဈေးသည်တွေ အခက်အခဲ စတင်ရင်ဆိုင်နေရပြီလို့ ငါးရောင်းတဲ့ အမျိုးသမီးတယောက်ကလည်း ပြောပါတယ်။

“ဒီတော့ဈေးတန်းကြီး ဖျက်မယ်ဆိုတော့ ကျမတို့ဆီမှာ အခက်အခဲတွေက စားဝတ်နေရေးကအစ အဆင်မပြေဘူး။ အိမ်မှာ မိသားစုက ကလေးက ၄ ယောက်ရှိတယ်။ ယောက်ျားကလည်းမရှိဘူး။ ကျမမှာ ကလေးတွေအတွက် တော်တော်နဲ့ရောက်နေရတာ။ ဈေးရောင်းကောင်းမယ့် နေရာဆိုရင် ကျမတို့က ရွှေ့ပေးမှာပေါ့။”

မြို့လယ်ဈေးမှာ လူပါးနေပြီး တောက လာရောင်းတဲ့ ဟင်းရွက်စိမ်းလာဖို့ သူတွေလည်း မလာသလောက်ဖြစ်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကုန်ခြောက်ဆိုင်ရှင်တဦးကလည်း သူတို့ ဈေးသည်တွေဟာ စီးပွားရေးလုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အခု စားဝတ်နေရေး ထိခိုက်နေပြီလို့ ပြောပါတယ်။

“အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းက ဈေးသူဈေးသားတွေအပေါ်မှာ အာဏာသုံးပြီး လုပ်မယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့က ခေါင်းငုံ့ခံနေမှာတော့မဟုတ်ဘူး။ ခေါင်းငုံ့မခံလို့ ဘာလုပ်မလဲမေးရင် အသေခံမှာပဲ။ သူတို့ ပြောပြောနေတဲ့ ဆူပူမှုသည် ဒီမိုကရေစီမရနိုင်ဆိုပေမယ့် သူတို့အပြောနဲ့ အလုပ်က တခြားစီဖြစ်နေတယ်၊ ဆူပူအောင် လုပ်နေသလိုပဲ။”

အခုတော့ အာဏာပိုင်တွေက ဘယ်နေ့ပြောင်းရမယ်ဆိုတာ မပြောတော့ဘဲ အစည်းအဝေးတွေသာ ဆက်တိုက်ကျင်းပနေပါတယ်။ ဒီကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဈေးကော်မတီထဲမှာပါတဲ့ မယကအတွင်းရေးမှူးဦးမျိုးညွန့်ကို ဆက်သွယ်တဲ့အခါ ခရီးထွက်သွားတယ်လို့ မယကရုံးဝန်ထမ်းက ဖြေဆိုပါတယ်။

တနိုင်ငံလုံးသွားခွင့်ရ ဆိုင်ကယ်လိုင်စင် စတင် လုပ်ပေးနေပြီ

DVB၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၀။

။ တရားမဝင်ဆိုင်ကယ်တွေကို တနိုင်ငံလုံးသွားလာနိုင်အောင် မနက်ဖြန် ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်နေ့ကစပြီး လိုင်စင်လုပ်ပေးမယ်လို့ တနင်္သာရီတိုင်း ကော့သောင်း ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားရေးမှူးဦးစီးဌာန (ကညန) က ဒီနေ့ ကြေညာလိုက်ပါတယ်။

ပထမဆုံး အသုတ်အနေနဲ့ ၁ ရက်နေ့ကနေ ၇ ရက်နေ့သတ်မှတ်ထားပြီး လာလုပ်သူ နည်းနေရင် ယာဉ်ထိန်းရဲတွေက ဖမ်းဆီးပြီး လိုင်စင်ရုံးကိုပို့မယ်လို့ ကော့သောင်းမြို့ခံတဦးက ပြောပါတယ်။ ၂၀၁၀ ဇန်နဝါရီလကုန်အထိ လိုင်စင်ပြုလုပ်ပေးမှာဖြစ်တယ်လို့ သူက ဆိုပါတယ်။ ဆိုင်ကယ်တစီးရဲ့ ကာလပေါက်ဈေးအပေါ်မူတည်ပြီး အကောက်ခွန်၊ ရွေးယူဇာဏ်ငွေနဲ့ ကုန်သွယ်ခွန် စတဲ့ဌာနအတွက် အခွန်ဆောင်ရမှာဖြစ်သလို ကညန က လုပ်ပေးမယ့် လိုင်စင်ကြေး၊ အာမခံကြေးတွေ ပေါင်းရင် ၃ သိန်းခွဲကနေ ၆ သိန်းခွဲအထိ ကုန်ကျမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

“ဒီဘီးက ဘယ်လောက်တန်တယ်ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ သူတို့ အောက်က အရေးယူဇာဏ်ငွေ၊ ကုန်သွယ်ခွန်၊ အာမခံတို့က တစီးကို ဘယ်လောက်ကျတယ်ဆိုတာ ကောက်သွားတာပါ။ ၂၀၀၆ မှ ၂၀၁၀ အထိကို ၉၀ စီစီက စုစုပေါင်းကို ၃၅၇,၆၀၀ ကျပ် ကျပါတယ်။ ၁၁၀ စီစီက ၄ သိန်းနဲ့ ၄ သောင်းကျော်ကျပါတယ်။ ၁၂၅ က ၆၄၆,၃၅၀ ကျပ်မယ်။ ၁၇/ယ လုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒါ ကုန်ကျမယ်။”

အခုရရှိမယ့် ၁၇/ယ လိုင်စင်ဟာ ဆိုင်ကယ်စီးခွင့်မရှိဘူးလို့ အမိန့်ထုတ်ထားတဲ့ ရန်ကုန်မြို့ကလွဲရင် တနိုင်ငံလုံးကို စီးခွင့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ လိုင်စင်လုပ်ရင် ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်၊ မှတ်ပုံတင်နဲ့ အိမ်ထောင်စုစာရင်း မိတ္တူတွေ ယူလာမယ်

လို့လည်း ကညနက ကြေညာထားပါတယ်။ လိုင်စင်ကြေးဟာ လက်ရှိဆိုင်ကယ်တန်ဖိုးထက် ဈေးကြီးနေတဲ့အတွက် အများက လိုင်စင်လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ အဲဒီမြို့ခံက ပြောပါတယ်။

“လောလောဆယ် ဗမာပြည်မှာ အင်မတန်ကျပ်တည်းနေတဲ့ အချိန်ကာလဖြစ်နေတော့ လုပ်မယ်သူ သိပ်ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ အခု အန်ကယ်စီးတဲ့ ၁၂၅ ဆိုင်ကယ်ဆိုရင် ဘတ် ၈ သောင်းခွဲလောက်ပေးရတယ်။ သွားဆောင်မယ်ဆိုရင် ဘတ် ၂ သောင်းကျော်ဆိုရင် မဆောင်နိုင်ဘူး။ မဆောင်နိုင်တော့ ဟိုနားဖမ်း ဒီနားပတ် ပြေးပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကော့သောင်းကနေ တခြားစီးမှာမှ မဟုတ်ဘဲ။”

ဒီလိုင်စင်ဟာ အမှန်တကယ် အသုံးဝင်ပါ့မလားဆိုပြီး တခြားမြို့ခံတဦးကလည်း သံသယဖြစ်နေပါတယ်။

“ကျနော် လုံးဝ အစီအစဉ်မရှိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အခွန်ဆောင်ရတာ ကျနော်တို့ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ဘူး။ နောက်ပြီး သူတို့ စနစ်ကျကျလုပ်တဲ့ အနေအထားမရှိဘူး။ လုပ်ပြီးရင်လည်း လိုင်စင်မရှိတဲ့ဆိုင်ကယ်တွေ ပျားပြားလာဦးမှာပဲ။ ကျနော်တို့ လေးစားချင်ပေမယ့် လေးစားရမှာ တအားခက်တယ်။”

ရှမ်းပြည်နယ် တာချီလိတ်မြို့မှာလည်း ဒီလိုလိုင်စင်မျိုး မနက်ဖြန်ကစပြီး လုပ်ပေးတော့မယ်လို့ သတင်းထွက်ပေါ်နေပါတယ်။ အရင်နှစ်တွေတုန်းက ထုတ်ပေးခဲ့တဲ့ လိုင်စင်တွေမှာ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ အတွင်းမှာသာ စီးခွင့်ရှိပြီး အခုအစီစဉ်ကတော့ တနိုင်ငံလုံး စီးခွင့်ခွင့်ရမှာဖြစ်သလို ဒီလိုင်စင်ကို တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ လုပ်ဆောင်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်

ကုလအရာရှိရဲ့ ပြောဆိုချက်အပေါ် အနီဒီအက်ဖ်က ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၄ ။ မြန်မာတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်တွေဟာ မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားပြီး သူတို့အဖွဲ့တွေကို ကျား ကန်နေတယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂအရာရှိရဲ့ ပြောဆိုချက်အပေါ် တိုင်းရင်းသားလက် နက်ကိုင်တွေက ပယ်ချလိုက်ပါတယ်။

ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မှာ ပြီးခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာ ၂၅ ရက် သတင်းစာရှင်းလင်း ပွဲမှာ ကုလသမဂ္ဂမူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာရုံး ကိုယ်စားလှယ် Mr. Gary Lewis က “တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေဟာ နအဖစစ်အုပ်စုရဲ့ ဖြန့်ချိမှုကို စိုးရိမ်လို့ မူးယစ်ဆေးဝါးတရားမဝင်ရောင်းပြီး ဝင်ငွေတိုးမြှင့်ရှာနေကြ တယ်။ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေဟာ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားပြီး သူတို့နယ်မြေတွေကို ထိန်းသိမ်းနေကြတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီပြောကြားချက်ဟာ မှားယွင်းတယ်။ တရားမျှတမှုမရှိဘူး။ သူတို့ကို ထိ ခိုက်နှစ်နာစေတယ်ဆိုပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့နဲ့ စုဖွဲ့ထားတဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစု NDF က ဒီနေ့ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်တာပါ။ NDF ရဲ့ တုန့်ပြန်ချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး NDF အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး မိုင်ဘုန်း ကျော်က ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့အနေနဲ့ UNODC က အစီရင်ခံစာထဲမှာပါတဲ့ အချက်အ လက်တွေကို အခုလိုပြောခြင်းအားဖြင့် နအဖဟာ ကျနော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေ ကို စစ်ရေးအရ နဂိုကတည်းက ချေမှုန်းချင်နေတဲ့အချိန်မှာ ဒီလိုပြောကြား လိုက်ခြင်းအားဖြင့် နအဖကို ပိုပြီးတော့ အားပေးရာကျတယ်။ နအဖကလည်း

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေး၏ ကြေညာချက်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၄ ။ နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရတဲ့ ကိုမင်းကိုနိုင် ဦးဂန္ထရုနဲ့ ဇော်ထက်ကိုကိုတို့ရဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေဟာ တနေ့တခြား ပို ဆိုးရွားလာနေပြီး အသက်အန္တရာယ်ရှိနေနေတာမို့ အရေးပေါ် ဆေးကုသမှု ခံယူဖို့လိုအပ်တယ်လို့ Amnesty International အပြည်ပြည်ဆိုင် ရာလူ့အခွင့် အရေးအဖွဲ့ကြီးရဲ့ အရေးပေါ်ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်ထဲမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဦးဂန္ထရုဟာ ကလေးထောင်မှာ ကျခံနေရပြီး ငှက်ဖျားရောဂါကို အပြင်း အထန်ခံစားနေရပါတယ်။ ကိုမင်းကိုနိုင်ဆိုရင်လည်း ကျိုင်းတုံထောင်မှာ သွေးတိုး ရောဂါ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးခံစားနေရပြီး ကျောက်ဖြူထောင်မှာ ကိုဇော်ထက်ကိုကို က တော့ ဖိုက်အောင်တဲ့ရောဂါကြောင့် ကိုယ်အလေးချိန် ကျဆင်းသွားပါတယ်။ ထိုက်သင့်တဲ့ဆေးဝါးကုသမှု စောင့်ရှောက်မှုမရှိဘူးလို့ AI လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ ကြီးက ဆိုပါတယ်။ တကယ်တော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေဟာ လူတစ်ဦးအတွက် အခြေခံလိုအပ်တဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတွေ မရရှိတဲ့အ ပြင် လုံလောက်တဲ့ အစာအဟာရကိုလည်း မရရှိကြပါဘူး။

အခု ဒီ ၃ ယောက်ရဲ့ အသက်အန္တရာယ်ဟာ စိုးရိမ်စရာရှိနေပါတယ် လို့ AI အဖွဲ့ကြီးရဲ့ အရှေ့တောင်အာရှရဲ့တာဝန်ရှိသူ မစ္စတာ ဟယ်ဒါကောဂါဘီ က ပြောကြားသွားတာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီ ၃ ယောက်ရဲ့ ကျန်းမာရေးကို အမြန်ဆုံး စောင့်ရှောက်ပေးဖို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို ပြန်လွှတ်ဖို့ မြန်မာအစိုးရ တာ ဝန်ရှိသူတွေဆီ စာရေးတောင်းဆိုဖို့ကိုလည်း AI အဖွဲ့က တိုက်တွန်း နှိုးဆော် ထားပါတယ်။ ဒီကိစ္စတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ AI အဖွဲ့အနေနဲ့ တုံ့ပြန်ချက်ပေးပါတယ်။ “ကျနော်တို့တောင်းဆိုထားတဲ့ အထိတော့မရသေးပါဘူး။ သိတဲ့အတိုင်းပဲ နအဖ စစ်အုပ်စုဟာ တောင်းဆိုချက်တွေကို တရားဝင်တုံ့ပြန်လိုက်လျော့တယ်လို့တော့ မရှိပါဘူး။”

ဒါပေမယ့် ကိုဇာဂနာတို့အတွက် တောင်းဆိုမှုတွေ ပြန်တုန်းကတော့ ပြီး တဲ့နောက်မှာ သူတို့ထောင်တွင်းနေခဲ့ရတဲ့ အနေအထားတွေ အထိုက်အလျောက် သက်သာခွင့်ရရှိခဲ့ပါတယ်လို့ ပြောသွားပါတယ်။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲကို အများ လက်ခံနိုင်အောင်လုပ်ဖို့ ဆိုရင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို မဖြစ်မနေလွှတ်ပေး ဖို့လိုတယ်လို့လည်း AI အဖွဲ့က ပြောပါတယ်။

မူးယစ်ဆေးဝါးကို ဗန်းပြုပြီး တိုင်းရင်းသားတွေကိုဖြန့်ချင်တယ်။ အမေရိကန် အစိုး ရဆီက မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေး အထောက်အကူတွေ ရချင်နေတဲ့ အချိန်မှာ ဒီလို မှတ်ချက်ပြောဆိုတာဟာ မှားယွင်းပါတယ်။ မသင့်လျော်ဘူးလို့ ကျနော်တို့ မြင်ပါတယ်။”

မိုင်ဘုန်းကျော်က သူတို့ အဖွဲ့အနေနဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ လုံးဝပတ်သက် မှမရှိဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ “လက်ရှိ မဒတ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ဝင် အဖွဲ့အစည်း ၈ ဖွဲ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ၈ ဖွဲ့က လက်ရှိအခြေအနေအထိ ကိုယ့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အမျိုးသားရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေတဲ့ အဖွဲ့တွေက မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စနဲ့လုံးဝ ကင်းရှင်းပြီး အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲကိုပဲ နိုင်ငံတကာ ဘယ်သူ့ရဲ့ အကူအညီ၊ ငွေကြေးအရ ထောက်ပံ့ကူညီမှု မရဘဲနဲ့ ကနေ့အထိ လက်ရှိတိုက် ပွဲဝင်နေဆဲဖြစ်တယ်။”

အုပ်ချုပ်သူတွေဟာ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ လက်ထက်ကနေ စပြီး အခုအထိတောက်လျှောက် မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ပတ်သက်နေတယ်။ ဒါကို ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာရုံးက ထောက်ပြ ဝေဖန်မှသာ မျှတတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးအစီရင်ခံစာလို့ သတ်မှတ်နိုင်မယ်လို့ NDF ရဲ့ သဘော ထား ကြေညာချက်မှာဖော်ပြထားပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကချင်ပြင်ဆင်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၄ ။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲ အကြံပြုပါတီတွေဖွဲ့စည်းဖို့ ပြင်ဆင်နေပေမယ့် တရားဝင် ဥပဒေထွက်လာဖို့ စောင့်ဆိုင်းနေရဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းကို ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့မှာပါတီဖွဲ့ လှုပ်ရှားနေသူ ကချင် ပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာတူးဂျာက ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့က ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်နိုင်ဖို့ပေါ့လေ။ ပါတီတရပ် ထူထောင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေတယ်။ အဲဒီပါတီကတော့ ကချင်ပြည်နယ် အမည်ခံပေါ့။ ကချင်ပြည်နယ်တိုးတက်ရေးပါတီဆိုပြီးတော့မှ ကချင်ပြည်နယ်သားများအားလုံး လူမျိုး ဘာသာမခွဲခြားဘဲ ပါဝင်နိုင်အောင် နိုင်ငံရေးစိတ်ပါဝင်စားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လုပ်နိုင် ကိုင်နိုင်၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ စုပေါင်းပြီး ပါတီတရပ်ထူထောင် ပြီးတော့မှ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ်။ “ဝင်ပြီးတော့မှ ကချင်ပြည်နယ်မှာ ပေါ်ပေါက်လာမယ့် လွှတ်တော်မှာ ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်နိုင်အောင်၊ နောက် အစိုးရအဖွဲ့မှာ ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်သွားဖို့ အစီအစဉ် ရှိတယ်။”

နအဖ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်က အတည်ပြုရာမှာ မဲလိမ်၊ မဲခိုးတာတွေရှိခဲ့တယ်လို့ အများက ဝေဖန်နေကျတဲ့ ကာလမှာ ၂၀၀၈ အခြေခံ အရပြုလုပ်မယ့် လာမယ့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲကို ဒေါက်တာတူးဂျာတို့က ဝင်ယှဉ် ပြိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောပါတယ်။

“ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဖြစ်ပေါ်လာရေးကို ကျနော်တို့ ကြည့်တယ်။ ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက်ဆိုရင် အမျိုးသားညီလာခံရယ်၊ အခြေခံ ဥပဒေရယ်၊ ရွေးကောက်ပွဲရယ် ဒါတွေကတော့ရှိဖို့ လိုအပ်တာပေါ့။ ဒါတွေကို ကျနော်တို့က တချင်းခွဲထုတ်ပြီး စဉ်းစားလို့မရဘူး။ “ကျနော်အမြင်က အမျိုး သားညီလာခံရှိလို့ အခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်လာတယ်၊ အခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက် လာလို့ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်တယ်၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်လို့ အစိုးရသစ် ပေါ်လာတယ်၊ အစိုးရသစ်ပေါ်လာလို့ လက်ရှိ အစိုးရက အစိုးရသစ်ကို အာဏာ အပ်နှံလိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။”

ကချင်အပြင် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တွေမှာလည်း ပါတီတွေဖွဲ့ ရုံး ခန်းတွေဖွင့် လှုပ်ရှားနေကြပြီလို့ သိရပါတယ်။ ၉၀ ရွေးကောက်ပွဲနိုင် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ တခြားအင်အားစုတွေကတော့ စစ်တပ် ကျောထောက် နောက်ခံ အခြေခံဥပဒေကို အရင်ဆုံး ဒီမိုကရေစီကျအောင် ပြင်ဆင်သင့်တယ်လို့ ပြောဆိုနေပါတယ်။

ခေါင်းဆောင်များနှင့်ဆက်ဆံရေးကွက်လပ်များ(နိဂုံး)

ယခင်တစ်ဖန်အဆက်

ခင်မမေ့မိ

ရုပ်ပြမဟုတ်ဘဲ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးထူထောင်ဖို့ အဓိကနေရာ တစ်ပေါင်း စုအဆင့်တွေအထိ တက်လှမ်းဖို့ ကြိုးစားသင့်ကြပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်းတခုတည်း တင်မကဘဲ လှုပ်ရှားမှုတခုရဲ့ နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးမှာလည်း ဒီအတိုင်းပါဘဲ။ နိုင်ငံတကာကပ်ပိန်းဆိုပြီး နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ထောက်ခံမှု၊ ဧည့်ဝတ်ကျေမှုတွေ နောက် တကောက်ကောက်လိုက် သာယာရင်း ကိုယ့်လူမျိုးတွေနဲ့ ကွင်းဆက်တွေ ပြတ် တည်ဆောက်မှုနဲ့ ဆက်ဆံရေးကွက်လပ်တွေကြီးလာရာက နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးအခြေအနေပြောင်းသွားလို့ နောက်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ကျောက်ခဲရှိတဲ့လုပ်ရှားမှုတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ ဒါတွေကို အထူးဂရုစိုက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကိုယ်ဘာလဲ ဘာလုပ်မှာလည်းဆိုတာ သိဖို့ ကအရေးကြီးဆုံးပါ။

၃။ ခေါင်းဆောင်နဲ့ လူထုဆက်ဆံရေးကွက်လပ်

လူထုစည်းရုံးရေးခရီးစဉ်နဲ့ မဟာမိတ်တည်ဆောက်ရေးခရီးစဉ်တွေကို တချို့က ကွဲပြားခြားနားမမြင်ပါဘူး။ မဟာမိတ်အဖွဲ့တွေနဲ့ သွားတွေ့တာ၊ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေနဲ့ တွေ့တာဟာ လူထုစည်းရုံးရေးခရီးစဉ်လို့ မခေါ်ဆိုနိုင်ပါဘူး။ မြန်မာလူထုဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ရွံ့မုန်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စစ်အာဏာရှင်ကို မကျေနပ်တာနဲ့ဘဲ တော်လှန်ရေးအင်အားစုဖြစ်နေပြီလို့ တွက်ဆလို့မရပါဘူး။ တော်လှန်ရေးကိုထောက်ခံသူတွေဖြစ်နေပြီလို့ သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။

လူထုအကြားမှာ တော်လှန်ရေးအတွေးအခေါ် တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်တွေ ရှင်သန်ကြီးလာအောင် တည်ဆောက်ယူရပါတယ်။ တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲပြင်းထန်နေချိန်မှာ Figure တွေ ထွက်ကိုထွက်လာရမယ်။ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ခေါင်းဆောင်တွေကို စင်တင်ပေးရမယ်ဆိုတာတွေက အမှန်တွေပါ။ ဒါပေမယ့် figure သုံးပြီး တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုစတော့လို့ လူထုကိုတိုင်မင်ပေးလို့တော့ ဘယ်တော့မှရမှာမဟုတ်ပါ။ လူထုထဲမှာတည်ဆောက်ထားတာမဟုတ်ဘဲ တိုင်မင်ခေါ်တဲ့ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု ဘယ်တော့မှအချိန်ကြာကြာ တောင်မခံနိုင်ပါ။ တည်ဆောက်မှုဟာ အလွန်လဲအရေးကြီးပါတယ်။

အခုမြန်မာနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုမှာကတော့ နှစ်နေရာမှာတည်ဆောက်မှုလိုပါတယ်။ ပြည်တွင်းနဲ့ပြည်ပပါ။ ပြည်ပမှာမြန်မာတွေ သန်းနဲ့ချီနေပါတယ်။ သူတို့တွေဟာ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပြည်တွင်းနဲ့ အသွင်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဆက်ဆံနေသူတွေပါ။ နှစ်စဉ်သွားလိုက်ပြန်လိုက်လုပ်နေတဲ့ ကျောင်းသားတွေ၊ ပြည်တွင်းနဲ့ပြည်ပလှည့်နေတဲ့ အလုပ်သမားလူတန်းစားတွေ သိန်းသန်းနဲ့ချီပြီးရှိနေတာပါ။ မြန်မာတထောင်မှာ လုပ်ငန်းရှင်တယောက်ဘဲရှိပါတယ်။ အားလုံးဟာ ပြည်တွင်းအခြေအနေအရ ပြည်ပနိုင်ငံမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ အလုပ်သမားတွေပါ။

ပြည်တွင်းတည်ဆောက်မှုမှာ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးရှိတယ်လား၊ ပြည်ပမှာကော လူထုထဲမှာဘယ်လောက်အထိ တည်ဆောက်ထားသလဲ။ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ လူဟောင်းတွေနဲ့လည်နေသလား၊ လူသစ်တွေပါသလား။ အနည်းဆုံးအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်ရင်တောင် ဒေသဆိုင်ရာမြန်မာဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေအပေါ်မှာ သူတို့တွေက ထောက်ခံကြသလား။ ဘယ်လိုထင်မြင်ချက်ရှိကြသလဲ။

စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်အမည်တပ်ပြီး ခရီးထွက်နေကြတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက ကော နဂိုရှိပြီးသားလူတွေနဲ့ဘဲ တွေ့လိုက်ဆုံလိုက် အစည်းအဝေးကျင်းပလိုက်ခြင်းလိုက် ခုန်လိုက်တွေလုပ်နေကြသလား၊ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေက ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းခေါင်းဆောင်တွေ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ၊ လူအများကိုဩဇာလွှမ်းမိုးသူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့ကို ကြိုးပမ်းမှုတွေရှိသလားဆိုတာတွေက ပြည်သူလူထုနဲ့တော်လှန်ရေးအကြားက ခေါင်းဆောင်တွေအကြားက ကွက်လပ်ကြီးငယ်မဟာက ကို ပြသနိုင်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ လူတွေက ကြောက်နေလို့ မဆက်သွယ်ရဲကြဘူးလို့ ဆိုတတ်ကြပါတယ်။ လူတွေဟာအကြောက်တရားကို အရေးပေါ်အချိန်တွေနဲ့ ခြင်းမှုတွေ ဖြစ်လာချိန်တွေမှာ ကျော်လွှားတတ်လေ့ရှိကြပါတယ်။ အမြင်ကြောက်သူကလည်း မီးလောင်ချိန်မှာထွက်ပေါက်မရှိရင် ခုန်ချတာဘဲ။ ကျောင်းစာမေးပွဲကြောက်သူတွေ

ကလည်း အလုပ်ခွင်စာမေးပွဲကို ပြောကြရတာဘဲ။ ဒီလိုဘဲလူတွေဟာ ယုံကြည်ချက်ရပ်တည်ချက်နဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေအပေါ်မှာ လေးစားမှုပေါ်မှာမူတည်ပြီးတော့လည်း အကြောက်တရားကိုဖယ်ရှားပြီး စွန့်စားလေ့ရှိကြတယ်။

ပြည်ပမှာ ရပ်ကွက်ထဲအထိ အာဏာရှင်စနစ်ရောက်နေတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဆန္ဒမှန်နဲ့ တော်လှန်ရေးအပေါ် ယုံကြည်ချက်ထွက်ပေါ်လာရင် ကျော်လွှားရတဲ့အကားအရံတွေ သိပ်မများလှပါဘူး။ ဒီတော့ လူတွေကို ကြောက်တယ်ဆိုမယ့်အစား ဒီလူတွေရဲ့ယုံကြည်မှုနဲ့ လေးစားမှုရအောင်ရော ကိုယ့်ဘက်ကဘယ်လောက်ပြင်ဆင်ထားသလဲ၊ လူထုအတွင်းမှာ တော်လှန်ရေးအတွေးအခေါ်တွေ နိုးကြားလာအောင် ဘာတွေလုပ်ပြီးပြီလဲဆိုတာ ခေါင်းဆောင်တွေကိုယ်တာသာကို ပြန်သုံးသပ်ဖို့လိုပါလိမ့်မယ်။

ပြည်တွင်းလူထုဆက်ဆံရေးအငြင်းကတော့ ပြည်ပခေါင်းဆောင်နဲ့ ပြည်တွင်းလူထု ပြည်တွင်းခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပြည်တွင်းလူထုအကြား ဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်မှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ပခေါင်းဆောင်နဲ့ပြည်တွင်းလူထုအကြား ဆက်ဆံရေးကတော့ မီဒီယာကိုအသုံးပြုပြီး တည်ဆောက်တာများပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ လူထုကိုမဖြစ်နိုင်တဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေပေးမိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မိမိတို့ရဲ့ယူရီများကနေရတဲ့ လူထုကြီးရဲ့အခြေအနေကို သုံးသပ်ချက်စာတမ်းတွေအပေါ် အခြေခံပြီးမှ ကိုက်ညီမယ့် လိုက်လျောညီထွေရှိမယ့် သတင်းစကားကိုပေးနိုင်ဖို့လိုပါတယ်။

မဖြစ်နိုင်တာတွေကို ငါ့စကား နွားရ သွားပြောမိရင် လူထုကယုံကြည်မှုလျော့ပါးသွားပါတယ်။ ဒါဟာ အလွန်ကြီးမားတဲ့တော်လှန်ရေးအန္တရာယ်ပါ။ မဖြစ်နိုင်တဲ့မျှော်လင့်ချက်ကို သူတပါးကိုသွားပေးတာဟာ အဆိပ်သင့်စေနိုင်ပါတယ်။ မရှိဆင်းရဲသူကို မဟုတ်ကဟုတ်ကတွေရေးထားတဲ့ သိုက်စာသွားပေးတာနဲ့တူပါတယ်။ စားစရာမရှိဘူးဆိုမှ ရွှေဒင်္ဂါးရမယ်၊ ညသန်းခေါင်တောထဲသွားပြီး သိုက်သွားတူးလို့ဆိုတာမျိုးလိုပါဘဲ။ လူထုကိုမကူညီရင်နေပါ မနောင်ယှက်သင့်ပါ။

ကမ္ဘာ့အခြေအနေတွေကို ပြည်ပရောက်ပြီး မသိဘူးဆိုတာတွေက မဖြစ်နိုင်ပါ။ သံတမန်နည်းလမ်းတွေ မထိရောက်နိုင်ဘူးဆိုတာကလည်း စိတ်ဖောက်ပြန်နေတာမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေးသမားတိုင်း သိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကို အမေရိကန်တပ်တွေကဘဲ ဝင်လာတော့မလိုလို ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကြီးကဘဲ မြန်မာပြည်ကြီးကို ကယ်တင်တော့မလိုလို အိုင်စီစီကဘဲ စစ်အုပ်စုခေါင်းဆောင်တွေကို နေ့ချင်းညချင်း သေဒဏ်ပေးတော့မလို ပြောနေကြတာကမကောင်းပါ။

လူထုမှာလည်း မျှော်လင့်မျှော်လင်းနဲ့ အချိန်တန်လို့အော်သံတွေစသွားပြန်တော့ တော်လှန်ရေးမအောင်မြင်တာဘဲ လူထုကကြောက်နေလို့လိုလိုပြောရင်း နိဂုံးချုပ်သွားကြပြန်ပါတယ်။ မီဒီယာနဲ့မဟုတ်ဘဲ ယူရီ၊ ယူရီဆိုသူများကလည်း ယူရီအလုပ်ကိုတကယ်လုပ်ပြီး တည်ဆောက်တဲ့ ယူရီအုပ်စုထားရှိဖို့လိုပါတယ်။ သတင်းသမားယူရီနဲ့ တည်ဆောက်ရေးယူရီအသွင်သဏ္ဌာန်မူပါ။ ကွဲပြားခြားနားဖို့လိုပါတယ်။

အချိန်မတန်ဘဲ ကိုယ့်လူတွေပါမသွားအောင် အထူးဂရုစိုက်သင့်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းခေါင်းဆောင်များနဲ့ လူထုအကြားဆက်ဆံရေးကတော့ တည်ဆောက်မှုအပိုင်း ယုံကြည်လေးစားမှုအပိုင်းတွေအပြင် အခြေအနေအချိန်အခါနဲ့အညီ လျှို့ဝှက်ဆက်ဆံရေးအပိုင်းတွေပါတာမို့ အကျယ်မချဲ့လို့တော့ပါ။ လူထုရဲ့အခြေအနေမှန်ကို မှန်မှန်ကန်ကန်အကဲဖြတ်နိုင်ဖို့ကသာ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ဆိုရင် တော်လှန်ရေးတခုမှာ အဆုံးသတ်အောင်ပွဲတွေအတွက် ခေါင်းဆောင်တွေအဓိကကျပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်ဆိုတာမှာ ရှိပြီးသားခေါင်းဆောင်တွေပါဝင်သလို လှုပ်ရှားမှုမှာမှ ထွက်ပေါ်လာတဲ့အရေးတော်ပုံ ခေါင်းဆောင်တွေလည်းရှိပါတယ်။ အခုဆောင်းပါးကတော့ ရှိပြီးသားခေါင်းဆောင်တွေအနေနဲ့ လိုအပ်နေတဲ့ ဆက်ဆံရေးကွက်လပ်တွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ လိုအပ်လှပါတယ်။ လေးစားစွာတိုက်တွန်းခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။

ထောင်ဒဏ်ကျနေသည့် လယ်သမားများအတွက် အယူခံတင်မည်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၁။ ။ မကွေးတိုင်း အောင်လံမြို့နယ်မှာ အကျိုးစီးပွား ပျက်စီးမှု၊ မြေယာနင်းကျော်မှုနဲ့ အာဏာပိုင်တွေက တရားစွဲ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ထားတဲ့ လယ်သမား ၁၂ ဦးရဲ့အမှုအတွက် အယူခံတင်ဖို့ မိသားစုတွေက ကြိုးစားနေပါတယ်။

ဒီလို ကြိုးစားနေချိန်မှာပဲ သူတို့ရဲ့ ယာမြေပေါ်မှာ ရှေ့နှစ်အတွက် မစိုက်ပျိုးဖို့ အာဏာပိုင်တွေက တားဆီးပိတ်ပင်လိုက်ပါတယ်။ သရက်ထောင်မှာ အကျဉ်းကျနေတဲ့ ဦးသန်းစိုး၊ မမာမာအေးအပါအဝင် လယ်သမား ၁၂ ဦးရဲ့ သီးနှံတွေကို မိသားစုတွေ ဆွတ်ခူးခွင့်ပြုခဲ့ပေမယ့် နောက်ထပ် မစိုက်ပျိုးနိုင်တော့ဘဲ အာဏာပိုင်တွေက ဒီလ ၁၈ ရက်မှာ ဆင်ခေါ် သတိပေးခဲ့တယ်လို့ မိသားစုဝင် တဦးက ပြောပါတယ်။ “တကယ်လို့ စိုက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ရှေ့နှည်းအတိုင်း မင်းတို့ ကို တရားစွဲ ထောင်ချမယ်တဲ့။”

၂၀၀၇ ခုနှစ်မှာ အောင်လံတောင်သူတွေကို ရုံးဆိပ် အမှတ် ၅ သကြားစက်က ကြံစိုက်ခိုင်းခဲ့ပြီး မစိုက်သူတွေရဲ့ လယ်ဧက ၂,၀၀၀ ကျော်ကို သိမ်းတဲ့အတွက် ၂၀၀၈ မှာ တောင်သူတွေက ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် ILO ရန်ကုန်ရုံးခွဲကို တိုင်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ILO ရုံးခွဲတာဝန်ခံနဲ့ အတူ နေပြည်တော်က ဗိုလ်မှူးကြီးတဦးက အောင်လံတိုင်းသွားရောက်ဖြေရှင်းပြီး လယ်လုပ်ခွင့်ပြန်ပေးဖို့ နှုတ်မိန့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီနှုတ်မိန့်ကိုယုံပြီး အသိမ်းခံရတဲ့ယာမြေထဲမှာ စိုက်ပျိုးတဲ့သူတွေကို သကြားစက်နဲ့ မြေစာရင်းဌာနတို့က တရားစွဲခဲ့လို့ အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်မှာ အောင်လံတရားရုံးက ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး ၃ လကနေ အများဆုံး ၅ နှစ်အထိ အသီးသီးချမှတ်လိုက်ပါတယ်။ မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနဲ့ သကြားစက်ဝန်ထမ်းတွေက မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံကာ မြေပုံအတုတွေရေးဆွဲပြီး တိုင်ကြားခဲ့တာပါလို့ ထောင်ကျလယ်သမားတဦးရဲ့ မိသားစုဝင်က ပြောပါတယ်။

“သူတို့ အကွက်ကျကျနဲ့ စီစဉ်ပြီး ထောင်ချချင်တယ်ပေါ့ အဲဒီတော့ ကျန်

တဲ့ မိသားစုတွေက ဒီယာမြေတွေကို လုပ်စားခွင့်မရှိရင် အကုန်လုံး ဒုက္ခတွေ၊ အဝတ်ဘေးပြဿနာတွေ၊ ကြံနေရမယ့် အတူတူ ကျနော်တို့ဘိုးဘွားပိုင် ကနဦးက လုပ်လာခဲ့တဲ့ မြေဖြစ်တယ်။ စတိတ်မာရယ်နဲ့ ဗိုလ်မှူးယုလွင်အောင်က လုပ်စားခွင့်ပြုခဲ့တဲ့ မြေလည်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လာမယ့် မိုးဦးကာလမှာ ကျနော်တို့က ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးမယ်။ ဒါကိုမှ သူတို့က ထောင်ချချင်တယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့က ထောင်ထဲဝင်ဖို့ အဆင်သင့် ပြင်ဆင်ထားတယ်။”

ဥပဒေကြောင်းအရ ILO ရန်ကုန်ရုံးခွဲတာဝန်ခံ စတိတ်မာရယ်နဲ့ အတူ အောင်လံကို သွားရောက်ခဲ့တဲ့ နေပြည်တော်အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက အရာရှိ ဗိုလ်မှူးကြီးယုလွင်အောင်က လယ်ယာမြေလုပ်ခွင့်ပေးထားပြီးဖြစ်လို့ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသူတွေကို တရားစွဲတဲ့လုပ်ရပ်ကို ရှေ့နည်းအောင်သိန်းက ဝေဖန်သုံးသပ်ပါတယ်။

“အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီး ကိုယ်တိုင်က လယ်ယာတွေအသိမ်းခံရတဲ့ တောင်သူတွေဟာ မိမိတို့၏ လယ်ယာမြေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိတယ်လို့ ၁၁ ရက် ၃ လ ၂၀၀၉ ရက်စွဲနဲ့ တောင်သူအများစုမှာ ပြောကြားသွားတဲ့ စကားတစ်ရပ်ရှိတယ်။ ဒီမြေယာ ပြန်လုပ်ခွင့်မပြုတော့ဘူးဆိုရင် အခုတမျိုး နောက်တမျိုးလုပ်တယ်ဆိုတာ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ ဖြစ်ကောင်းတဲ့ အရာတွေမှမဟုတ်ဘဲ။ ဖြစ်သင့်တာက စက်ရုံက သိမ်းထားတဲ့မြေဟာ စက်ရုံပိုင်မြေအဖြစ်နဲ့ ဒီလူတွေက သိတယ်။ တောင်သူတွေက စက်ရုံက အရာရှိတွေပါဝင်တဲ့ သူတွေကိုယ်တိုင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြန်ပေးတယ်ဆိုရင် သူတို့မှာ ပြန်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတယ်လို့ သဘောမထားဘဲ ယုံကြည်လို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်တာဟာ ပုဂ္ဂလိက ကျူးကျော်မှုတွေဖြစ်ပြီး တရားစွဲဆိုခိုင်းတာက အင်မတန်မှ မမှန်မကန်တဲ့ လုပ်ရပ်ဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။”

မီးလောင်ပြာကျသွားတဲ့ မော်လမြိုင်အောက်ဈေးကြီး ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်

DVB | ဒီဇင်ဘာ ၂။ ။ မနှစ်ကမီးလောင်သွားတဲ့ မော်လမြိုင်မြို့အောက်ဈေးကြီးက ဈေးသည်တွေဟာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ထားတဲ့ နှစ်ထပ်ဈေးသစ်ကြီးမှာ စတင်ရောင်းချနေကြပြီဖြစ်ပြီး ဆိုင်ခန်းဈေးတွေ သိန်းသုံးရာအထိ ပေါက်နေပါတယ်။

မော်လမြိုင်မြို့ရဲ့ အောက်လမ်းမကြီးပေါ်မှာရှိတာမို့ အောက်ဈေးကြီးလို့ လူသိများတဲ့ အမှတ် ၁ ဈေးကြီးနေရာမှာပဲ နှစ်ထပ်ဆောက်လုပ်ပြီး ဈေးသည်တွေကို ဆိုင်ခန်းချပေးလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်မှာ လောင်ကျွမ်းခဲ့တဲ့ မီးဟာ ဈေးကြီးတခုလုံး ပြာကျစေခဲ့ပါတယ်။ မီးလောင် ချိန်က နေစရတုတ်ရင် တနှစ်တိတိကြာတဲ့အချိန်မှာ ဈေးပြန်ရောင်းခွင့်ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဈေးကို ဈေးကော်မတီဝင်တဦးလည်းဖြစ် ဆိုင်ခန်းနေရာချထားရေးကော်မတီဝင်လည်းဖြစ်သူက ဆိုင်ခန်းပိုင်ရှင်တဦးကို သိန်း ၅၀ သွင်းခိုင်းပြီး ရောင်းချခွင့်ပေးတာလို့ ပြောပါတယ်။

“၁ ရက်နေ့မှာ ဈေးသူဈေးသားတွေကို ဖွင့်ခွင့်ပေးပါတယ်။ ဈေးဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို အကြမ်းဖျင်း ၆ ရက်နေ့လို့ ပြောထားပါတယ်။ ဆိုင်ခန်းတွေကတော့ အားလုံးပြီးသွားပါတယ်။ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ ပြင်ဆင်နေကြတာပေါ့။ ဆိုင်ခန်းတော်တော်များများ ထွက်တဲ့သူတွေက ထွက်၊ ပြင်တဲ့သူက ပြင်နေပါတယ်။ မူလ ဆိုင်ခန်းသမားတွေက သူ့ဆိုင်သူ ယူကြပါတယ်။”

အခု ၂ ထပ်ဈေးသစ်ကြီးမှာ မီးဘေးကြုံတင်ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ ခေတ်မီ မီးသတ်ခန်း ၁၂ ခု ထည့်သွင်းထားတယ်လို့ သူကပြောပါတယ်။ လာမယ့် ၆ ရက်နေ့ကျရင် ဝန်ကြီးတဦးကိုယ်တိုင် အခမ်းအနားနဲ့ လာဖွင့်မယ်လို့ ဈေးသည်တွေအကြား သတင်းပျံ့နှံ့နေပါတယ်။ ဒီ ၂ ထပ်ဈေးသစ်ကြီးကို ဧရာဟသီာဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီက ကန်ထရိုက်ရယူ ဆောက်လုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကုမ္ပဏီဟာ နအဖအတွင်းရေးမှူး ၁ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးရဲ့ သား ဗိုလ်ကြီးဟောင်း နိုင်လင်းဦး (ခေါ်) တေဇစောဦးက ပိုင်ဆိုင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ၂ ထပ်ဈေးသစ်ကြီးမှာ မီးလောင်ခံရတဲ့ ဈေးသည်တိုင်းကို ၈ ပေ-၁၀ ပေ ခန်းတခန်းစီ သတ်မှတ်ပေးပြီး သိန်း ၅၀ သွင်းကြရပြီး အပြင်မှာ သိန်း ၃၀၀ ဝန်းကျင် ပေါက်တယ်လို့ ဈေးသည်တဦးက ပြောပါတယ်။

“သိန်း ၅၀ အကုန်လုံး သွင်းရပြီးတော့ မလောက်လို့လားမသိဘူး၊ သိန်း ၂၀ ထပ်ပေးရမယ်လို့ ဟိုတလောက်ကြားနေတယ်။ ပေးရဖို့က များနေတယ်။ ဈေးက မပြီးသေးဘူး။ ဈေးထဲကို နားလည်မှုနဲ့ လူတွေ ပေးဝင်နေတာ။ ဆိုင်ခန်းအရောင်းအဝယ်ဈေးတွေက မြင့်ကုန်ပြီ။ သိန်း ၃၀၀ ကျော်နေတယ်။”

ဈေးသစ်မှာ အောက်ထပ်ဟာ အလင်းရောင်နဲ့ လေဝင်လေထွက်အားနည်းတယ်လို့ သိရပါတယ်။ အစိုးရပိုင်သတင်းစာတွေမှာ မနှစ်ကမီးဘေးကြောင့် ၁,၁၂၄ ခန်း မီးလောင်ပြာကျတယ်လို့ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ အခု ၂ ထပ် ဈေးသစ်မှာ ဆိုင်ခန်းပေါင်း ၁,၃၃၆ ခန်းရှိတာမို့ ပိုတဲ့ ဆိုင်ခန်း ၂ ရာကျော်ကို ဧရာဟသီာကုမ္ပဏီက ရယူတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီဈေးကြီး ဘယ်ကနေစပြီး မီးလောင်တယ်ဆိုတာ အာဏာပိုင်တွေက ထုတ်ဖော်ပြောချိခြင်း မရှိသလို ဘာမှအရေးယူတာလည်း မတွေ့ရဘူးလို့ ဈေးသည်တွေက ပြောဆိုပါတယ်။ မီးလောင်စဉ်က ဈေးနားမလှမ်းမကမ်းက မွန်ပြည်နယ် မီးသတ်ဦးစီးဌာနက မီးသတ်ကားတွေလာပေမယ့် မီးသတ်ဖို့ အမိန့်စောင့်နေတာကြာမြင့်မှုနဲ့ မကြည့်ရက်တဲ့ အနီးဝန်းကျင်က ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတိုက်တွေက သံဃာတော်တွေရဲ့ မီးငြိမ်းသတ်ကူပုံကို ဒေသခံတွေအကြား ပြောစမှတ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဈေးကြီးဟာ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တုန်းကလည်း အဲဒီနေရာမှာပဲ မီးလောင်ပြာကျဖူးပြီး ဒေသခံတွေအကြားမှာ မီးလောင်ပြင်ဈေးအဖြစ် လူသိများပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂ ဝင်္ဘာရီကို ဒါဖော်ဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တာဝန်ပေး

DVB: ဒီဇင်ဘာ ၁၁ ။ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလအထူးကိုယ်စားလှယ် နိုက်ဂျီးရီးယား သံတမန်မစ္စတာဂင်ဘာရီကို ဆူဒန်နဲ့ ဒါဖော်ဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် တာဝန်ပေးလိုက်တယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂက သတင်းထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ် အသစ်တ ဦးထင်လိုနေတဲ့သဘော ဖြစ်လာနေပါတယ်။ မစ္စတာဂင်ဘာရီဟာ အရင်ကိုယ်စား လှယ်ဟောင်း ရာဇာလီအစ္စမေးလ် တာဝန်ကနုတ်ထွက်တဲ့ ၂၀၀၄ ကတည်းက တာဝန်ယူလာသူဖြစ်တဲ့အတွက် ၅ နှစ် ကျော် မြန်မာ့အရေးကို ဆောင်ရွက်လာ သူဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ရာဇာလီလောက် ဘာအောင်မြင်မှုမှ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြနိုင်သူ မဟုတ်ဘူးလို့ ဝေဖန်သူတွေက ဆိုပေမယ့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့ဝင် ဦးဉာဏ်ဝင်းက အောင်မြင်မှု ရမရဆိုတာ ဝင်္ဘာရီ တဦးတည်းအပေါ် မူတည်ဘဲ စစ်အစိုးရအပေါ်မှာ အများကြီးမူတည်နေတဲ့ အတွက် သူ့အနေနဲ့ဝင်္ဘာရီ ကို အပြစ်မမြင်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

“ကုလသမဂ္ဂက သူ့ဟာသူ အစားထိုး လိုအပ်တဲ့ဟာ လုပ်သွားမယ့် ကိစ္စပဲ။ အများလိုချင်တဲ့အတိုင်း မဟုတ်တောင် ဝင်္ဘာရီလုပ်ခဲ့တဲ့ဟာမှာလည်း ကျနော်အမြင်တော့ အကျိုးရှိသင့်သလောက်ရှိပါတယ်။ ကုလသမဂ္ဂကလည်း သူ့ဘောင်ထဲက လုပ်မှာပဲ။ ဒါကို ကျနော်တို့က သိပ်ပြီးတောင်းဆိုလို့ မရသလို ဝေဖန်လို့လည်း မရဘူးထင်တယ်။ ယူအန်ရဲ့ သဘောထားတွေက ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ အစည်းအနေနဲ့ အမြဲတမ်းအရေးပါတာပေါ့။ ဒီအရေးပါတာ ထိရောက်မှု ရှိမရှိ ဆိုတာလက်ခံတဲ့ ကာယကံရှင်တွေအပေါ် မူတည်တယ်။ ကျနော်တို့ ယူအန်ရဲ့ လုပ်ငန်းကို လေးစားပါတယ်။”

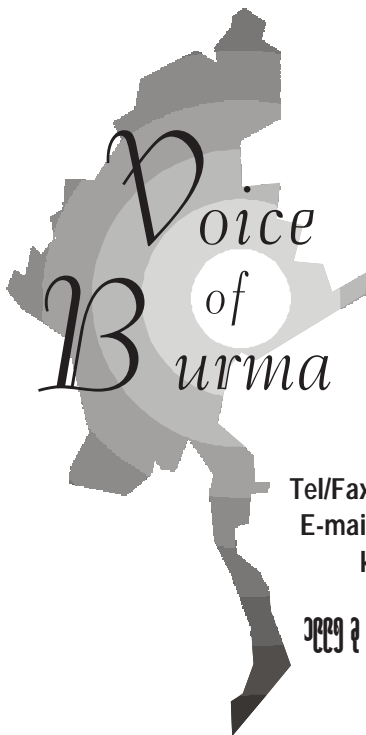
အဖွဲ့ချုပ် အပါအဝင် ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ စု

ပေါင်းဖွဲ့ထားတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ စီအာပီပီ အတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်၊ ရခိုင်အဖွဲ့ချုပ်အတွင်းရေးမှူးလည်းဖြစ်တဲ့ ဦးအေးသာအောင်က ဝင်္ဘာရီကို ဝေဖန်ပြီး နောက်ထပ်တာဝန်ယူမယ့်သူဟာ ဝင်္ဘာရီထက် ပိုလုပ်နိုင်သူ ဖြစ်သင့် တယ်လို့ထောက်ပြပါတယ်။

“ဝင်္ဘာရီ ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်အနေနဲ့ အခေါက်ခေါက် အခါခါ ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ကုလသမဂ္ဂဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့် မြတ်ရေး၊ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးဆိုတာ ဖြစ်မလာခဲ့ဘူး။ အဲဒီတော့ တိုတိုပြောမယ် ဆိုရင် အန်အယ်လ်ဒီ တိုင်းရင်းသား၊ ပြီးတော့ နအဖ ဒီလို အဖွဲ့အစည်းတွေအနေ နဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ လမ်းစပေါ်ကိုရောက်အောင် ဆောင်ကျဉ်းပေးနိုင်ခဲ့တာ မရှိဘူး။”

“နောက်လာမယ့် ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်တွေအနေနဲ့ ကုလသမဂ္ဂက ပေးအပ်တဲ့တာဝန်၊ ကုလသမဂ္ဂက ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအပေါ် မှာ ထိထိရောက်ရောက် တွန်းတိုက်ဆောင်ရွက်မယ့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဆိုရင် ကောင်းပါ တယ်။ ဒီလို မဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်ရောက်လာတဲ့အခါမှာ နအဖအာဏာပိုင်တွေက တိုက်တွန်းတာမျိုးကို တဘက်က အန်အယ်လ်ဒီအပါအဝင် တိုင်းရင်းသားတွေကို လိုက်လုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းတာမျိုး အဲလို လုပ်ရုံနဲ့တော့ အဆင်မပြေဘူး။”

စီအာပီပီဟာ အခုသီတင်းပတ်အတွင်း ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပဖို့ ပြင်ဆင်ထားပြီး ကုလသမဂ္ဂရဲ့အခန်းကဏ္ဍ အပါအဝင် လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရေး အခြေအနေ၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါဝင် ဖမ်းဆီးခံစီအာပီပီအဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ အခြေအနေ၊ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအပေါ်အမြင်စတာတွေ ဆွေးနွေးဖို့ပြင်ထားတယ် လို့ သိရပါတယ်။

1-507, Horifune Jutaku
Horifune 2-27-1
Kita Ku, Tokyo
Japan. 114 - 0004

Tel/Fax: 81 3-6323-5114
E-mail: sayarkway@yahoo.com
koko@gol.com

၁၉၉၅ ခု အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်၌ အပတ်စဉ်ထုတ်ဝေသည်

AIR MAIL

To

PRINTED MATTER